

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

**ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΥΦΕΣΗΣ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΚΛΑΔΟ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Σπουδάστρια: Νύκταρη Αθηνά ΑΜ:734

Επιβλέπων: Αναστασάκης Ανδρέας

©
ΗΡΑΚΛΕΙΟ
Μάρτιος 2017

TECHNOLOGICAL EDUCATION INSTITUTE OF CRETE

SCHOOL OF MANAGEMENT AND ECONOMICS

DEPARTMENT OF ACCOUNTING AND FINANCE

**INVESTIGATING OF THE IMPACT OF
ECONOMIC CRISIS IN GREEK FINANCIAL
SECTOR**

DIPLOMA THESIS

Student : Niktari Athina AM:734
Supervisor : Anastasakis Andreas

©
HERAKLION
March 2017

Υπεύθυνη Δήλωση: Βεβαιώνω ότι είμαι συγγραφέας αυτής της πτυχιακής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της, είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην πτυχιακή εργασία. Επίσης έχω αναφέρει τις όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε αυτές αναφέρονται ακριβώς είτε παραφρασμένες. Επίσης βεβαιώνω ότι αυτή η πτυχιακή εργασία προετοιμάστηκε από εμένα προσωπικά ειδικά για τις απαιτήσεις του προγράμματος σπουδών του Τμήματος Χρηματοοικονομικής και Λογιστικής του Τ.Ε.Ι. Κρήτης.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.....	5
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	11
ABSTRACT.....	12
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	15
1.1 Έννοια του χρηματοπιστωτικού συστήματος.....	15
1.2 Ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα.....	19
1.2.1 Οικονομικά στοιχεία πριν το 2008.....	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ 2008 ΣΤΟ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ.....	25
2.1 Χρηματοπιστωτική κρίση 2008.....	25
2.2 Οικονομική κρίση στην Ελλάδα.....	30
2.3 Το χρηματοπιστωτικό σύστημα.....	36
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ.....	43
3.1 Εισαγωγή στην χρηματοοικονομική ανάλυση.....	43
3.2 Συγκριτική ανάλυση λογιστικών καταστάσεων.....	43
3.3 Παρουσίαση των πιστωτικών ιδρυμάτων του δείγματος.....	46
3.3.1 Τράπεζα Πειραιώς.....	47

3.3.2 Εθνική Τράπεζα	59
3.3.3 Alpha Bank	74
3.3.4 Eurobank	88
3.3.5 Attica Bank	101
3.4 Χρηματοοικονομική ανάλυση με αριθμοδείκτες	115
3.4.1 Δείκτες Κερδοφορίας και Αποδοτικότητας	117
3.4.2 Δείκτες Ρευστότητας	122
3.4.3 Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας	125
3.4.4 Δείκτης Ποιότητας Ενεργητικού	129
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	132
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	137

Λίστα Πινάκων

Πίνακας 1 - Πιστωτικά ιδρύματα παροχής υπηρεσιών στην Ελλάδα εξ αποστάσεως, Νοέμβριος 2012 (πηγή: http://www.hba.gr)	20
Πίνακας 2 - Λοιπές εταιρείες του χρηματοπιστωτικού συστήματος, Νοέμβριο 2012 (Πηγή: http://www.hba.gr)	21
Πίνακας 3 - Μεριδία αγοράς των τραπεζών, Έκθεση για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, Ιούνιος 2009 (Πηγή: www.bankofgreece.gr)	22
Πίνακας 4- Οικονομικά στοιχεία ελληνικού τραπεζικού συστήματος, 2015 (Πηγή: www.hba.gr)	40
Πίνακας 5- Διαχρονική εξέλιξη του ενεργητικού και των χορηγήσεων κατά πελατών του ομίλου Πειραιώς	47
Πίνακας 6- Διαχρονική εξέλιξη των συνολικών υποχρεώσεων και των υποχρεώσεων προς πελάτες του ομίλου Πειραιώς	51
Πίνακας 7- Διαχρονική εξέλιξη της καθαρής θέσης του ομίλου Πειραιώς	54
Πίνακας 8- Διαχρονική εξέλιξη των αποτελεσμάτων χρήσης του ομίλου Πειραιώς.....	56
Πίνακας 9- Διαχρονική εξέλιξη του ενεργητικού και των χορηγήσεων κατά πελατών του ομίλου ΕΤΕ	60
Πίνακας 10- Διαχρονική εξέλιξη των συνολικών υποχρεώσεων και των υποχρεώσεων προς πελάτες του ομίλου ΕΤΕ	64
Πίνακας 11- Διαχρονική εξέλιξη της καθαρής θέσης του ομίλου ΕΤΕ.....	68
Πίνακας 12- Διαχρονική εξέλιξη των αποτελεσμάτων χρήσης του ομίλου ΕΤΕ	70
Πίνακας 13- Διαχρονική εξέλιξη του ενεργητικού και των χορηγήσεων κατά πελατών του ομίλου Alpha Bank	75
Πίνακας 14- Διαχρονική εξέλιξη των συνολικών υποχρεώσεων και υποχρεώσεων προς πελάτες του ομίλου Alpha Bank	80
Πίνακας 15- Διαχρονική εξέλιξη της καθαρής θέσης του ομίλου Alpha Bank	82
Πίνακας 16- Διαχρονική εξέλιξη των αποτελεσμάτων χρήσης της Alpha Bank.....	85
Πίνακας 17- Διαχρονική εξέλιξη του ενεργητικού και των χορηγήσεων κατά πελατών του ομίλου Eurobank.....	90

Πίνακας 18- Διαχρονική εξέλιξη των συνολικών υποχρεώσεων και υποχρεώσεων προς πελάτες του ομίλου Eurobank.....	93
Πίνακας 19- Διαχρονική εξέλιξη της καθαρής θέσης του ομίλου Eurobank.....	97
Πίνακας 20- Διαχρονική εξέλιξη των αποτελεσμάτων χρήσης του ομίλου Eurobank ..	98
Πίνακας 21- Διαχρονική εξέλιξη του ενεργητικού και των χορηγήσεων κατά πελατών του ομίλου Attica Bank.....	102
Πίνακας 22- Διαχρονική εξέλιξη των συνολικών υποχρεώσεων και υποχρεώσεις προς πελάτες της Attica Bank.....	106
Πίνακας 23- Διαχρονική εξέλιξη της καθαρής θέσης του ομίλου Attica Bank	109
Πίνακας 24- Διαχρονική εξέλιξη των αποτελεσμάτων χρήσης του ομίλου Attica Bank	111
Πίνακας 25- Τιμές αριθμοδείκτη ανά τραπεζικό ίδρυμα και ανά έτος	118
Πίνακας 27- Τιμές αριθμοδείκτη ανά τραπεζικό ίδρυμα και ανά έτος	119
Πίνακας 29- Τιμές αριθμοδείκτη ανά τραπεζικό ίδρυμα και ανά έτος	121
Πίνακας 30- Τιμές αριθμοδείκτη ανά τραπεζικό ίδρυμα και ανά έτος	122
Πίνακας 31-Τιμές αριθμοδείκτη ανά τραπεζικό ίδρυμα και ανά έτος	123
Πίνακας 32- Τιμές αριθμοδείκτη ανά τραπεζικό ίδρυμα και ανά έτος	125
Πίνακας 33- Τιμές αριθμοδείκτη ανά τραπεζικό ίδρυμα και ανά έτος	126
Πίνακας 34- Τιμές αριθμοδείκτη ανά τραπεζικό ίδρυμα και ανά έτος	127
Πίνακας 35- Τιμές αριθμοδεικτών ανά τραπεζικό ίδρυμα και ανά έτος.....	129
Πίνακας 36- Τιμές αριθμοδείκτη ανά τραπεζικό ίδρυμα και ανά έτος	130

Λίστα Σχεδιαγραμμάτων

Σχεδιάγραμμα 1- Οικονομικό κύκλωμα στην απλή μορφή	15
Σχεδιάγραμμα 2- Ροή των κεφαλαίων σ' ένα χρηματοπιστωτικό σύστημα.....	18
Σχεδιάγραμμα 3- Μετοχική Σύνθεση του ομίλου Πειραιώς, (Σεπτέμβριος 2016), (Πηγή: piraeusbankgroup.com).....	47
Εικόνα 4- Πορεία ενεργητικού και χορηγήσεων κατά πελατών σε σχέση με τους μέσους όρους του κλάδου	51
Σχεδιάγραμμα 5- Η πορεία των συνολικών υποχρεώσεων και υποχρεώσεις προς πελάτες σε σχέση με τους αντίστοιχους μέσους όρους του κλάδου	54
Σχεδιάγραμμα 6- Η πορεία της καθαρής θέσης σε σχέση με το μέσο όρο του κλάδου	56
Εικόνα 7- Η πορεία των αποτελεσμάτων χρήσης σε σχέση με το μέσο όρο του κλάδου	59
Σχεδιάγραμμα 8- Μετοχική Σύνθεση του ομίλου ΕΤΕ, (Δεκέμβριος 2015),	60
Εικόνα 9- Η πορεία του ενεργητικού και των χορηγήσεων κατά πελατών σε σχέση με τους αντίστοιχους μέσους όρους του κλάδου	64
Σχεδιάγραμμα 10- Η πορεία των συνολικών υποχρεώσεων και των υποχρεώσεων προς πελάτες σε σχέση με τους μέσους όρους του κλάδου	68
Σχεδιάγραμμα 11- Η πορεία της καθαρής θέσης σε σχέση του μέσου όρου.....	70
Σχεδιάγραμμα 12- Η πορεία των αποτελεσμάτων χρήσης σε σχέση με το μέσο όρο του κλάδου	74
Σχεδιάγραμμα 13- Η πορεία του ενεργητικού και των χορηγήσεων κατά πελατών σε σχέση με τους μέσους όρους του κλάδου	79
Σχεδιάγραμμα 14- Η πορεία των συνολικών υποχρεώσεων και των υποχρεώσεων προς πελάτες σε σχέση με τους μέσους όρους	82
Σχεδιάγραμμα 15- Η πορεία της καθαρής θέσης σε σχέση με το μέσο όρο	84
Σχεδιάγραμμα 16- Η πορεία της καθαρής θέσης σε σχέση με το μέσο όρο	88
Εικόνα 17- Μετοχική σύνθεση του ομίλου Eurobank Ergasias (Δεκέμβριος 2015), (Πηγή: www.eurobank.gr)	89

Σχεδιάγραμμα 18- Η πορεία του ενεργητικού και των χορηγήσεων κατά πελατών σε σχέση με τους αντίστοιχους μέσους όρους	93
Σχεδιάγραμμα 19- Η πορεία των συνολικών υποχρεώσεων και των υποχρεώσεων προς πελάτες σε σχέση με τους αντίστοιχους μέσους όρους	96
Σχεδιάγραμμα 20- Η πορεία της καθαρής θέσης σε σχέση με το μέσο όρο	98
Σχεδιάγραμμα 21- Η πορεία των αποτελεσμάτων χρήσης σε σχέση με το μέσο όρο	101
Σχεδιάγραμμα 22- Μετοχική σύνθεση του ομίλου Attica Bank (Ιανουάριος 2016),..	102
Σχεδιάγραμμα 23- Η πορεία του ενεργητικού και των χορηγήσεων κατά πελατών σε σχέση με τους αντίστοιχους μέσους όρους	106
Σχεδιάγραμμα 24- Η πορεία των συνολικών υποχρεώσεων και των υποχρεώσεων προς πελάτες σε σχέση με τους αντίστοιχους μέσους όρους	109
Σχεδιάγραμμα 25- Η πορεία της καθαρής θέσης σε σχέση με το μέσο όρο	111
Σχεδιάγραμμα 26- Η πορεία των αποτελεσμάτων χρήσης σε σχέση με το μέσο όρο	115
Σχεδιάγραμμα 27- Αποδοτικότητα ενεργητικού	118
Σχεδιάγραμμα 28- Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων	120
Σχεδιάγραμμα 30- Κέρδη προ φόρων/ (Χορηγήσεις + καταθέσεις)	121
Σχεδιάγραμμα 31- Χορηγήσεις / καταθέσεις	123
Σχεδιάγραμμα 32- Σύνολο ενεργητικού / Συνολικές χορηγήσεις	124
Σχεδιάγραμμα 33- Σύνολο ιδίων κεφαλαίων / Σύνολο ενεργητικού	126
Σχεδιάγραμμα 34- Σύνολο ιδίων κεφαλαίων / Χορηγήσεις	127
Σχεδιάγραμμα 35- Σύνολο ιδίων κεφαλαίων / Καταθέσεις	128
Σχεδιάγραμμα 36- Προβλέψεις / Λειτουργικά Έσοδα	130
Σχεδιάγραμμα 37- Προβλέψεις / Σύνολο ενεργητικού	131

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η πτυχιακή εργασία έχει ως στόχο τη διερεύνηση των μεταβολών που συνέβησαν στο Ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα, λόγω της υφιστάμενης οικονομικής κρίσης που ως αρχή της έχει το 2007. Στη παρούσα εργασία θα γίνει η προσέγγιση των μεγεθών και των μεταβολών που συνέβησαν στο ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα και στην οικονομία γενικότερα εξ' αιτίας των οικονομικών συγκυριών που διαδραματίστηκαν. Τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν εξήχθησαν από τις δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων Eurobank, Alpha Bank, Εθνική Τράπεζα Ελλάδος, Τράπεζα Πειραιώς και Attica Bank, καθώς και τους αριθμοδείκτες παρουσιάστηκαν για τα οικονομικά έτη 2007-2008 και 2012-2014.

Το βασικό συμπέρασμα της παρούσας εργασίας είναι ότι η οικονομική κρίση που χτύπησε τόσο την ελληνική οικονομία όσο και τη διεθνή κλόνισε άμεσα το χρηματοπιστωτικό σύστημα της χώρας. Η παραπάνω συγκυρία οδήγησε τις τράπεζες σπεύσουν στην τακτική των προβλέψεων για να καλύψουν τον πιστωτικό κίνδυνο στον οποίο βρέθηκαν εκτεθειμένες με αποτέλεσμα να μειωθεί η κερδοφορία και η κεφαλαιακή τους επάρκεια. Ένα ακόμη αντίκτυπο της οικονομικής κρίσης ήταν ο αυξημένος αριθμός συγχωνεύσεων εξ' αιτίας της μειωμένης κεφαλαιακής τους επάρκειας. Στα κεφάλαια που ακολουθούν παρουσιάζεται αναλυτικά η κατάσταση και οι επιπτώσεις στον χρηματοπιστωτικό κλάδο.

Λέξεις - κλειδιά: Οικονομική κρίση, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, οικονομική κρίση στις τράπεζες, ελληνικό τραπεζικό σύστημα.

ABSTRACT

This project aims to investigate the changes that occurred in the Greek financial system, due to the current economic crisis is a principle has in 2007. This work will be done to approximate the size and the changes that occurred in the Greek financial system and the economy in general because of the economic circumstances that took place. The data used were extracted from the published consolidated financial statements of credit institutions Eurobank, Alpha Bank, National Bank of Greece, Piraeus Bank and Attica Bank, and the ratios presented for the years 2007-2008 and 2012-2014. The main conclusion of this study supports the opinion that the financial crisis influence the Greek economy and international direct shook the country's financial system. The above situation led banks rush to regular provisions to cover credit risk they were exposed as a result of decreasing profitability and capital adequacy. Another impact of the economic crisis was the increased number of mergers because of insufficient capital adequacy. The following chapters detail presents the situation and the impact on the financial industry.

Key-Words: Economic crisis, financial institutions, financial crisis on banks, Greek banking system.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η πτυχιακή εργασία έχει ως σκοπό τη διερεύνηση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης στο ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα. Για τη διερεύνηση των επιπτώσεων θα διεξαχθεί έρευνα σε πέντε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα τα οποία αποτελούν τον κορμό του συστήματος. Τα ιδρύματα αυτά είναι η Τράπεζα Πειραιώς, η Εθνική Τράπεζα Ελλάδος, η Eurobank Ergasias, η Alpha Bank και η Attica Bank. Η έρευνα θα γίνει για τις χρονικές περιόδους 2007-2008 και 2012-2014. Έπειτα θα εξεταστούν τα οικονομικά μεγέθη των τραπεζικών ιδρυμάτων και θα παρουσιαστούν τα αίτια των συγχωνεύσεων-εξαγορών των τραπεζών. Η εξέταση του δείγματος θα ολοκληρωθεί με τη χρήση αριθμοδεικτών. Οι αριθμοδείκτες που θα χρησιμοποιηθούν είναι οι δείκτες αποδοτικότητα, οι δείκτες ρευστότητας, οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας και οι δείκτες ποιότητας ενεργητικού.

Η δομή της εργασίας έχει ως εξής. Στο πρώτο κεφάλαιο παρουσιάζεται η θεωρητική προσέγγιση του χρηματοπιστωτικού συστήματος, ο ρόλος του και από τι αποτελείται. Εν συνεχεία γίνεται μια ιστορική αναδρομή στην εξέλιξη του ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος, καθώς αναφέρονται και κάποια οικονομικά στοιχεία του συστήματος πριν το 2008. Στο δεύτερο κεφάλαιο γίνεται αναφορά στη χρηματοοικονομική κρίση του 2008., σχετικά με το πού και το πώς ξεκίνησε. Στη συνέχεια παρουσιάζεται η πορεία που ακολούθησαν τα γεγονότα και πως επηρέασαν τη διεθνή οικονομία. Έπειτα παρατίθενται η εξέλιξη της οικονομικής κρίσης στην ελληνική οικονομία και πως επηρεάστηκε το χρηματοπιστωτικό σύστημα της χώρας. Τέλος αναφέρεται ο ρόλος των ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων και η εξέλιξη τους μέσα στην κρίση.

Στο επόμενο κεφάλαιο παρουσιάζονται πληροφορίες για τα τραπεζικά ιδρύματα του δείγματος όπως η ιστορική εξέλιξη, οι τραπεζικές τους υπηρεσίες, ο αριθμός των καταστημάτων και των ATMs που διαθέτει το κάθε ένα εντός της ελληνικής επικράτειας, ο αριθμός των υπαλλήλων που απασχολούν και η μετοχική τους

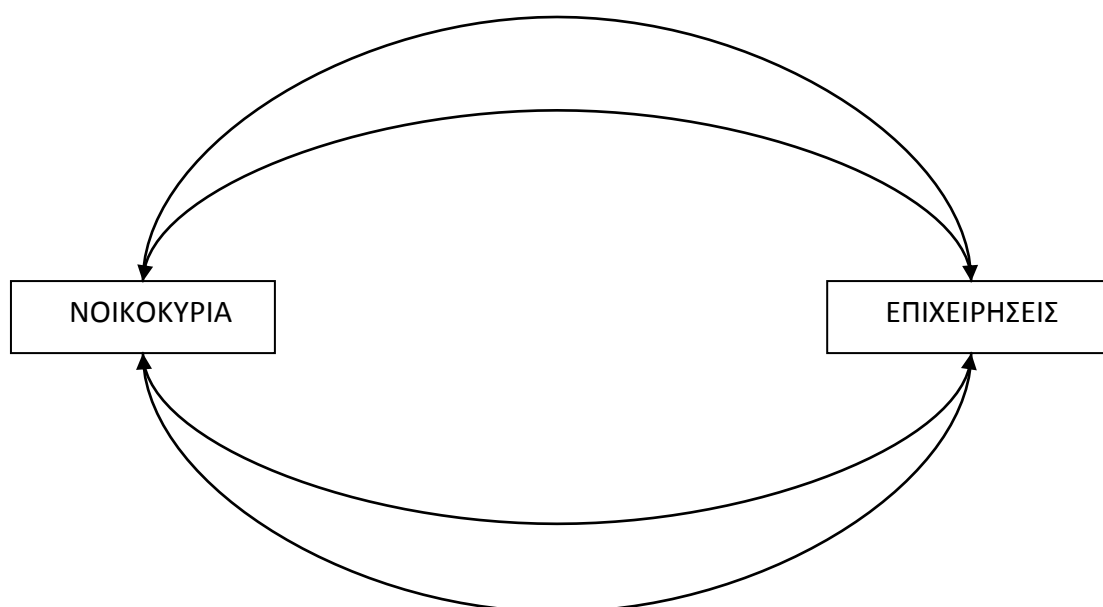
σύνθεση. Κάνοντας αντιληπτό το πλαίσιο λειτουργίας του κάθε ιδρύματος. Στη συνέχεια πραγματοποιείται διαχρονική ανάλυση των ισολογισμών και των αποτελεσμάτων χρήσης καθώς παρατίθενται οι αριθμοδείκτες με σκοπό να γίνει μια πιο ολοκληρωμένη έρευνα για την πορεία της κάθε τράπεζας.

Στο τελευταίο κεφάλαιο αναφέρονται τα συμπεράσματα που διεξήχθησαν από την εργασία. Ενώ μετά γίνονται προτάσεις για μια πιο λεπτομερή έρευνα με σκοπό την απόκτηση μιας πιο ολοκληρωμένης εικόνας για την πορεία του ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1.1 Έννοια του χρηματοπιστωτικού συστήματος

Σε μια αγορά χωρίς ατέλειες και κόστος δεν υπάρχει ανάγκη ύπαρξης ενός “διαμεσολαβητικού τομέα”, δεδομένου ότι οι συναλλαγές ανάμεσα στις πλεονασματικές και τις ελλειμματικές μονάδες μπορούν να διεκπεραιωθούν “κατά τρόπο αυτόματο”. Παρακάτω απεικονίζεται το οικονομικό κύκλωμα στην απλή μορφή.

Σχεδιάγραμμα 1- Οικονομικό κύκλωμα στην απλή μορφή

Στο παραπάνω σχεδιάγραμμα παρατηρείται πως τα νοικοκυριά προκειμένου να καλύψουν τις καταναλωτικές τους ανάγκες και να αποκτήσουν εισόδημα προσφέρουν στις επιχειρήσεις συντελεστές παραγωγής. Οι επιχειρήσεις με τη σειρά τους προσφέρουν υπηρεσίες-προϊόντα στα νοικοκυριά ως αντάλλαγμα μέρος τους εισοδήματος των νοικοκυριών το οποίο δαπανούν για την απόκτηση τους. Η οικονομία μας αποτελείται από δύο τομείς τον ιδιωτικό και το δημόσιο. Ο ιδιωτικός

τομέας περιλαμβάνει νοικοκυριά και επιχειρήσεις ενώ ο δημόσιος τομέας περιλαμβάνει ένα σύνολο κρατικών-δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών. Αυτό έχει σαν η οικονομία μας να λαμβάνει μία πιο πολύπλοκη μορφή. Η διαμόρφωση αυτή, της οικονομίας δημιουργεί κάποιες δυσλειτουργίες όσο αναφορά την επικοινωνία μεταξύ των πλεονασματικών και ελλειμματικών μονάδων.

Οι δυσλειτουργίες του παραπάνω οικονομικού κυκλώματος σχετικά με τον δανεισμό κεφαλαίων μεταξύ των μονάδων της οικονομίας οφείλονται σε τρία αίτια.

Τα αίτια αυτά είναι:

- ότι δεν είναι εύκολος ο εντοπισμός των μονάδων που έχουν ανάγκη τα κεφάλαια
- δε μπορούμε να γνωρίζουμε αν τα κεφάλαια της πλεονασματικής μονάδας καλύπτουν την ανάγκη κεφαλαίων της ελλειμματικής
- δεν μπορούμε να είμαστε σίγουροι ότι θα τηρηθεί η συμφωνία που έγινε προκειμένου να γίνει ο δανεισμός.

Με βάση όλων όσων αναφέραμε κρίνεται αναγκαία η ύπαρξη του χρηματοπιστωτικού ή χρηματοοικονομικού συστήματος. Το χρηματοοικονομικό σύστημα λειτουργεί με τη βοήθεια χρηματοπιστωτικών αγορών και θεσμών με σκοπό να καλύψει τις διάφορες ατέλειες στη λειτουργία της οικονομίας. Οι ατέλειες αυτές συνιστούν την ύπαρξη κόστους πληροφόρησης και κόστους συναλλαγών.

Το χρηματοπιστωτικό σύστημα είναι ένας καλά δομημένος μηχανισμός, ο οποίος έχει ως βασικό σκοπό τη συγκέντρωση των πλεονασματικών κεφαλαίων που υπάρχουν στην οικονομία και τη διοχέτευση τους στις ελλειμματικές μονάδες, οι οποίες χρειάζονται κεφάλαια για την πραγματοποίηση επενδύσεων ή την κάλυψη αναγκών. Μια άλλη λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος είναι να ελαχιστοποιήσει τα προβλήματα που δημιουργούνται από την έλλειψη επαρκούς πληροφόρησης αλλά και τις διάφορες ατέλειες που θα υπάρξουν κατά την πραγματοποίηση των συναλλαγών.

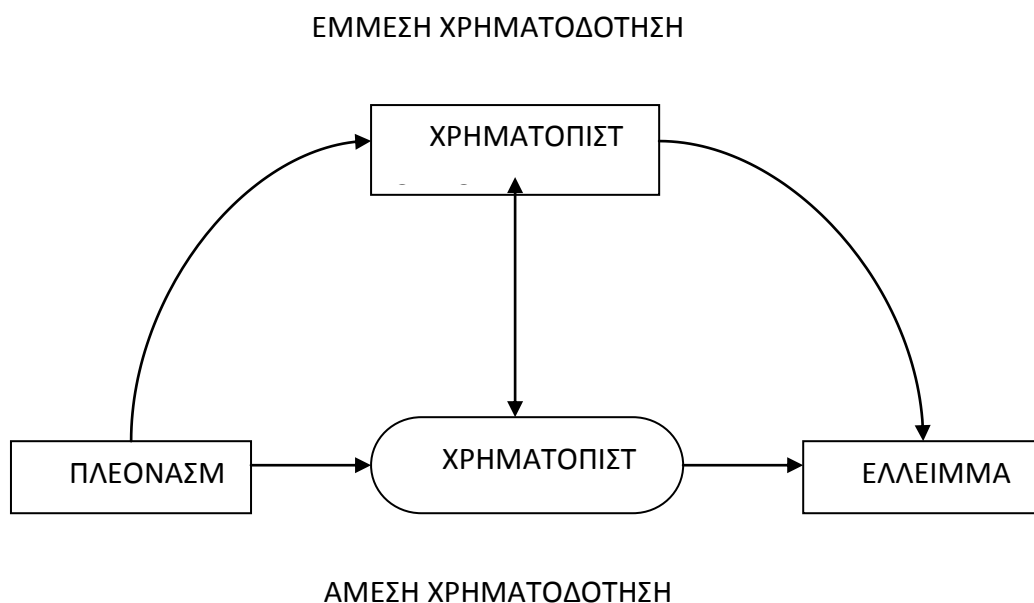
Η λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος βασίζεται σε διάφορους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, οι οποίοι μεσολαβούν μεταξύ των πλεονασματικών και των ελλειμματικών μονάδων. Ο ρόλος των μεσολαβητών αυτών είναι η συλλογή κεφαλαίων από τις πλεονασματικές μονάδες, η προσαρμογή τους και η διοχέτευση τους ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες των ελλειμματικών μονάδων. Χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί μπορεί να είναι:

- Πιστωτικά Ιδρύματα
- Επιχειρήσεις Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (Ε.Π.Ε.Υ.)
- Ανώνυμες Εταιρίες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (Α.Ε.Π.Ε.Υ.)
- Εταιρίες Χρηματοδοτικής Μίσθωσης
- Εταιρίες Πρακτόρευσης Επιχειρηματικών Απαιτήσεων
- Εταιρίες Forfaiting
- Εταιρείες Κεφαλαίου Επιχειρηματικών Συμμετοχών
- Ανώνυμες Εταιρίες Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων
- Συνεταιριστικές Τράπεζες
- Εταιρίες Χρηματοδότησης
- Εταιρίες Παροχής Πιστώσεων
- Τράπεζες Αμοιβαίων Κεφαλαίων
- Ενώσεις Αποταμιεύσεων και δανείων

Οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί διοχετεύουν τα κεφάλαια με τη βοήθεια των χρηματοοικονομικών μέσων ή προϊόντων. Τα χρηματοοικονομικά μέσα μεταφέρονται ή διαπραγματεύονται σε χρηματοπιστωτικές αγορές. Οι χρηματοπιστωτικές αγορές διακρίνονται:

- Στη χρηματαγορά όπου διαπραγματεύονται τίτλοι που είναι στενά υποκατάστατα του χρήματος. Οι τίτλοι αυτοί έχουν μεγάλες ονομαστικές αξίες, χαμηλό κίνδυνο, είναι πολύ εύκολα ρευστοποιήσιμοι και βοηθούν τις οικονομικές μονάδες να ρυθμίσουν τη ρευστότητα τους.

- Στη κεφαλαιαγορά οι τίτλοι που διαπραγματεύονται σε αντίθεση με της χρηματαγοράς ποικίλουν, ως προς τον κίνδυνο που ενσωματώνουν, τη λήξη τους και τον τρόπο που διαπραγματεύονται.
- Στη πρωτογενή αγορά όπου διαπραγματεύονται νέοι πιστωτικοί τίτλοι
- Στη δευτερογενή αγορά όπου διαπραγματεύονται ήδη υπάρχοντες πιστωτικοί τίτλοι με τη διαφορά ότι αλλάζουν ιδιοκτήτη.

Σχεδιάγραμμα 2- Ροή των κεφαλαίων σ' ένα χρηματοπιστωτικό σύστημα

Στο σχήμα βλέπουμε τη ροή των κεφαλαίων σ' ένα χρηματοπιστωτικό σύστημα. Παρατηρούμε τη δυνατότητα που έχουν οι πλεονασματικές μονάδες να διοχετεύουν τα κεφάλαια τους μέσω των χρηματοπιστωτικών ή των χρηματοοικονομικών οργανισμών με τη βοήθεια των χρηματοπιστωτικών αγορών, στις ελλειμματικές μονάδες με άμεση ή έμμεση χρηματοδότηση. Το μέγεθος και η διάρθρωση του χρηματοπιστωτικού συστήματος σχετίζεται με την πραγματική δραστηριότητα και οικονομική ανάπτυξη¹.

¹ Προβόπουλος Γ. – Καπόπουλος Π., (2001), «Η δυναμική του χρηματοπιστωτικού συστήματος», Εκδόσεις Κριτική

1.2 Ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα

Μια πρακτική προσέγγιση της παραπάνω θεωρητικής απεικόνισης του χρηματοπιστωτικού συστήματος είναι το Ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα. Το Ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα μετά την παγκοσμιοποίηση παρέχει στους Έλληνες συναλλασσόμενους τη δυνατότητα να αναζητούν και να επιλέγουν χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες από ένα μεγάλο φάσμα επιχειρήσεων αλλά και από ανταποκριτές ή συνεργάτες τους παγκοσμίως. Η παγκοσμιοποίηση έχει πολλές προεκτάσεις. Αρχικά, αυτό αναφερόταν στη διεθνή ευκολία πρόσβασης. Μετά από τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, τα εμπόδια, στο εμπόριο και τις επενδύσεις, εξαφανίστηκαν και η διεθνής ροή των αγαθών και υπηρεσιών, αυξήθηκε.

Το ελεύθερο εμπόριο και κοινές αγορές δημιουργήθηκαν, με σκοπό να διευκολύνουν, αυτή τη ροή των κεφαλαίων από τις πλεονασματικές στις ελλειμματικές μονάδες. Μέχρι σήμερα, οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, κατάφεραν να γίνουν πραγματικά παγκόσμιες. Η γρήγορη μετακίνηση των χρηματοπιστωτικών αγορών, με τη βοήθεια της τεχνολογίας έχει επεκταθεί διεθνώς. Μετά το ξέσπασμα της οικονομικής ύφεσης ο όγκος του ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος μειώθηκε, όσο αφορά τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς.

Το παραπάνω γεγονός δεν επέφερε κάποια μεταβολή στις ικανότητες- παροχές του συστήματος προς τους συναλλασσόμενους. Το Δεκέμβριο του 2015 και σύμφωνα με πίνακες της ΤτΕ στην Ελλάδα δραστηριοποιόταν 40 πιστωτικά ιδρύματα εκ των οποίων τα 17 είναι πιστωτικά ιδρύματα με έδρα στην Ελλάδα, τα 18 είναι υποκαταστήματα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα σε κράτος μέλος της Ε.Ε., τα 4 είναι υποκαταστήματα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα σε χώρα εκτός της Ε.Ε. και 1 πιστωτικό ίδρυμα που έχει εξαιρεθεί από την εφαρμογή του Ν. 4261/2014.

Θωμαδάκης Σ. – Ξανθάκης Μ., (2006), «Αγορές Χρήματος & Κεφαλαίου», Εκδόσεις Σταμούλη
Σχοινιωτάκης Ν. – Συλλιγάρδος Γ., (2010), «Διαχείριση Τραπεζικών και Χρηματοοικονομικών κινδύνων», Εκδόσεις Διοικητικό

Παράλληλα με τα παραπάνω πιστωτικά ιδρύματα στη χώρα τραπεζικές υπηρεσίες παρείχαν το Νοέμβριο του 2012 και άλλα 374 πιστωτικά ιδρύματα τα οποία δεν εδρεύουν στην Ελλάδα αλλά σε κράτος μέλος της Ε.Ε., καθώς την εποπτεία τους κατέχει η αρμόδια εποπτική αρχή που έχει καθοριστεί από τις εκάστοτε χώρες. Ο παρακάτω πίνακας μας παρουσιάζει τον αριθμό των πιστωτικών ιδρυμάτων τα οποία παρέχουν υπηρεσίες εξ' αποστάσεως στη χώρα μας και εδρεύουν σε άλλο κράτος της Ε.Ε.

Χώρα προέλευσης	Αριθμός Ιδρυμάτων	Χώρα προέλευσης	Αριθμός Ιδρυμάτων
Αυστρία	32	Λιχτενστάιν	5
Βέλγιο	6	Λετονία	1
Γαλλία	44	Λουξεμβούργο	38
Γερμανία	50	Μάλτα	7
Γιβραλτάρ	5	Νορβηγία	3
Δανία	4	Ολλανδία	26
Εσθονία	1	Ουγγαρία	2
Ηνωμένο Βασίλειο	81	Πολωνία	1
Ιρλανδία	30	Πορτογαλία	3
Ισλανδία	2	Σουηδία	3
Ισπανία	5	Τσεχία	1
Ιταλία	11	Φινλανδία	6
Κύπρος	7		

Πίνακας 1 - Πιστωτικά ιδρύματα παροχής υπηρεσιών στην Ελλάδα εξ αποστάσεως, Νοέμβριος 2012 (πηγή: <http://www.hba.gr>)

Οι υπόλοιπες εταιρίες του χρηματοπιστωτικού συστήματος που λειτουργούν στην Ελλάδα είναι 61, οι οποίες ειδικεύονται στην προσφορά συγκεκριμένων χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και την εποπτεία του έχει η ΤτΕ. Ο πίνακας που

ακολουθεί μας δείχνει τον αριθμό των εταιριών ανά κατηγορία που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα².

	Αριθμός εταιρειών
Ανταλλακτήρια Συναλλάγματος	11
Εταιρείες Χρηματοδοτικής Μίσθωσης	12
Εταιρείες Πρακτορείας Επιχειρηματικών Απαιτήσεων	5
Εταιρείες Παροχής Πιστώσεων	4
Ιδρύματα Ηλεκτρονικού Χρήματος (χωρίς εγκατάσταση)	13
Χρηματοδοτικά Ιδρύματα (χωρίς εγκατάσταση)	1
Ιδρύματα Πληρωμών	11
Αντιπρόσωποι/Υποκαταστήματα Ιδρυμάτων Πληρωμών του ΕΟΧ που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα	4
Σύνολο:	61

Πίνακας 2 - Λοιπές εταιρείες του χρηματοπιστωτικού συστήματος, Νοέμβριο 2012 (Πηγή: <http://www.hba.gr>)

Επίσης στην Ελλάδα ακόμη και στα μέσα του 2015 λειτουργούσαν 5.449 ATM ενώ ο συνολικός αριθμός των υπαλλήλων που απασχολούνταν στο κλάδο ανήλθε στις 48.500. Στην Ελλάδα τα μερίδια αγοράς των τραπεζών με βάση το ενεργητικό τους, τις χορηγήσεις και τις καταθέσεις για το 2007-2008 εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα:

² Άρθρο στην διαδικτυακή εφημερίδα Sigmalive, 29.6.2015, «Εκτός λειτουργίας σχεδόν τα μισά ATMs στην Ελλάδα»

Άρθρο στην διαδικτυακή εφημερίδα CNN Greece, 9.12.2015, «Σημαντικές περικοπές προσωπικού για τις 4 συστημικές τράπεζες επιβάλει η ανακεφαλαιοποίηση»

	Ενεργητικό		Χορηγήσεις		Καταθέσεις	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Ελληνικές εμπορικές τράπεζες	87,7	89,3	88,8	87,1	87,1	89,5
Ξένες τράπεζες	9,6	8,5	8,1	8,6	9,3	7,6
Συνεταιριστικές τράπεζες	0,9	0,8	1,1	1,4	1,1	1,0
Ειδικοί πιστωτικοί Οργανισμοί	1,8	1,4	2,0	2,8	2,5	1,9

Πίνακας 3 - Μεριδία αγοράς των τραπεζών, Έκθεση για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, Ιούνιος 2009 (Πηγή: www.bankofgreece.gr)

Το σύνολο του ενεργητικού του Ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος αυξήθηκε κατά 14% για το 2008 συγκριτικά με το προηγούμενο έτος. Παρατηρώντας τον παραπάνω πίνακα βλέπουμε, ότι οι ελληνικές τράπεζες κατέχουν το μεγαλύτερο ποσοστό προτίμησης των πελατών συγκριτικά με τα υπόλοιπα ιδρύματα του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Οι ελληνικές τράπεζες εμφάνισαν αύξηση σχεδόν 2% στο ενεργητικό τους για το 2008 φτάνοντας το 89% επί του συνολικού ενεργητικού του συστήματος, καθώς οι υπόλοιποι οργανισμοί του συστήματος κατείχαν μόνο το 11% του συνολικού ενεργητικού. Την προτίμηση των πελατών είχαν οι ελληνικές τράπεζες και στις χορηγήσεις αλλά και στις καταθέσεις, με τις χορηγήσεις να εμφανίζουν μια μικρή μείωση κατά 1,5% σε αντίθεση με τους άλλους οργανισμούς του συστήματος να κινούνται ανοδικά³.

³ Έκθεση για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, (Ιούνιος 2009), Τράπεζα της Ελλάδος.

1.2.1 Οικονομικά στοιχεία πριν το 2008

Το ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα κατά τη διάρκεια των ετών 2005-2008 εμφανίστηκε αμετάβλητο ως προς τον αριθμό των τραπεζικών ιδρυμάτων, παρ' όλα αυτά τα μερίδια αγοράς κινήθηκαν ανοδικά από έτος σε έτος. Ο αριθμός των πελατών για το 2005 στις ελληνικές τράπεζες αυξήθηκε σε αντίθεση με άλλα ιδρύματα της ΕΕ, έτσι λοιπόν στα επόμενα έτη οι τράπεζες προχώρησαν στην αύξηση τόσο των καταστημάτων όσο και των αυτόματων ταμιακών μηχανών (ATM) παράλληλα για την καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών στόχευσαν στην αύξηση της χρήσης του e-banking αλλά και του phone banking. Ο αριθμός των ATM για το 2006 ήταν 6.703, το 2007 ήταν 7.270 και το 2008 ήταν 7.575.

Τα ATM εξελίχθηκαν τεχνολογικά με αποτέλεσμα να ξεφύγουν από την παραδοσιακή μορφή και να γίνουν μια «μικρή τράπεζα». Στη συνέχεια άνοιξε και το e-banking που με την πάροδο των χρόνων αυξήθηκε ο αριθμός των χρηστών. Το 2007 ο αριθμός των χρηστών του e-banking αυξήθηκε κατά 25% ενώ το 2008 ο αριθμός των χρηστών διπλασιάστηκε. Η ανοδική αυτή πορεία του χρηματοπιστωτικού κλάδου δε μπόρεσε να μην επηρεάσει και το ΑΕΠ της χώρας αφού όπως αναφέρθηκε και παραπάνω ο χρηματοπιστωτικός τομέας λειτουργεί σα διαμεσολαβητής άρα είναι υπεύθυνος να διοχετεύει τα κεφάλαια των πλεονασματικών μονάδων στις ελλειμματικές με κύριο σκοπό την επένδυση η οποία συνεπάγεται την ανάπτυξη. Το 2006 το ΑΕΠ έφτασε το 4,2%, το 2007 το 2,7% ενώ το 2008 άγγιξε το 3%.

Τα οικονομικά έτη που προηγήθηκαν του 2008 πραγματοποιήθηκαν πολλές εξαγορές και συγχωνεύσεις χαρακτηριστικά παραδείγματα ήταν δύο εξαγορές που έγιναν το 2006. Η Credit Agricole εξαγόρασε το 70% της Εμπορικής Τράπεζας το 2006 και η AXA εξαγόρασε το 100% της ALPHA ασφαλιστικής το ίδιο έτος. Οι επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν εκείνη τη χρονική περίοδο αποδεικνύει πως το ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα απόπνεε εμπιστοσύνη στους ξένους επενδυτές. Το ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα εξαπλώθηκε και σε άλλες

χώρες της Ευρώπης αλλά και του πλανήτη και με την πάροδο των ετών εδραιωνόταν όλο και περισσότερο. Την ανάπτυξη του χρηματοπιστωτικού συστήματος μας δείχνουν και τα οικονομικά στοιχεία των τραπεζών αλλά και οι αριθμοδείκτες τους.

Ο δείκτης αποδοτικότητας για το ενεργητικό τους ανήλθε το 2007 στο 1%, ενώ για τα ίδια τους κεφάλαια στο 14,8%. Οι τράπεζες εμφάνισαν κέρδη μετά φόρων αυξημένα κατά 46,1% το 2007 συγκριτικά με το 2006 αυξημένα εμφανίστηκαν κατά 10% και τα καθαρά έσοδα από τόκους. Εξ' αιτίας της οικονομικής ύφεσης που είχε ξεσπάσει σε άλλα κράτη αυξημένες εμφανίστηκαν και οι προβλέψεις των ελληνικών τραπεζών. Την εξαίρεση αποτέλεσαν τα ελληνικά τραπεζικά ιδρύματα, τα οποία εν μέσω διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης παρουσίασε αύξηση στις καταθέσεις (18%) και τις χορηγήσεις (18,5%). Οι καταθέσεις των εγχώριων τραπεζών και οι χορηγήσεις που παρουσίασαν για εκείνα τα οικονομικά έτη ανήλθαν στα 248,5 δις ευρώ 202 δις ευρώ αντίστοιχα. Με την εικόνα που μας δημιουργούν τα παραπάνω οικονομικά στοιχεία μας δίνετε η εντύπωση μιας οικονομίας που συνεχίζει να αναπτύσσεται και πολλά⁴.

⁴ <http://www.hba.gr/main/Ereunes-meletes/EllinikoTrapezikoSistema2008s.pdf>
<http://www.bankofgreece.gr/>

Αβραμίδου Π., (2013), «Το e-banking στην Ελλάδα 2007 – 2011. Η περίπτωση της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος», Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης

Άρθρο στην διαδικτυακή εφημερίδα dealnews, (13.1.2015), «Η μεγάλη διπλή “μάχη” των ATM» Έκθεση για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, (Ιούνιος 2009), Τράπεζα της Ελλάδος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ 2008 ΣΤΟ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

2.1 Χρηματοπιστωτική κρίση 2008

Στα τέλη της δεκαετίας του 1990 πραγματοποιήθηκε η διεθνοποίηση του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα τα κεφάλαια να μεταφέρονται πιο εύκολα από χώρα σε χώρα και να αυξηθεί ο ανταγωνισμός μεταξύ των τραπεζικών και μη τραπεζικών ιδρυμάτων. Η διεθνοποίηση και ο αυξανόμενος ανταγωνισμός στη διεθνή αγορά "ανάγκασαν" τα εγχώρια τραπεζικά ιδρύματα να εξελιχτούν σε όλα τα επίπεδα (τραπεζικά, προϊόντα-υπηρεσίες, θεσμικό πλαίσιο κ.α.), συνάμα να προσθέσουν νέες υπηρεσίες χάνοντας έτσι την παραδοσιακή μορφή τους, προκειμένου να μπορούν να ανταγωνιστούν με άλλα διεθνή ιδρύματα.

Οι επιπρόσθετες υπηρεσίες, οι οποίες εντάχθηκαν στη βασική λειτουργία των τραπεζικών ιδρυμάτων είναι οι ασφαλιστικές, οι χρηματοπιστωτικές και οι κτηματομεσιτικές υπηρεσίες. Με την μετατροπή αυτή του συστήματος, η επιθυμία των τραπεζικών ιδρυμάτων για κέρδος έγινε εντονότερη. Για να επιτευχθεί μεγαλύτερο κέρδος τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα αποφάσισαν να μην περιοριστούν στη διαφορά που τους προσέφεραν οι καταθέσεις με τις χορηγήσεις και να αρχίσουν να τιτλοποιούν στοιχεία του ενεργητικού τους που στη συνέχεια θα πουλούσαν. Οι τιτλοποιήσεις των στοιχείων του ενεργητικού αφορούν περισσότερο τις χορηγήσεις (στεγαστικά, καταναλωτικά, επιχειρηματικά). Ο τρόπος αυτός έδινε στην τράπεζα τη δυνατότητα να μεταφέρει την απαίτηση της μαζί με τις υποθήκες τους σε εταιρίες-χρηματοπιστωτές, οι οποίοι με τη σειρά τους τα μετέτρεπαν σε ομόλογα Cods(Collateral Dept Obligation) και τα προωθούσαν στη κεφαλαιαγορά. Τα εξασφαλισμένα ομόλογα χρέους (Cods) είχαν ως σκοπό τη λήψη των δανειακών απαιτήσεων συμπεριλαμβανομένου κάθε μορφής ρίσκου. Προκειμένου τα εξασφαλισμένα ομόλογα χρέους (Cods) να αξιολογηθούν ως αξιόπιστα από τους οίκους αξιολογήσεων κατά κύριο λόγο συμπεριελάμβαναν απαιτήσεις χαμηλού ρίσκου. Με αυτή τη

διαδικασία ανανέωνε την εικόνα του χαρτοφυλακίου τους ενώ παράλληλα αυξάνανε την ρευστότητα τους. Η αυξημένη ρευστότητα τους έδινε τη δυνατότητα να χορηγήσουν περισσότερα κεφάλαια με χαμηλότερα επιτόκια και χωρίς την υποχρέωση καμίας εξασφάλισης.

Τα ομόλογα εξασφαλισμένα ομόλογα χρέους (Cods) στη συνέχεια επεξεργαζόταν προσθέτοντας νέες χορηγήσεις έτσι ώστε να διαπραγματευτούν ως νέα ομόλογα στις αγορές. Αυτού του είδους η επένδυση (Cods) αποτέλεσε πόλο έλξης για διάφορα ιδρύματα τα οποία είχαν αποθεματικά κεφάλαια ανεκμετάλλευτα π.χ. τα αμοιβαία Κεφάλαια, τα Συνταξιοδοτικά Ταμεία, οι Ασφαλιστικές Εταιρίες κ.α. Το παραπάνω φαινόμενο διήρκησε για αρκετό καιρό με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί η ανάγκη της ίδρυσης ειδικών επενδυτικών ιδρυμάτων τα οποία θα διαπραγματεύονταν τα νέα ομόλογα στις κεφαλαιαγορές ώστε να αγοραστούν από θεσμικούς επενδυτές. Την περίοδο εκείνη ο κατασκευαστικός κλάδος εμφάνισε πρωτοφανή άνθηση, οι τιμές των ακινήτων αυξήθηκαν όπως ήταν φυσικό λόγω της μεγάλης ζήτησης. Ένας άλλος κλάδος, ο οποίος άρχισε εξίσου να ανθίζει ήταν ο ασφαλιστικός. Ο κλάδος αυτός εκμεταλλευόμενος την αύξηση του αριθμού των νέων ομολόγων παρείχε ασφάλιση ως προς το πιστωτικό κίνδυνο που ήταν εκτεθειμένα τα ομόλογα⁵.

Αυτός ο τρόπος επένδυσης συνέχισε να είναι επικερδής έως και το 2006, όπου τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα άρχισαν να εμφανίζουν αυξημένες προβλέψεις λόγω αδυναμίας αποπληρωμής των χορηγήσεων από τους δανειολήπτες χαμηλής εξασφάλισης. Τα διατραπεζικά επιτόκια και το επιτόκιο με το οποίο οι τράπεζες δανείζουν η μία στην άλλη, ανέβηκαν στα ύψη. Τα προβλήματα ρευστότητας στην αγορά ανάγκασαν τις κεντρικές τράπεζες να παρέχουν ρευστότητα σε διάφορες μορφές. Παρ' όλα αυτά, τα προβλήματα και οι απώλειες εξακολουθούσαν να μαζεύονται κατά τη διάρκεια του φθινόπωρου του 2007 και στις κεντρικές τράπεζες. Το Δεκέμβριο από πέντε μεγάλες νομισματικές ζώνες ανακοινώθηκαν συντονισμένα

⁵ http://www.prd.uth.gr/uploads/discussion_papers/2009/uth-prd-dp-2009-12_gr.pdf

μέτρα για την αντιμετώπιση των πιέσεων στις αγορές βραχυπρόθεσμης χρηματοδότησης.

Το 2007 σημειώθηκε αύξηση στον αριθμό κατασχέσεων κατοικίας στις Η.Π.Α., η οποία σήμανε και τη καθοδική πορεία τόσο του χρηματοπιστωτικού κλάδου, όσο και των άλλων κλάδων που άνθησαν εκμεταλλευόμενη τη νέα μορφή επένδυσης. Η ζήτηση κατοικιών μειώθηκε με αποτέλεσμα να πέσουν οι τιμές των ακινήτων. Σιγά – σιγά σταμάτησε η αγοραπωλησία εξασφαλισμένων ομολογων χρέους (Cods), ενώ παράλληλα ξεκίνησε να «σκάει» το ένα μετά το άλλο. Η εξέλιξη αυτή οδήγησε σε πολύ μεγάλες πιστωτικές ζημίες και απειλούσε την ίδια την ύπαρξη των τραπεζών και των ιδρυμάτων ενυπόθηκων δανείων, όχι μόνο στις ΗΠΑ αλλά και σε ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες. Μέχρι το καλοκαίρι του 2008 είχε γίνει σαφές, ότι η τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων είχε γίνει μια θηλιά για τις τράπεζες και άλλους κατόχους των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων.

Το πρώτο ίδρυμα που υπέστη ζημία από τα «τοξικά» ομόλογα ήταν η επενδυτική τράπεζα Bears Sterns, η οποία στην πορεία απορρίφθηκε από την JPMorgan. Στη συνέχεια ακολούθησαν οι τράπεζες στεγαστικής πίστης Freddie Mac και Fannie Mac των Η.Π.Α και κρατικοποιήθηκαν από την κυβέρνηση προκειμένου να καλύψουν τις κεφαλαιακές απώλειες που τους προκάλεσε η επένδυση τους στα «τοξικά» ομόλογα. Μετά από απόφαση της FED η Bank of America απορρόφησε τη Merrill, ενώ η Lehman Brothers υπέβαλε αίτηση για χρεοκοπία. Η αμερικανική ασφαλιστική εταιρία AIG αντιμετώπισε εξίσου προβλήματα ρευστότητας, τα οποία κλήθηκε να καλύψει η FED προκειμένου να σώσει την ασφαλιστική εταιρία. Μετά από μια σειρά τέτοιων γεγονότων κλονίστηκε η εμπιστοσύνη των επενδυτών προς το χρηματοπιστωτικό σύστημα.

Όπως ήταν φυσικό μην γνωρίζοντας ποιες τράπεζες έχουν επενδύσει στα ομόλογα έπαψε να υπάρχει εμπιστοσύνη και μεταξύ των ιδρυμάτων. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα οι τράπεζες να σταματήσουν την διατραπεζική δανειοδότηση, διογκώνοντας το πρόβλημα της ρευστότητας και ο κίνδυνος χρεοκοπίας να γίνει εντονότερος. Η κρίση

αυτή επηρέασε και το χρηματιστήριο με τον Dow Jones να σχηματίζει πρωτοφανή πτώση. Όπως ήταν φυσικό η κρίση εξαπλώθηκε και στην Ευρώπη μέσω των ευρωπαϊών κρατών που είχαν επενδύσει σε αμερικανικά χρηματοπιστωτικά προϊόντα⁶.

Τα spreads αυξήθηκαν σε πρωτοφανές επίπεδο οι τιμές των περιουσιακών στοιχείων έπεσαν κατακόρυφα και οι πιστωτικές αγορές πάγωσαν. Τα ιδρύματα που χρειάζονταν μετρητά έπρεπε να πωλούν σε τιμές κόστους ρίχνοντας τις τιμές των περιουσιακών στοιχείων, προτρέποντας για περισσότερες πωλήσεις. Οι κυβερνήσεις έπρεπε να παρέμβουν με πολυάριθμες επιχειρήσεις διάσωσης, προκειμένου να αποφύγουν την κατάρρευση ολόκληρου του παγκόσμιου χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Έτσι οι εθνικές κυβερνήσεις σε συνεργασία με τις Κεντρικές τράπεζες προχώρησαν σε λήψη αποφάσεων προκειμένου να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα της κρίσης. Τα μέτρα αντιμετώπισης ήταν η εγγύηση των καταθέσεων, ώστε να εφησυχάσουν τους καταθέτες με σκοπό να αποφύγουν τις μαζικές αναλήψεις και την κάλυψη των κεφαλαιακών αναγκών των ιδρυμάτων με τη μορφή της κρατικοποίησης. Η ομοσπονδιακή τράπεζα των Η.Π.Α. και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα με τη σειρά τους μείωσαν τα βασικά τους επιτόκια και παρείχαν ρευστότητα στις τράπεζες. Τα παραπάνω μέτρα δεν ήταν αρκετά για να διασφαλιστεί η ρευστότητα και να ανακτηθεί η εμπιστοσύνη στην αγορά, αυτό οδήγησε στην αύξηση των επιτοκίων δανεισμού μεταξύ των τραπεζών (spread), κατά συνέπεια στην παύση χορηγήσεις δανείων από τις τράπεζες. Αν και η προέλευση της κρίσης μπορεί να εντοπιστεί στις παγκόσμιες χρηματοπιστωτικές αγορές σύντομα τροφοδοτεί την πραγματική οικονομία.

⁶ http://www.ethe.org.gr/files/pdf/mertzanis_xrimatoikonomikii%20krisi_1294819864.pdf
http://ec.europa.eu/economy_finance/explained/the_financial_and_economic_crisis/why_did_the_crisis_happen/index_el.htm

Άρθρο από διαδικτυακή εφημερίδα, Euro2day, (3.4.2009), «G20: "Ένεση" \$1,1 τρισ. στην παγκόσμια οικονομία»

Μια γενική αύξηση της αβεβαιότητας, ως αποτέλεσμα της σχεδόν κατάρρευσης του χρηματοπιστωτικού τομέα, οδήγησε σε αύξηση των αποταμιεύσεων για λόγους πρόνοιας, στην αναβολή των προγραμματισμένων επενδυτικών σχεδίων και στην εξάντληση των αποθεμάτων. Η άσχημη οικονομική κατάσταση των κρατών οδήγησε κάποια ευρωπαϊκά κράτη να τεθούν υπό μηχανισμό οικονομικής στήριξης. Στις 3 Απριλίου του 2009 πραγματοποιήθηκε η σύνοδος των G-20 στο Λονδίνο για την αντιμετώπιση της κρίσης όπου αποφασίστηκε η χορήγηση 750 δις δολαρίων στο ΔΝΤ για να στηρίξουν τις πιο αδύναμες οικονομίες, καθώς να ενισχυθεί η ρευστότητα του παγκόσμιου εμπορίου κατά 250 δις δολάρια.

Στα μέσα του ίδιου έτους η αμερικανική οικονομία εμφάνισε σημάδια ανάκαμψης με τον Dow Jones να αρχίζει να σταθεροποιείτε. Παράλληλα η Ευρώπη με το να καλύπτει τις κεφαλαιακές ανάγκες των πασχόντων ιδρυμάτων με κρατικά κεφάλαια μετέτρεψε την κρίση από χρηματοπιστωτική σε δημοσιονομική κάνοντας την ύφεση εντονότερη το 2009. Αποτέλεσμα της ύφεσης ήταν η μείωση των τιμών του ΑΕΠ σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες π.χ. της Γερμανίας μειώθηκε κατά 5%, της Γαλλίας 2,6% αλλά και το ποσοστό της ανεργίας ανέβηκε. Παρόλα αυτά αρκετές ευρωπαϊκές χώρες κατάφεραν να ξεπεράσουν την ύφεση και να επέλθουν σε φάση ανόδου μέχρι τις αρχές του 2010. Όμως η προσφυγή κάποιων ευρωπαϊκών κρατών (Ισλανδία, Λετονία, Ρουμανία Ουκρανία, Ουγγαρία και Ελλάδα) στο ΔΝΤ εκλήφθηκε ως αδυναμία της Ε.Ε. να αντιμετωπίσει μόνη της την κρίση χρέους⁷.

Στην προσπάθεια της η ΕΕ να εξασφαλίσει την χρηματοπιστωτική σταθερότητα και να εξαλείψει την πιθανότητα τυχόν αναταραχών στις αγορές κρατικών χρεογράφων της Ευρωζώνης δημιούργησε τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας. Ο μηχανισμός αυτός έχει τη δυνατότητα να δανείσει έως και 500 δις ευρώ σε χώρες της Ευρωζώνης που αντιμετωπίζουν οικονομικά προβλήματα. Τέλος το 2011-2013 η ΕΕ προκειμένου να ελέγχει όσο το δυνατό καλύτερα το δημοσιονομικό χρέος και τα

⁷ https://europa.eu/european-union/topics/economic-monetary-affairs_el

Χατζή Δ.-Α. (2014), «Η οικονομική κρίση στην Ευρωπαϊκή Ένωση», Τ.Ε.Ι. Πειραιά

ελλείμματα προχώρησε στην τροποποίηση του Συμφώνου σταθερότητας και Ανάπτυξης. Οι τροποποιήσεις ήταν πάνω στο δημόσιο χρέος, τον έλεγχο της οικονομικής πολιτικής κάθε κράτους, του κανόνες και τις κυρώσεις για τυχόν οικονομικές ανισορροπίες.

2.2 Οικονομική κρίση στην Ελλάδα

Μετά το 2007 όπου ξέσπασε η οικονομική κρίση στις ΗΠΑ, άρχισε η εξάπλωση της σε παγκόσμιο επίπεδο. Την οικονομική κρίση διαδέχτηκαν οι μεγάλες οικονομίες της Ευρώπης και στη συνέχεια τα υπόλοιπα κράτη μέλη της. Το 2009 ένα χρόνο μετά η κρίση εμφανίστηκε και στην Ελλάδα. Η ελληνική οικονομική κρίση δεν είχε τη μορφή της χρηματοπιστωτικής κρίσης όπως ήταν η διεθνής, αλλά της δημοσιονομικής. Είναι γεγονός, ότι η Ελλάδα το 1974 μετά τη πτώση της διδακτορίας άρχισε να δανείζεται κεφάλαια τόσο από το εσωτερικό, όσο και από το εξωτερικό με σκοπό την ανασυγκρότηση της χώρας, την βελτίωση των υποδομών και στη συνέχεια την ένταξη της στην ΕΟΚ. Το ΑΕΠ της χώρας το 1981 έφτασε 29,7% σε σχέση με το 22% του 1974, ενώ ο δανεισμός στα ΔΡΧ 672 δις έναντι των ΔΡΧ 115 δις αντίστοιχα.

Η μεγάλη αντιπαλότητα των κομμάτων το 1981 είχε ως αποτέλεσμα την εκλογή νέας κυβέρνησης η οποία υιοθέτησε μια πολιτική με τακτική της έκθεσης κολακευμένων ιδεών προς το λαό. Η πολιτική αυτή επέφερε αυξήσεις σε μισθούς και συντάξεις χωρίς να υπάρχει αύξηση της παραγωγής με αποτέλεσμα να αυξηθεί ο δανεισμός της χώρας στα ΔΡΧ 9,200 δις το 1989 και το 65,7% του ΑΕΠ. Το 1990 η κυβέρνηση αλλάζει ξανά αλλά, παρά την προσπάθεια της να «συμμαζέψει» την οικονομική κατάσταση της χώρας, την οποία είχε προκαλέσει η προηγούμενη κυβέρνηση δεν τα κατάφερε. Αποτέλεσμα αυτής της διαχείρισης από πλευράς κυβερνήσεως, ήταν τα δανειακά κεφάλαια να αυξηθούν περισσότερο αγγίζοντας τα ΔΡΧ 23,000 δις, το 111,8% του ΑΕΠ και της αύξησης του ελλείμματος της χώρας.

Το 1993 στόχος της κυβέρνησης ήταν η ένταξη της χώρας στην ΟΝΕ και η κάλυψη των προϋποθέσεων της συνθήκης του Μάαστριχτ. Η χώρα εντάχθηκε στην ΟΝΕ το

2001 χρησιμοποιώντας τη δημιουργική λογιστική προκειμένου να καλύψει το χρέος, ώστε το δημόσιο έλλειμμα να μην ξεπερνάει το 3% του ΑΕΠ. Στη συνέχεια η Ελλάδα προετοιμάζεται για την διοργάνωση των ολυμπιακών αγώνων του 2004 γεγονός που αυξάνει πάλι το δανεισμό στα € 170 δις μειώνοντας τον όμως προς το ΑΕΠ εξ' αιτίας της ανάπτυξης που υπήρξε στη χώρα. Τα επόμενα έτη η κυβέρνηση πραγματοποίησε απογραφή για να αποδείξει πως η χώρα μπήκε στην ΟΝΕ με την χρήση της «δημιουργικής λογιστικής» και το έλλειμμα να προκύψει μικρότερο.

Με το ξέσπασμα της διεθνούς οικονομικής κρίσης και την εξάπλωση της στην Ευρώπη το 2008 ο δανεισμός για την Ελλάδα έγινε δυσκολότερος με κίνδυνο να χρεοκοπήσει. Η αξιοπιστία της Ελλάδας χάθηκε και έτσι η τότε κυβέρνηση προχώρησε σε μέτρα με σκοπό να αυξήσει τα έσοδα της, μέσω της φορολογίας και να μειώσει τις δαπάνες της προχωρώντας σε μείωση αποδοχών δημοσίων υπαλλήλων χωρίς όμως κανένα αποτέλεσμα. Η διεθνής αγορά εκμεταλλευόμενη την οικονομική κατάσταση της χώρας προχώρησε στην έκδοση συμβολαίων CDs έναντι των ελληνικών ομολόγων, τα οποία αυξανόταν όλο και περισσότερο. Το 2010 η Ε.Ε. θέλοντας να βοηθήσει ανακοίνωσε πως θα δημιουργήσει μηχανισμό στήριξης των κρατών μελών της σε συνεργασία με το ΔΝΤ, ενώ η ΕΚΤ ότι θα συνεχίσει να δέχεται κρατικά ομόλογα πιστοληπτικής αξιολόγησης BBB-.

Παρ' όλα αυτά η αναστάτωση των αγορών και η έλλειψη εμπιστοσύνης παραμένει μεγάλη. Οι οίκοι αξιολόγησης συνεχίζουν να υποβαθμίζουν την Ελλάδα με αποτέλεσμα τα περιθώρια των CDs να αγγίζουν το 103%. Η άσχημη οικονομική κατάσταση της χώρας το 2010 οδήγησε την κυβέρνηση να υποβάλει αίτηση για να τεθεί η χώρα υπό μηχανισμό στήριξης. Το Μάιο του ίδιου έτους εγκρίθηκε για την Ελλάδα πακέτο οικονομικής βοήθειας € 110 δις για τρία έτη, εκ των οποίων τα € 30 δις προερχόταν από το ΔΝΤ και τα υπόλοιπα € 80 δις από τις ευρωπαϊκές χώρες. Η λήψη του παραπάνω οικονομικού πακέτου θα γινόταν με δόσεις και η κάθε δόση θα εκταμιεύεται κάθε τρεις μήνες μετά από αξιολόγηση της οικονομικής κατάστασης της χώρας. Ο μηχανισμός στήριξης αυτός είχε ως στόχο την αναδιάρθρωση του ασφαλιστικού, του εργασιακού, του δημοσίου τομέα και του συστήματος υγείας.

Το 2011 σαν πρώτο έτος της χώρας μας στο μηχανισμό στήριξης και ακολουθώντας τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, οι οποίες στόχευαν στο σύστημα κοινωνικών ασφαλίσεων και στο θεσμικό, οργανωτικό πλαίσιο λειτουργίας της αγοράς εργασίας, που όρισαν οι δανειστές κατάφερε να σημειώσει πρόοδο προς την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της. Η κυβέρνηση κατάφερε να μειώσει τις πρωτογενείς δαπάνες της γενικής κυβερνήσεως στα € 91.2 δις έναντι των € 101.4 δις που ήταν το 2010 σημειώνοντας μείωση πρωτόγενους ελλείμματος στο 2,3% του ΑΕΠ, παρά τη μείωση των εσόδων της γενικής κυβερνήσεως στα € 86 δις το 2011 έναντι των € 89.9 δις που εμφάνισε το 2010. Η μείωση των εσόδων οφείλεται στην αύξηση της φοροδιαφυγής, ανοδική πορεία είχε ο εξωτερικός τουρισμός αλλά και οι εξαγωγές αγαθών. Τα διαρθρωτικά μέτρα είχαν και τις αρνητικές τους συνέπειες όπως τη μείωση μισθών και την αύξηση της ανεργίας.

Η αναστάτωση της εγχώριας αγοράς είναι μεγάλη και οι φημολογίες για έξοδο της Ελλάδας από τη ζώνη του ευρώ συνεχίζεται με αποτέλεσμα να σημειωθεί μεγάλη εκροή καταθέσεων από το ελληνικό τραπεζικό σύστημα. Με βάση τα παραπάνω γεγονότα στις 21.2.2012 το Eurogroup προχώρησε σε 2^ο πακέτο χρηματοδοτικής στήριξης για την Ελλάδα, το οποίο προέβλεπε στην οικονομική ενίσχυση της ελληνικής οικονομίας κατά € 104.5 δις έως το 2016. Το 2^ο πακέτο χρηματοδοτικής στήριξης επέβαλε διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στο θεσμικό-νομικό πλαίσιο, στο φορολογικό σύστημα αλλά και σε εργασιακά θέματα.

Παράλληλα με το 2^ο πακέτο χρηματοδοτικής στήριξης, το Eurogroup πρότεινε το κούρεμα των κρατικών ομολόγων που βρίσκονται στην κατοχή ιδιωτών (χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ασφαλιστικά ταμεία, ιδιώτες κ.α.) κατά 53,5% επί της ονομαστικής τους αξίας, ενώ το υπόλοιπο ποσό θα ανταλλαχθεί με νέα ομόλογα διάρκειας 30 ετών και με επιτόκιο 2% για τα δύο πρώτα χρόνια, 3% για τα επόμενα πέντε και 4,3% για τα υπόλοιπα έτη. Στις 9.3.2012 ολοκληρώθηκε το κούρεμα των ομολόγων συνολικής αξίας € 172 δις. Το όφελος που είχε η ανταλλαγή PSI στην ελληνική οικονομία συμψηφίζοντας την απομείωση των ομολόγων που υπέστησαν τα ασφαλιστικά ταμεία, η ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, το ποσό έκδοσης των

νέων ομολόγων, το δανεισμό από το ΕΤΧΣ αλλά και το δανεισμό για το έλλειμμα ήταν μείωση του χρέους κατά € 51.2 δις για το 2012.

Το Eurogroup το Δεκέμβριο του ίδιου έτους προχώρησε σε μια ακόμη προσφορά για την επαναγορά κρατικών τίτλων. Αφότου πραγματοποιήθηκε, επέφερε μείωση χρέους κατά 31,9 δις €, το οποίο αναλογεί στο 33,8% της ονομαστικής τους αξίας. Η Ελλάδα κατάφερε να μειώσει το πρωτογενές έλλειμμα στο 0,8% του ΑΕΠ έναντι του 2,6% του 2011, να περιοριστεί το χρέος στο 156,9% του ΑΕΠ, ενώ η ανεργία τον Οκτώβριο του ίδιου έτους ανήλθε στο 26,8% συγκριτικά με το 19,7% του 2011. Στο τέλος του 2012 η χώρα είχε καταφέρει να σταθεροποιήσει την οικονομική της κατάσταση με το δείκτη του οικονομικού κλίματος να σημειώνει μεγάλη άνοδο και ο οίκος αξιολόγησης Standard&Poures να αναβαθμίσει τη χώρα σε Β.

Με την ολοκλήρωση και τα ανάλογα θετικά αποτελέσματα της οικονομίας του έτους 2011, αναφορικά με το δημόσιο χρέος, περνάμε στο έτος 2013 σύμφωνα με το οποίο δίνεται έμφαση στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα.

Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα δοκιμάστηκε αρκετά από την αρχή της κρίσης μέχρι και σήμερα, αν και δεν έφερε καμία αιτιότητα για την δημιουργία αυτής. Τα πρώτα έτη εμφάνισης της κρίσης, το τραπεζικό σύστημα ήρθε αντιμέτωπο με την δυσπιστία της αγοράς, η οποία αμφέβαλλε για τη δυνατότητα αντοχής κάτω υπό τέτοιες οικονομικές συνθήκες. Κλονίστηκε η εμπιστοσύνη της διεθνούς αγοράς και αυτό έφερε στο προσκήνιο πολλά αρνητικά αποτελέσματα. Παρατηρείται, ωστόσο, μεγάλη εκροή καταθέσεων, αποκόβεται από τη διεθνή αγορά, αυξήθηκαν οι προβλέψεις τους εξ αιτίας της μη είσπραξη των χορηγήσεων και τέλος χάνουν αρκετά κεφάλαια από το κούρεμα ομολόγων.

Η σταθεροποίηση του τραπεζικού συστήματος κρίθηκε αναγκαία με αποτέλεσμα να δοθεί ένα ποσό των € 50 δις προκειμένου να ανακεφαλαιοποιηθούν οι τράπεζες. Το ίδιο έτος πραγματοποιήθηκαν πολλές συγχωνεύσεις-εξαγορές πιστωτικών ιδρυμάτων, οι οποίες δεν ήταν κεφαλαιακά επαρκείς, συνεπώς μη βιώσιμες. Το

Μάρτιο του 2013 μετά την ένταξη της Κύπρου υπό μηχανισμό στήριξης, οι ελληνικές τράπεζες προχώρησαν στην εξαγορά των κυπριακών υποκαταστημάτων, τα οποία ξεκίνησαν τη δραστηριοποίησή τους στην Ελλάδα. Στόχος των παραπάνω διαδικασιών ήταν η δημιουργία ενός πιο ισχυρού χρηματοπιστωτικού συστήματος και η επιστροφή της χώρας στη διεθνή αγορά.

Η παράλληλη προσαρμογή στις δημοσιονομικές αλλαγές επέφερε και άλλες θετικές εξελίξεις στην ελληνική οικονομία για το 2013. Σημειώθηκε πρωτογενές πλεόνασμα στη γενική κυβέρνηση της τάξεως του 0,8% του ΑΕΠ. Το ισοζύγιο των τρεχουσών συναλλαγών σημείωσε πλεόνασμα 1,33% του ΑΕΠ, σαν αποτέλεσμα των μειωμένων εισαγωγών, των αυξημένων εσόδων από τον τουρισμό καθώς και των αυξημένων εξαγωγών. Η διαδικασία ίδρυσης επιχειρήσεων απλοποιήθηκε και βοήθησε στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας. Η ανάκαμψη της οικονομίας βοήθησε με τη σειρά της στην προσέλκυση επενδυτικών κεφαλαίων και στην αύξηση θέσεων εργασίας κατά 133.500 θέσεις, πράγμα το οποίο όμως δεν ήταν αρκετό για να μειωθεί η ανεργία, η οποία ανήλθε στο 27,3% έναντι του 24% του 2012, λόγω των απολύσεων που έλαβαν χώρα στο δημόσιο τομέα.

Το επίκτητο πρόβλημα της ανεργίας κλήθηκε να αντιμετωπίσει η κυβέρνηση. Εκτελούνται δημόσια έργα παρέχοντας κατ' αυτόν τον τρόπο κεφάλαια στην αγορά, προσφέρθηκαν θέσεις εργασίας, βελτιώνοντας παράλληλα τις υποδομές της χώρας. Στην αυξανόμενη απασχόληση του ιδιωτικού τομέα βοήθησε το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) περιορίζοντας το κόστος εργασίας. Οι παραπάνω ενέργειες συνέβαλαν στη μείωση της ανεργίας κατά 0,6% μετά από μία συνεχή ανοδική πορεία που εμφάνιζε όλα αυτά τα χρόνια. Το 2014 εμφάνισε σημάδια ανάκαμψης. Ο εξαγωγικός τομέας εμφάνισε σημαντική βελτίωση κατά 8,7% έναντι του 1,5% το 2013. Η παραπάνω βελτίωση οφείλεται τόσο στις εξαγόμενες υπηρεσίες, όπως ο τουρισμός καθώς συνέβαλε πολύ θετικά εκείνο το έτος, όσο η ναυτιλία και οι εξαγωγές αγαθών π.χ. τρόφιμα, χημικά, πλαστικά κ.α.

Η εισροή κεφαλαίων στη χώρα βοήθησε στην αποκλιμάκωση των μισθών ανεβάζοντας την ιδιωτική κατανάλωση κατά 1,4% έναντι της περσινής πτωτικής τιμής του 2,2%. Επιπλέον, σύνδραμε στην επένδυση κεφαλαίων σε μηχανολογικό και τεχνολογικό τομέα, ώστε να εκσυγχρονιστούν. Οι επιχειρήσεις έγιναν πιο ανταγωνιστικές σε εγχώριες και διεθνείς αγορές.

Το 2014 η Ελλάδα σύμφωνα με την έκθεση « Going for Growth» του ΟΟΣΑ κατέλαβε την πρώτη θέση στον τομέα των μεταρρυθμίσεων, ενώ στη παγκόσμια κατάταξη ευκολίας ίδρυσης νέων επιχειρήσεων ανέβηκε κατά 111 θέσεις στην κλιμακούμενη σειρά και κατέλαβε την 36^η θέση. Τα παραπάνω θετικά γεγονότα είχαν ως φυσικό επακόλουθο την αύξηση του ΑΕΠ κατά 0,7% έναντι της μείωσης του 4% το προηγούμενο έτος.

Ανεξάρτητα από τη θετική εξέλιξη της ελληνικής οικονομίας η κυβέρνηση συνεχίζει να διατηρεί μια συντηρητική στάση και να προσπαθεί συνεχώς να μειώσει τις δημόσιες δαπάνες, με σκοπό να προβάλει ένα θετικό αποτέλεσμα, ώστε να έχει ευνοϊκότερη αντιμετώπιση από τις διεθνείς αγορές σχετικά με τη χρηματοδότηση της χώρας. Το 2014 ήταν το έτος, σύμφωνα με το οποίο σημειώθηκε πλεόνασμα 0,3% του ΑΕΠ σε επίπεδο γενικής κυβέρνησης. Κατά τη διάρκεια του έτους η ΕΚΤ πραγματοποίησε stress tests στις ελληνικές τράπεζες , οι οποίες μετά από την ανακεφαλαιοποίηση που ολοκλήρωσαν το ίδιο έτος, έδειξαν ικανές να αντιμετωπίσουν και τις πιο δύσκολες συνθήκες. Οι ελληνικές τράπεζες κέρδισαν την εμπιστοσύνη των αγορών, με αποτέλεσμα να επιστραφούν στις παραπάνω ξανά καταθέσεις που έφυγαν εξ αιτίας της οικονομικής αβεβαιότητας και να είναι σε θέση να χρηματοδοτήσουν ξανά την ελληνική οικονομία⁸.

⁸ Άρθρο εφημερίδας Η καθημερινή, (20.7.2014), «Η Μεταπολίτευση, μία σύντομη αποτίμηση»
Άρθρο εφημερίδας Η ροδιακή, (11.5.2015), «Η εξέλιξη του δημόσιου χρέους από το 1974 έως το 2010»
Σερετίδου Δ., (2012), «Οικονομική κρίση στην Ελλάδα: πως φτάσαμε και που πάμε;» Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.

http://www.alpha.gr/files/investorrelations/Koinoniki_Apologismos_Gr2011.pdf

2.3 Το χρηματοπιστωτικό σύστημα

Λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική κρίση που επικρατεί στην ελληνική οικονομία η πραγμάτωση για ένα ισχυρό τραπεζικό σύστημα γίνεται αναγκαία. Κατέστη ανάγκη το ελληνικό τραπεζικό σύστημα να γίνει πιο ισχυρό, για να είναι σε θέση να παρέχει χρήμα στην ελληνική οικονομία. Επιδιώκει να ανασυγκροτηθεί περιορίζοντας τα πλεονάζοντα περιουσιακά στοιχεία της τράπεζας, τον εξοπλισμό και το εργατικό δυναμικό χωρίς να χάσει την αποδοτικότητα του επαναπροσδιορίζοντας και αποκαθιστώντας εκ νέου τις κεφαλαιακές του ανάγκες. Αυτό σημαίνει, ότι θα πρέπει να γίνει ένας απολογισμός, ώστε να προσδιοριστεί η ζημία που επέφερε η κρίση στον ελληνικό χρηματοπιστωτικό κλάδο.

Στη συνέχεια η BlackRock Solution μετά από εντολή της Τράπεζας της Ελλάδος προχώρησε στον υπολογισμό των ζημιών που υπέστη το ελληνικό τραπεζικό σύστημα από την απομείωση των κρατικών ομολόγων και τη μη αποπληρωμή δανείων. Έχοντας σχηματίσει μια εικόνα προχώρησε τον υπολογισμό των κεφαλαίων που χρειάζονται για την ανακεφαλαιοποίηση του συστήματος. Μετέπειτα η ΤτΕ ζήτησε από τα πιστωτικά ιδρύματα να καταθέσουν επιχειρησιακά σχέδια τα οποία σε συνδυασμό με τα οικονομικά τους μεγέθη βοηθούν στην αξιολόγηση της βιωσιμότητας και την ικανότητας τους να αποπληρώσουν τα δανειακά κεφάλαια.

Ολοκληρώνοντας την αξιολόγηση οι τράπεζες καταστήθηκαν βιώσιμες παρόλη τη ζημία, την οποία είχε επιφέρει η οικονομική ύφεση και η απομείωση των PSI στις κεφαλαιακές βάσεις τους. Όλες αυτές οι ενέργειες που πραγματοποίησε η ΤτΕ είχαν σκοπό την σχεδίαση προγράμματος για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών. Αρχικά, εκτιμήθηκε το ελάχιστο ύψος των αναγκαιών κεφαλαίων για κάθε ίδρυμα

<http://www.alpha.gr/apologismos/2012/HTML/index.html#/18/zoomed>

Άρθρο εφημερίδας Capital, (15.5.2012), «Το μνημόνιο 2 σε 63 προτάσεις»

Άρθρο εφημερίδας Το Βήμα, (24.2.2012), «Στη δημοσιότητα οι όροι του PSI»

Άρθρο εφημερίδας news.in.gr, (26.8.2014), «Περνούν τα Stress Tests οι ελληνικές τράπεζες»

ξεχωριστά με τη βοήθεια δύο σεναρίων για το χρονικό διάστημα 2012-2014. Τα ποσά των κεφαλαιακών αναγκών της κάθε τράπεζας προέκυψαν από τη διαφορά των απαιτούμενων Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων και των εκτιμώμενων Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων για κάθε οικονομικό έτος έως το 2014.

Οι συνολικές κεφαλαιακές ανάγκες των ελληνικών εμπορικών τραπεζών υπολογίστηκαν στα € 40.5 δις το Μάιο του 2012. Την ίδια περίοδο οι “4 συστημικές τράπεζες” έλαβαν από το ΤΧΣ και την Τρόικα ομόλογα του ΕΤΧΣ συνολικής αξίας € 18 δις για την αύξηση του μετοχικού τους κεφαλαίου. Στα τέλη του 2012 η ΤτΕ δημοσίευσε εκ νέου το ποσό που χρειάζονται οι ελληνικές τράπεζες για να προχωρήσουν σε ανακεφαλαιοποίηση για την περίοδο 2012-2014, το οποίο και εκτιμήθηκε στα € 50 δις. Το ποσό που εκτιμήθηκε για την κάλυψη των κεφαλαιακών αναγκών περιλαμβάνει και ένα ποσό ασφαλείας για ενδεχόμενες απρόοπτες εξελίξεις. Παράλληλα με τη λήψη και υλοποίηση των σχεδίων της ΤτΕ για την πραγματοποίηση της ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών, τα πέντε εξεταζόμενα πιστωτικά ιδρύματα πραγματοποίησαν διάφορες ενέργειες με σκοπό να ανασυγκροτηθούν και να προσαρμοστούν στις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες.

Στις 31 Δεκεμβρίου του 2012 πραγματοποιήθηκε συμβούλιο μεταξύ των Υπουργών Οικονομικών της Ευρωζώνης και αποφασίστηκε , για την Ελληνική Δημοκρατία να ζητήσει από τους κατόχους των ΟΕΔ να συμμετέχουν στο πρόγραμμα στήριξης της ελληνικής οικονομίας ανταλλάσσοντας τους παλιούς τίτλους με νέους. Οι όμιλοι ανταποκρίθηκαν θετικά στις παραπάνω ενέργειες. Ο όμιλος Alpha Bank προσέφερε ομόλογα ονομαστικής αξίας € 1.5 δις αναγνωρίζοντας κέρδη € 117.7 εκατ., ενώ ο όμιλος Attica Bank προσέφερε ομόλογα ύψους € 58,7 εκατ. αναγνωρίζοντας κέρδη ύψους € 5.3 εκατ. Η μεγαλύτερη ανταπόκριση παρατηρείται από τον όμιλο Eurobank, ο οποίος παρείχε για ανταλλαγή ομόλογα ύψους € 2.3 δις γνωστοποιώντας κέρδη € 192 εκατ.

Ο όμιλος της Εθνικής Τράπεζας προσέφερε με τη σειρά του ομόλογα ύψους € 4.4 δις κερδίζοντας € 279.3 εκατ. Τέλος ο όμιλος Πειραιώς έδωσε ομόλογα ονομαστικής

αξίας € 7.7 δις. Κατά τη διάρκεια του ίδιου έτους ο όμιλος Eurobank μεταβίβασε το 70% της πολωνικής θυγατρικής της (Polbank) στην Kaiffeisen Bank International A.E. και το υπόλοιπο 13% στην RBI. Ο όμιλος Εθνικής Τράπεζας αγόρασε το 10,2% της Banca Romaneasca έναντι των € 26.1 εκατ., επιπλέον, κατόπιν διαγωνισμού απέκτησε τις καταθέσεις της Αχαϊκής Συνεταιριστικής, της Συνεταιριστικής Τράπεζας Λαμίας και της Συνεταιριστικής Τράπεζας Λέσβου-Λήμνου συνολικού ύψους € 320.5 εκατ. Ο όμιλος Πειραιώς με τη σειρά του προχώρησε:

- στη μεταβίβαση του 98,3% της Investors Bancorp Inc στη θυγατρική του Marathon Banking Corporation έναντι USD133 εκατ.
- στην εξαγορά του «υγιές» τμήματος της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος A.E. έναντι των € 95 εκατ.
- Τέλος απέκτησε το ποσοστό της Γενικής Τράπεζας την οποία κατείχε η Societe Generale έναντι € 1 εκατ.

Το 1^ο εξάμηνο του 2013 ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων, κατά το οποίο ο ιδιωτικός τομέας συμμετείχε κατά 10%, ενώ το υπόλοιπο 90% καλύφθηκε από το ΤΧΣ κάνοντάς το βασικό μέτοχο των τεσσάρων συστημικών τραπεζών. Το ποσό που χρειάστηκε για την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου η Alpha Bank ανήλθε στα € 4,571 εκατ. εκ των οποίων τα € 550 εκατ. προήλθαν από ιδιώτες και τα υπόλοιπα € 4,021 εκατ. καλύφθηκαν από το ΤΧΣ με ομόλογα του ΕΤΧΣ. Η Attica Bank πραγματοποίησε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου κατά € 398,8 εκατ., στο οποία συμμετείχαν ιδιώτες εξ ολοκλήρου.

Τα αναγκαία κεφάλαια της Eurobank για την ανακεφαλαιοποίηση της υπολογίστηκαν στα € 5,839 εκατ. τα οποία κάλυψε πλήρως το ΤΧΣ εισφέροντας ομόλογα του ΕΤΧΣ. Κατά τη διάρκεια του ίδιου έτους η Eurobank προχώρησε σε μια ακόμη αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ύψους € 681 εκατ. και καλύφθηκε από μετοχές του Νέου Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου, την κυριότητα των οποίων είχε το ΤΧΣ. Η Εθνική προχώρησε εξ ίσου σε δύο αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου το ίδιο έτος. Η πρώτη ανακεφαλαιοποίηση καλύφθηκε από την ανταλλαγή μετοχών της Eurobank

Ergasias SA ονομαστικής αξίας € 2.22 μετοχή, την οποία κατείχε η τράπεζα σχηματίζοντας το ποσό των € 271 εκατ. και η δεύτερη ανήλθε στα € 9.756 εκατ. εκ των οποίων τα € 1,079 εκατ. έδωσαν ιδιώτες, ενώ το υπόλοιπα € 8,677 εκατ. καλύφθηκαν από ομόλογα τα οποία είχαν δοθεί το 2012 από το ΤΧΣ.

Η τράπεζα Πειραιώς προχώρησε εξίσου σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ύψους € 8,429 εκατ. , τα € 1,444 εκατ. προερχόταν από ιδιώτες και τα υπόλοιπα € 6,985 εκατ. από ομόλογα του ΕΤΧΣ που έδωσε το ΤΧΣ, καθώς η ΤτΕ μαζί με άλλους οικονομικούς οργανισμούς προσπαθούσαν να αποκαταστήσουν την αξιοπιστία του ελληνικού τραπεζικού συστήματος, το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης στην Κύπρο δημιούργησε νέα προβλήματα στην εγχώρια οικονομία εξ αιτίας των υποκαταστημάτων των Κυπριακών Τραπεζών που δραστηριοποιούνταν στη χώρα. Έτσι η ΤτΕ σε συνεργασία με τις κυπριακές αρχές κατάφεραν να διαχωρίσουν τις ελληνικές καταθέσεις και να μην δεσμευτούν οι κυπριακές συνεχίζοντας κανονικά την εξυπηρέτηση των πελατών τους στην Ελλάδα.

Για την διασφάλιση των παραπάνω μεγεθών η ΤτΕ προχώρησε σε αναδοχή των οικονομικών στοιχείων των κυπριακών υποκαταστημάτων από ελληνική τράπεζα. Η τράπεζα Πειραιώς ήταν εκείνη που στις 26 Μαρτίου του 2013 και στις 25 Απριλίου του ίδιου έτους απέκτησε τις καταθέσεις, τα δάνεια, το προσωπικό και τα καταστήματα της τράπεζας Κύπρου, της CPB και της Ελληνικής Τράπεζας που υπήρχαν εντός της ελληνικής επικράτειας, έναντι των € 524 εκατ. Οι συγχωνεύσεις και οι εξαγορές συνεχίστηκαν για την εξυγίανση του ελληνικού τραπεζικού συστήματος, με την Εθνική να αποκτά τα υγιή στοιχεία της FBB και της Probank και τη Eurobank να εξαγοράζει το 100% του νέου Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου και της Νέας Proto bank από το ΤΧΣ.

Στα τέλη του 2013 η ΤτΕ ανακάλεσε τις άδειες των Συνεταιριστικών Τραπεζών Δυτικής Μακεδονίας, Δωδεκανήσου και Εύβοιας των οποίων οι καταθέσεις μετά από διαγωνισμό μεταφέρθηκαν στην Alpha Bank. Με βάση των παραπάνω ενεργειών προέκυψε ένα «νέο» τραπεζικό σύστημα, το οποίο αποτελείται από λιγότερα αλλά ισχυρότερα τραπεζικά ιδρύματα τα οποία το κάνουν πιο αξιόπιστο.

Το νέο τραπεζικό σύστημα αποτελείται από τέσσερα μεγάλα πιστωτικά ιδρύματα τη Τράπεζα Πειραιώς, την Εθνική Τράπεζα Ελλάδος, την Alpha Bank, τη Τράπεζα Eurobank Ergasias και την Τράπεζα Αττικής.

ποσά σε εκατ. €	Ισολογισμός και αποτελέσματα χρήσης				
	Τράπεζα Πειραιώς	Εθνική Τράπεζα Ελλάδος	Alpha Bank	Eurobank Ergasias	Τράπεζα Αττικής
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΕΣΟΔΩΝ-ΕΞΟΔΩΝ	2015	2015	2015	2015	2015
Καθαρά έσοδα από τόκους	1,711	1,517	1,609	1,001	90
Καθαρά έσοδα από αμοιβές & προμήθειες	215	-19	256	60	12
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	2,154	1,43	1,827	1,484	114
Λειτουργικά έξοδα	1,152	869	846	709	722
Προβλέψεις για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	4,397	4,344	2,699	2,503	629
Καθαρά κέρδη/ζημίες (μετά από φόρους)	-2,389	-2,846	-1,032	-1,051	-349
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ					
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	49,426	39,75	41,558	32,974	2,757
Σύνολο ενεργητικού	83,002	77,131	64,993	64,195	3,674
ΠΑΘΗΤΙΚΟ					
Υποχρεώσεις προς πελάτες	36,771	36,868	27,734	22,802	2,157
Σύνολο παθητικού	73,394	68,816	56,575	58,064	3,002
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	9,608	8,315	8,418	6,131	672

Πίνακας 4- Οικονομικά στοιχεία ελληνικού τραπεζικού συστήματος, 2015 (Πηγή: www.hba.gr)

Το επόμενο βήμα ήταν η σταδιακή απεξάρτηση των τραπεζών από τη χρηματοδότηση που τους παρείχαν οι Κεντρικές Τράπεζες και η επίτευξη μίας υγιούς κερδοφορίας. Έτσι πραγματοποιήθηκε νέα άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για να εκτιμηθούν εκ νέου οι κεφαλαιακές ανάγκες των τραπεζών σε ενοποιημένη βάση. Σκοπός της άσκησης ήταν να εκτιμηθούν τα αναγκαία κεφάλαια των εμπορικών τραπεζών για το αν πληρούν τα ελάχιστα απαιτούμενα επίπεδα Κυρίων Ιδίων Κεφαλαίων για την περίοδο 2013-2016. Στη συνέχεια, η ΤτΕ ζήτησε από τα πιστωτικά ιδρύματα να καταθέσουν τα κεφαλαιακά τους σχέδια. Η Alpha Bank μετά από την πραγματοποίηση αύξησης μετοχικού κεφαλαίου κατά € 1.2 δις, η οποία καλύφθηκε από διεθνείς επενδυτές, κατέθεσε το σχέδιο αναδιάρθρωσης καθαρίζοντας τη μείωση των λειτουργικών εξόδων και του κόστους χρηματοδότησης, παράλληλα τη βελτίωση του ισολογισμού της σκοπεύοντας στη σωστή διαχείριση των κινδύνων της.

Με τη σειρά της κατέθεσε και η Attica Bank το δικό της σχέδιο αναδιάρθρωσης στο οποίο αναφέρει μείωση λειτουργικών εξόδων, καλύτερη διαχείριση κινδύνων και περιορισμό του δικτύου καταστημάτων. Η Eurobank με βάση το σχέδιο αναδιάρθρωσης που υπέβαλε δεσμεύεται να βελτιώσει την κεφαλαιακή της βάση, την διεύθυνση της σε διεθνείς αγορές και την αύξηση της κερδοφορίας της. Σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου προχώρησε και η Εθνική. Το πόσο που θα καλύψει της κεφαλαιακές ανάγκες της Εθνικής, όπως υπολογίστηκε από την ΤτΕ ανέρχεται στα €2.500 εκατ., το οποίο καλύφθηκε από ιδιώτες.

Στη συνέχεια κατατέθηκε σχέδιο αναδιάρθρωσης, το οποίο διαμορφώθηκε σε δύο σκέλη. Από τη μία, το πρώτο σκέλος περιελάμβανε την προσέλκυση περισσότερων καταθέσεων και τη χορήγηση επιχειρήσεων. Σαν κύριο στόχο είχε την βελτίωση της κεφαλαιακής της θέσης. Από την άλλη, το δεύτερο σκέλος περιλαμβάνει τη μείωση των κινδύνων, τη μείωση των επισφαλειών και τον περιορισμό των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Τέλος η τράπεζα Πειραιώς αύξησε το μετοχικό της κεφάλαιο κατά € 1.75 δις, έπειτα εξαγόρασε από το ελληνικό δημόσιο τις

προνομιούχες μετοχές, οι οποίες είχαν εκδοθεί από την τράπεζα συνολικής αξίας € 750 εκατ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

3.1 Εισαγωγή στην χρηματοοικονομική ανάλυση

Με τη χρηματοοικονομική ανάλυση μπορούμε να εντοπίσουμε τα δυνατά και αδύνατα σημεία της επιχείρησης ώστε να γίνει αντιληπτή χρηματοοικονομική κατάσταση της. Η χρηματοοικονομική ανάλυση γίνεται με την παρατήρηση των οικονομικών καταστάσεων της επιχείρησης δημοσιευμένων ή μη. Οι οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης μπορεί να αναφέρονται στο τρέχον ή σε προηγούμενα έτη. Με την επεξεργασία των οικονομικών καταστάσεων μπορούμε να εξάγουμε πληροφορίες σχετικά με τα οικονομικά τους μεγέθη εντοπίζοντας τόσο τα δυνατά όσο και τα αδύνατα σημεία της επιχείρησης. Μια άλλη δυνατότητα που μας δίνει η χρηματοοικονομική ανάλυση με βάση τις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης να εντοπιστούν τα αίτια για τη μέχρι τώρα πορεία της και την πρόβλεψη της οικονομικής της εξέλιξης.

Η χρηματοοικονομική ανάλυση αποτελείται από τρία στάδια. Το πρώτο στάδιο έχει να κάνει με την επιλογή και τον υπολογισμό των οικονομικών στοιχείων που αναφέρονται στις αντίστοιχες οικονομικές λογιστικές καταστάσεις. Το δεύτερο στάδιο κατατάσσει τα οικονομικά στοιχεία ώστε να γίνει εύκολη η διαδικασία υπολογισμού. Τέλος, το τρίτο στάδιο με το οποίο ολοκληρώνεται η διαδικασία ανάλυσης είναι η αξιολόγηση, η μελέτη και η ερμηνεία των επιλεγμένων οικονομικών στοιχείων.

3.2 Συγκριτική ανάλυση λογιστικών καταστάσεων

Όπως προαναφέραμε η συγκριτική ή διαχρονική ανάλυση έχει ως αντικείμενο την παροχή πληροφοριών σχετικά με τη βιωσιμότητα της επιχείρησης. Οι πληροφορίες που παρέχει η χρηματοοικονομική ανάλυση είναι αποτέλεσμα συλλογής και σωστής επεξεργασίας των χρηματοοικονομικών/λογιστικών καταστάσεων. Τα αποτελέσματα της χρηματοοικονομικής ανάλυσης αποκτούν μεγαλύτερο ενδιαφέρον όταν υπάρχει σύγκριση μεταξύ μιας σειράς χρήσεων μεταξύ άλλων επιχειρήσεων του ίδιου κλάδου.

Οι καταστάσεις με λογιστικά στοιχεία δύο ή περισσότερων χρήσεων ονομάζονται συγκριτικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι συγκριτικές οικονομικές καταστάσεις μπορούν να είναι ετήσιες, εξαμηνιαίες, τριμηνιαίες ή και μηνιαίες. Η παρακολούθηση των συγκριτικών καταστάσεων καθιστούν πιο εύκολο τον εντοπισμό των μεταβολών των οικονομικών στοιχείων της επιχείρησης σε κάθε ομάδα ξεχωριστά και κατά συνέπεια την αξιολόγηση της χρηματοοικονομικής θέσης της επιχείρησης. Η ανάλυση των συγκριτικών χρηματοοικονομικών καταστάσεων μας βοηθάει στην εξαγωγή συμπερασμάτων και στον εντοπισμό των αιτιών που προκάλεσαν της μεταβολές των οικονομικών στοιχείων.

Προκειμένου να πραγματοποιηθεί μια σωστή σύγκριση των λογιστικών στοιχείων μιας επιχείρησης, οι συγκριτικές καταστάσεις θα πρέπει:

- Να έχουν ομοιόμορφη ταξινόμηση των λογιστικών στοιχείων διαχρονικά
- Τα λογιστικά στοιχεία να είναι κατανοητά στις ίδιες αρχές εκτός αν έχουν μεταβληθεί/τροποποιηθεί σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να γνωστοποιείται στον αναλυτή
- Να υπάρχει υποσημείωση σε τυχόν μεταβολές των συνθηκών ή της φύσεως των στοιχείων.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν πηγές των κεφαλαίων των επιχειρήσεων, τα στοιχεία που επενδύθηκαν, τα κεφάλαια και τα αποτελέσματα που εμφάνισαν από τις επενδύσεις που πραγματοποίησαν κατά τη διάρκεια της χρήσης. Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις χωρίζονται σε δημοσιευμένες και μη δημοσιευμένες. Οι σπουδαιότερες χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι ο ισολογισμός, η κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης και το προσάρτημα οι οποίες συντάσσονται σύμφωνα με το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο. Από το 2005 οι εταιρίες που είναι εισηγμένες στο ΧΑΑ υποχρεούνται να δημοσιεύουν τις οικονομικές τους καταστάσεις σύμφωνα με τα διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης. Οι οικονομικές καταστάσεις που υποχρεούνται κάθε επιχείρηση να

δημοσιεύσει είναι ισολογισμός, κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης, κατάσταση ταμειακών ροών, κατάσταση μεταβολών καθαρής θέσης και τα προσαρτήματα.

Ο ισολογισμός είναι μια από τις οικονομικές καταστάσεις που συντάσσει η επιχείρηση ανά τρίμηνο, εξάμηνο ή και τέλος της χρήσης. Στον ισολογισμό καταγράφονται μέσω λογαριασμών τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης, οι απαιτήσεις της από τρίτους, οι υποχρεώσεις της προς τρίτους και τα κεφάλαια τα οποία επένδυσαν οι ιδιοκτήτες. Ο ισολογισμός χωρίζεται σε ενεργητικό και παθητικό, τα οποία με τη σειρά τους χωρίζονται σε επιμέρους κατηγορίες. Στο ενεργητικό εμφανίζονται τα πάγια δηλαδή τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης και το κυκλοφορούν δηλαδή τα άμεσα ρευστοποιήσιμα. Στο παθητικό εμφανίζονται οι πηγές των κεφαλαίων, τα οποία παρουσιάζονται στα ίδια κεφάλαια και οι υποχρεώσεις της επιχείρησης βραχυχρόνιες-μακροχρόνιες. Το ενεργητικό της οικονομικής μονάδας χρηματοδοτείται από τα ίδια κεφάλαια και τις υποχρεώσεις της, η σχέση αυτή εκφράζεται με τον παρακάτω τύπο.

$$\text{ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ} = \text{ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ} + \text{ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ}$$

Σε περίπτωση που στον ισολογισμό μεταβληθεί ένα οικονομικό στοιχείο στο ενεργητικό ή στο παθητικό πρέπει να εξισωθεί μ' ένα άλλο οικονομικό στοιχείο του αντίθετου σκέλους. Για παράδειγμα, όταν πραγματοποιηθεί μια αγορά παγίου θα πρέπει να ενημερωθεί ο ισολογισμός με την αύξηση του ενεργητικού και παράλληλα θα αυξηθούν τα ίδια κεφάλαια ή υποχρεώσεις της επιχείρησης ανάλογα με τον τρόπο απόκτησης του παγίου. Σε αντίθεση, η κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης εμφανίζει τη δραστηριότητα της επιχείρησης καθ' όλη τη διάρκεια της χρήσης. Στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης εμφανίζονται με τη σειρά τα έσοδα και έξοδα που πραγματοποίησε, τις έκτακτες ζημίες που υπέστη, τη φορολογία, ώστε να καταλήξει σ' ένα αποτέλεσμα που θα καθορίσει την απόδοση της οικονομικής μονάδας στο τέλος της χρήσης.

Πιο αναλυτικά, στην κατάσταση αυτή παρουσιάζονται ο κύκλος εργασιών, το κόστος των πωληθέντων, τα λειτουργικά έξοδα, έκτακτα και ανόργανα έσοδα-έξοδα και το ποσό της φορολογίας το οποίο καθορίζεται από τα καθαρά της έσοδα. Με βάση τα παραπάνω κατανοούμε ότι η κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης μας παρέχει πολύ σημαντικές πληροφορίες για τη βιωσιμότητα της επιχείρησης. Η ταυτόχρονη παρακολούθηση και των δύο οικονομικών καταστάσεων μας δίνει τη δυνατότητα να εντοπίσουμε τόσο τα δυνατά όσο και τα αδύνατα σημεία της επιχείρησης, τον τρόπο αξιοποίησής τους και ανάλογα με το αποτέλεσμα τη βελτίωση τους.

Στη συνέχεια, ο πίνακας διανομής κερδών μας εμφανίζει την κατανομή των καθαρών αποτελεσμάτων στους μετόχους, τα οποία προέκυψαν από την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης στο τέλος του έτους. Οι επιπλέον πληροφορίες που μπορούμε να πάρουμε από τον αυτόν τον πίνακα είναι η μερισματική πολιτική της επιχείρησης και ο βαθμός χρηματοδότησης της από τους μετόχους⁹.

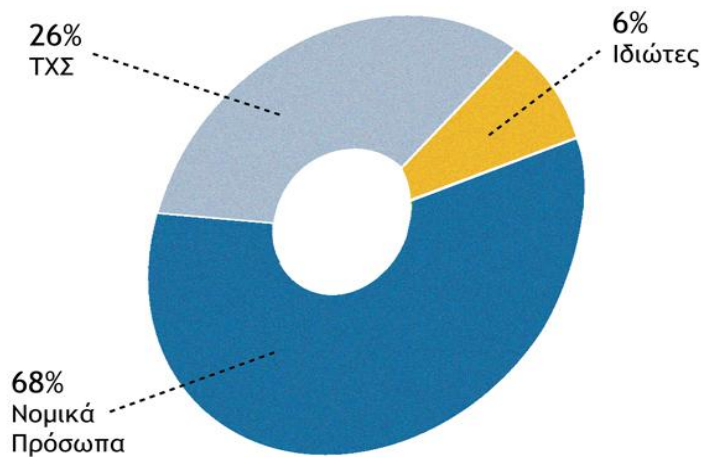
3.3 Παρουσίαση των πιστωτικών ιδρυμάτων του δείγματος

Στο υποκεφάλαιο αυτό θα γίνει η ανάλυση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων για κάθε ένα πιστωτικό ίδρυμα ξεχωριστά. Τα εξεταζόμενα ιδρύματα είναι η Τράπεζα Πειραιώς, η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, η Alpha Bank, η Eurobank Ergasias και η Τράπεζα Αττικής. Τα παραπάνω πιστωτικά ιδρύματα θα εξεταστούν για τις χρονικές περιόδους 2007-2008 και 2012-2014.

⁹ Νιάρχος Ν. (2004), «Χρηματοοικονομική ανάλυση λογιστικών καταστάσεων», Εκδόσεις Σταμούλη

3.3.1 Τράπεζα Πειραιώς

Το σύνολο των κοινών μετοχών της τράπεζας το Μάρτιο του 2016 αποτελούνταν κατά 26% από το ΤΧΣ, 68% από νομικά πρόσωπα και το υπόλοιπο 6% από φυσικά¹⁰.

Σχεδιάγραμμα 3- Μετοχική Σύσταση του ομίλου Πειραιώς, (Σεπτέμβριος 2016), (Πηγή: piraeusbankgroup.com)

Χρηματοοικονομική Ανάλυση των βασικών στοιχείων του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσης

	2007	2008	2012	2013	2014
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	46,212,522.00	54,682,835.00	69,992,752.00	91,644,812.00	88,920,472.00
ΣΥΝΟΛΟ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ	30,288,785.00	38,312,669.00	44,612,686.00	62,365,774.00	57,143,022.00
Μ. Ο. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	60,982,533.60	61,696,307.97	60,938,389.38	71,537,203.67	71,249,052.36
Μ. Ο. ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ	35,118,533.30	44,271,530.93	40,131,064.34	46,040,922.19	44,027,014.25

Πίνακας 5- Διαχρονική εξέλιξη του ενεργητικού και των χορηγήσεων κατά πελατών του ομίλου Πειραιώς

¹⁰ <http://www.piraeusbank.gr>

Παραπάνω βλέπουμε τη διαχρονική εξέλιξη των βασικών οικονομικών στοιχείων του ομίλου Πειραιώς. Το συνολικό ενεργητικό του ομίλου Πειραιώς κατά τη διάρκεια των πέντε ετών που εξετάζουμε παρουσιάζει μια διαρκή αύξηση, ακολουθώντας την ίδια πορεία με το μέσο όρο.

Πιο αναλυτικά το 2007 το ενεργητικό του ομίλου Πειραιώς ανήλθε στα € 46 δις. Όλα τα οικονομικά στοιχεία του ενεργητικού κινήθηκαν ανοδικά. Οι λογαριασμοί που εμφάνισαν τη μεγαλύτερη αύξηση ήταν τα ταμειακά διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες, τα οποία άγγιξαν τα € 3.4 δις. Το πάγιο ενεργητικό και οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις αυξήθηκαν στα € 116 εκατ. εξ' αιτίας της εξαγοράς της International Commerce Bank. Η τράπεζα Πειραιώς συνέχισε να χορηγεί δάνεια με αποτέλεσμα να ανέλθουν στα € 30 δις.

Τη χρονική περίοδο 2008 το ενεργητικό του ομίλου εμφάνισε αύξηση κατά 18,23%. Η μεταβολή αυτή είναι αποτέλεσμα της αυξανόμενης έκθεσης του ομίλου σε παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα κατά 340%, τα οποία προσαρμόζονται στις νέες ανάγκες τις αγορές. Μεγάλη αύξηση εμφάνισαν οι επενδυτικοί τίτλοι τους οποίους διακρατεί η τράπεζα μέχρι τη λήξη τους. Οι παραπάνω ενέργειες προσφέρουν τη δυνατότητα αντιστάθμισης του πιστωτικού κινδύνου που εκτίθεται ο όμιλος. Το ίδιο οικονομικό έτος ο όμιλος προχώρησε σε συμφωνία για την απόκτηση του 31% του μετοχικού κεφαλαίου της Proton Bank αυξάνοντας έτσι της συμμετοχές του σε συγγενείς επιχειρήσεις. Ικανοποιητική άνοδο εμφάνισαν οι χορηγήσεις κατά 26,5% ανάλογη με το μέσο όρο χορηγήσεων αγγίζοντας τα € 39 δις. Από την άλλη πλευρά μείωση της τάξης του 82,5% επέφερε η απομείωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού.

Προχωρώντας τρία χρόνια μετά την έναρξη της οικονομικής κρίσης, το 2012 το ενεργητικό της Πειραιώς συνέχισε την ανοδική πορεία παρουσιάζοντας αύξηση 28,3% σε αντίθεση με τον κλάδο οποίος κινήθηκε πτωτικά κατά 1,23%. Πιο αναλυτικά, έπειτα από απόφαση του ομίλου να συμμετέχει στην ανταλλαγή ομολόγων PSI και ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου το χαρτοφυλάκιο του κινήθηκε ανοδικά κατά 452,18%

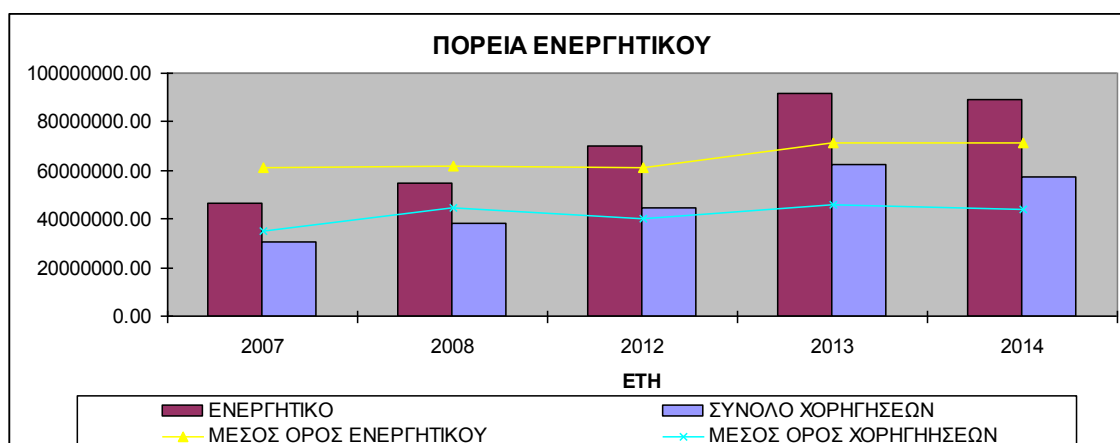
σε σχέση με τη χρήση του 2008. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία εξακολούθησαν να αυξάνονται σημειώνοντας μεταβολή 20,5%. Κατά κύριο λόγο η μεταβολή του ενεργητικού οφείλεται στην εξαγορά του «υγιούς» τμήματος της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. έναντι των € 95 εκατ. και την απόκτηση της Γενικής Τράπεζας έναντι του € 1 εκατ. Εν όψη της οικονομικής κρίσης που ξέσπασε στη Κύπρο ο όμιλος Πειραιώς συμφώνησε να του μεταβιβάσουν οι καταθέσεις, τα δάνεια και τα καταστήματα των κυπριακών τραπεζών (Τράπεζα Κύπρου, της Cygus Popular Bank, της Ελληνικής Τράπεζας) και των θυγατρικών τους οι οποίες δραστηριοποιούνται εντός της ελληνικής επικράτειας έναντι του συνολικού ποσού των € 524 εκατ. Ως αποτέλεσμα οι απαιτήσεις κατά πελατών να ανέλθουν στα € 44.6 δις παρουσιάζοντας θετική μεταβολή κατά 16,4% σε αντίθεση με το κλάδο ο οποίος κινήθηκε πτωτικά κατά 9,3%. Οι παραπάνω μεταβολές αντισταθμίστηκαν από τις απαιτήσεις του ομίλου έναντι άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και τους επενδυτικούς τίτλους. Ξεκινώντας από τις απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων παρατηρούμε πως μειώθηκαν κατά 83,8% εξ' αιτίας της σταδιακής μείωσης του διατραπεζικού δανεισμού καθ' όλη τη διάρκεια των ετών που μεσολάβησαν από το 2008 έως το 2012. Μειωμένες εμφανίστηκαν οι επενδύσεις κατά 97,8% λόγω της οικονομική αβεβαιότητας που επικρατούσε στην αγορά καθώς και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού εμφανίζοντας διαφορά 91%.

Στη συνέχεια το 2013 ο ισολογισμός του ομίλου εμφάνισε ενεργητικό ύψους € 92 δις έχοντας κινηθεί αυξητικά κατά 30,5% συγκριτικά με την αύξηση του μέσου ενεργητικού κατά 17,4%. Η εξαγορά της Millenium Bank SA (MBG) εκείνο το έτος συνέβαλλε στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Πειραιώς κατά € 400 εκατ. Τα χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού αυξήθηκαν κατά 2633,5% σε σχέση με το προηγούμενο έτος, έπειτα από την προσφορά των μετοχών του ομίλου και τα warrants που κατείχε η BCP. Ανοδικά κινήθηκαν και άλλα οικονομικά μεγέθη του ενεργητικού επηρεασμένα από την εξαγοράς της ΑΤΕ και της Millenium Bank καθώς κι μεταβίβαση των απαιτήσεων των Κυπριακών Πιστωτικών Ιδρυμάτων. Οι συνολικές

χορηγήσεις παρουσίασαν αύξηση 39,8% εμφανίζοντας την ίδια πορεία με τον κλάδο. Εν αντιθέσει με τους λογαριασμούς που απομειώθηκαν με σκοπό τον περιορισμό των κινδύνων που είναι εκτεθειμένος ο όμιλος. Το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο απομειώθηκε κατά 93%, τα άυλα πάγια στοιχεία κατά 26,7% και τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα κατά 23%. Ο διατραπεζικός δανεισμός με τη σειρά του συνεχίζει να μειώνεται εμφανίζοντας μειωμένες τις απαιτήσεις από πιστωτικά ιδρύματα κατά 23%.

Τέλος τη περίοδο 2014 το ενεργητικό εμφάνισε μια μικρή πτώση της τάξης του 3% πέφτοντας στα € 89 δις, η οποία ήταν ανάλογη με τη μεταβολή του κλάδου. Ένα μεγάλο μέρος της μείωσης του ενεργητικού προήλθε από την ελαχιστοποίηση του χαρτοφυλακίου η οποία ήταν 53%. Αιτία της μείωσης ήταν η άσκηση των warrants έναντι του ποσού των € 43,862,145 τα οποία ανήκαν στο ΤΧΣ. Αρνητικά μεταβαλλόμενες εμφανίστηκαν και οι χορηγήσεις κατά 8% λόγω απομείωσης των απαιτήσεων. Εξαιρώντας τα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία μειώθηκαν κατά 40% λόγω της πώλησης του 100% της ΑΤΕ ασφαλιστικής έναντι των € 90 εκατ. συν τα ταμειακά διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες, τα οποία αυξήθηκαν κατά 33,5% διαμορφώνοντας τα στα € 3.8 δις. Οι υπόλοιποι λογαριασμοί του ενεργητικού κυμάνθηκαν στα ίδια πλαίσια.

Το γράφημα παρακάτω απεικονίζει την πορεία του συνολικού ενεργητικού και των συνολικών χορηγήσεων του ομίλου Πειραιώς σε σχέση με το μέσο όρο των αντίστοιχων οικονομικών στοιχείων του κλάδου.

Εικόνα 4- Πορεία ενεργητικού και χορηγήσεων κατά πελατών σε σχέση με τους μέσους όρους του κλάδου

Ανάλυση Κατάστασης Παθητικού

	2007	2008	2012	2013	2014
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	42,920,605	51,639,051	72,093,706	83,427,352	81,420,967
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ	22,067,315	28,380,817	36,971,208	54,279,320	54,732,834
Μ. Ο. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	48,335,150.16	57,652,305.9	61,666,981.54	65,646,575.02	64,804,077.9
Μ. Ο. ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ	31,265,946.78	37,438,362.41	31,562,865.91	40,897,542.49	41,338,961.91

Πίνακας 6- Διαχρονική εξέλιξη των συνολικών υποχρεώσεων και των υποχρεώσεων προς πελάτες του ομίλου Πειραιώς

Οι υποχρεώσεις του ομίλου το 2007 ανήλθαν στα € 43 δις έναντι των € 29 δις που εμφάνισε το οικονομικό έτος 2006. Μεγάλη αύξηση παρουσίασαν οι υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα, οι οποίες ανήλθαν στα € 10.7 δις εξ' αιτίας των προθεσμιακών καταθέσεων και των υποχρεωτικών καταθέσεων προς τη κεντρική τράπεζα. Ένα άλλος λογαριασμός που κινήθηκε ανοδικά ήταν οι καταθέσεις πελατών του ομίλου αγγίζοντας τα € 22 δις συγκρίνοντας τα με τα € 16.7 εκατ. που εμφάνισε το 2006. Ο επόμενος λογαριασμός που παρουσίασε την ίδια πορεία ήταν οι πιστωτικοί τίτλοι, οι οποίοι ανέβηκαν στα € 7.7 δις έναντι των € 5.2 δις που ήταν το 2006. Ο

λόγος που δημιουργήθηκε η παραπάνω αύξηση ήταν οι τιτλοποιήσεις στεγαστικών δανείων που πραγματοποιήθηκαν και η έκδοση ομολόγων. Τέλος αυξημένες εμφανίστηκαν οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αγγίζοντας τα € 134 εκατ. εξ' αιτίας των μεγάλων φορολογικών υποχρεώσεων από τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα.

Την επόμενη χρήση το 2008 οι υποχρεώσεις μεταβλήθηκαν θετικά δημιουργώντας διαφορά 20% εμφανίζοντας παρόμοια μεταβολή με τις μέσες υποχρεώσεις διαμορφώνοντας τις στα € 51,8 δις. Τη μεγαλύτερη μεταβολή είχαν τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία αυξήθηκαν κατά 324% αγγίζοντας τα € 369 εκατ. η μεταβολή αυτή οφείλετε στην αποτίμηση των παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων. Τέλος αυξητικά κινήθηκαν οι καταθέσεις του ομίλου κατά 28,6% παρουσιάζοντας την ίδια τάση με τις μέσες καταθέσεις σχηματίζοντας το ποσό των € 28 δις. Ο λογαριασμός που αντιστάθμισε τις υποχρεώσεις ήταν οι πιστωτικοί τίτλοι, οι οποίοι παρουσίασαν μείωση 15,5%.

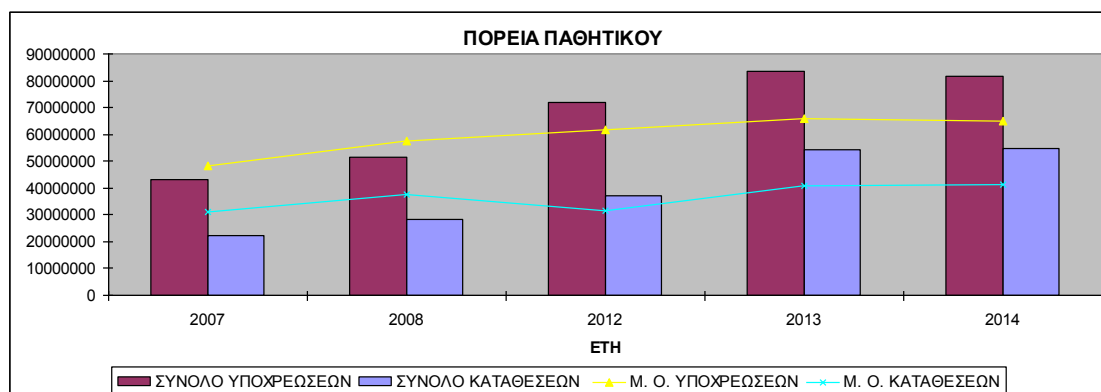
Στη συνέχεια η εξέταση της περιόδου 2008-2012 μας παρουσιάζει τις υποχρεώσεις του ομίλου αυξημένες κατά 40% ανεβάζοντας το ποσό στα € 72 δις. Το ποσοστό αύξηση των υποχρεώσεων του ομίλου διαμορφώθηκε έξι φορές μεγαλύτερο από το ποσοστό αύξησης που σημείωσε ο κλάδος. Σ' αυτή τη μεγάλη αύξηση σημαντικό ρόλο έπαιξαν οι ζημίες που επέφερε στον όμιλο η ανταλλαγή και ο επαναπροσδιορισμός των PSI. Η παραπάνω ενέργεια επηρέασε αρνητικά τους πιστωτικούς τίτλους και τις λοιπές δανειακές υποχρεώσεις οι οποίες μειώθηκαν κατά 88% πέφτοντας στα € 857,8 εκατ. Οι υποχρεώσεις προς πελάτες που ανήλθαν στα € 37 δις δημιουργώντας αύξηση 30% σε αντίθεση με τις καταθέσεις του κλάδου που κινήθηκαν πτωτικά κατά 15,7%. Ανάλογη ήταν και η μεταβολή των υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα που αυξήθηκε κατά 130,5% αγγίζοντας τα € 32.5 δις.

Το 2013 οι υποχρεώσεις της Πειραιώς εξακολούθησαν να κινούνται ανοδικά με ρυθμό αύξησης 15,7% ακολουθώντας την εξέλιξη του κλάδου. Η αύξηση των υποχρεώσεων προήλθε κυρίως από τις καταθέσεις, οι οποίες εκείνο το έτος ανήλθαν

στα € 54.2 δις έναντι των € 36.9 δις εμφανίζοντας αύξηση 46,8% διπλάσια από αυτή του αντίστοιχου μέσου όρου. Σε αντίθεση με τους πιστωτικούς τίτλους που κινήθηκαν καθοδικά κατά 34,5%. Η μείωση αυτή προήλθε έπειτα από απόφαση του ομίλου να επαναγοράσει ομόλογα με σκοπό την ενίσχυση της ποιότητας των εποπτικών κεφαλαίων του. Επίσης αρνητικά κινήθηκαν οι υποχρεώσεις σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα λόγω πτώσης των προθεσμιακών καταθέσεων κατά 19,3% και των παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων κατά 22% λόγω απομείωσης των παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων.

Το τελευταίο εξεταζόμενο 2014 οι υποχρεώσεις του ομίλου, όπως και του κλάδου εμφανίστηκαν σχεδόν αμετάβλητες, έχοντας μια ελάχιστη κίνηση προς τα κάτω της τάξεως του 2,4% και 1,3% αντίστοιχα. Αν και οι υποχρεώσεις του ομίλου σαν σύνολο δεν μεταβλήθηκαν τα οικονομικά στοιχεία που τις αποτελούν εμφάνισαν μεταβολές. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα κινήθηκαν ανοδικά κατά 65% ανεβαίνοντας τα στα € 544 εκατ. έναντι των € 329 εκατ. που ανήλθαν τη προηγούμενη χρήση. Τη παραπάνω αύξηση προκάλεσε η άσκηση 5,558,108 warrants επί των μετοχών έκδοσης, τις οποίες κατείχε το ΤΧΣ συνολικής αξίας € 43.9 εκατ. Το ίδιο έτος ο όμιλος Πειραιώς προχώρησε σε έκδοση τριετούς ομολόγου συνολικής αξίας € 500 εκατ. Η ενέργεια αυτή οδήγησε στην αύξηση των πιστωτικών τίτλων κατά 59%. Τις υποχρεώσεις αντιστάθμισε η μείωση των προθεσμιακών καταθέσεων λόγω ανασφάλειας και έλλειψης ρευστότητας στην αγορά, εμφανίζοντας μείωση των υποχρεώσεων προς τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα κατά 10%. Οι υποχρεώσεις προς τους πελάτες παρουσιάστηκαν σχεδόν αμετάβλητες σχηματίζοντας μια αύξηση 0,84% ελαφρώς μικρότερη από αυτή του κλάδου.

Το παρακάτω γράφημα απεικονίζει την πορεία των υποχρεώσεων και των απαιτήσεων κατά πελατών του ομίλου Πειραιώς σε σχέση με τους αντίστοιχους μέσους όρους.

Σχεδιάγραμμα 5- Η πορεία των συνολικών υποχρεώσεων και υποχρεώσεις προς πελάτες σε σχέση με τους αντίστοιχους μέσους όρους του κλάδου

Ανάλυση Καθαρής Θέσης

	2007	2008	2012	2013	2014
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ	3,309,579	3,025,201	-2,315,474	8,542,899	7,322,242
Μ. Ο. ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ	4,363,905.848	4,036,062.032	-808,664.69	6,131,625.796	6,431,717.07

Πίνακας 7- Διαχρονική εξέλιξη της καθαρής θέσης του ομίλου Πειραιώς

Η καθαρή θέση του ομίλου Πειραιώς το 2007 ανήλθε στα € 3.3 δις. Το ποσό αυτό διαμορφώθηκε μετά από δύο αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου σχηματίζοντας το στα € 1.6 δις. Οι διαφορές που προέκυψαν μετά τις αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου ήταν € 1 δις, το οποίο προστέθηκε στο υπέρ το άρτιο. Ο λογαριασμός υπέρ το άρτιο σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τα ΔΠΧΠ προστέθηκαν € 4.5 εκατ., τα οποία προήλθαν από την άσκηση δικαιωμάτων.

Την επόμενη χρονιά 2008 τα ίδια κεφάλαια κινήθηκαν πτωτικά κατά 8,5% πέφτοντας στα € 3 δις ακολουθώντας την πορεία του κλάδου. Το μετοχικό κεφάλαιο

μειώθηκε κατά € 46 εκατ. διαμορφώνοντας τα στα € 1.5 δις. Την ίδια τάση εμφάνισαν και τα δικαιώματα μειοψηφίας εξ' αιτίας της αλλαγής του τρόπου ενοποίησης της Πειραιώς ΑΕΕΑΠ.

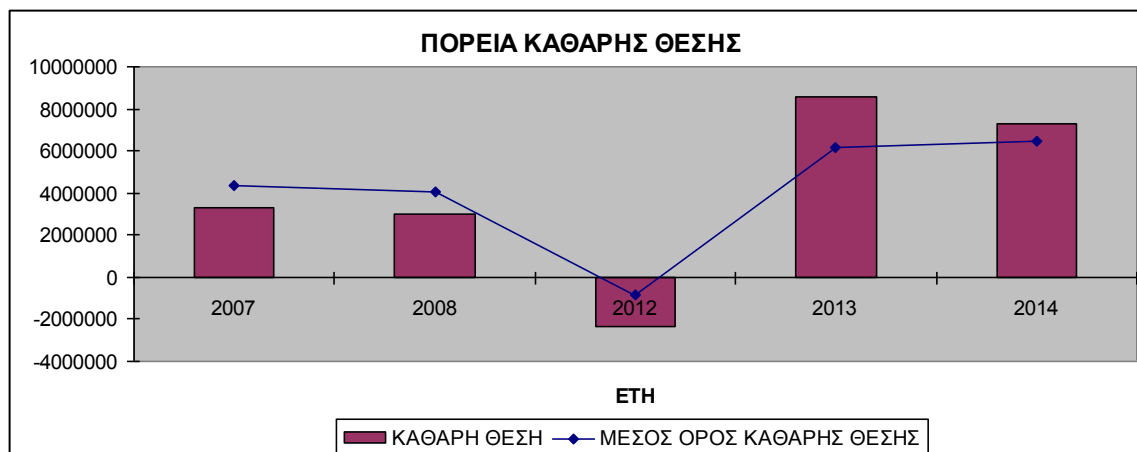
Μετά το πέρας τις τριετίας η καθαρή θέση της Πειραιώς το 2012 μειώθηκε κατά 176,5% έναντι του 120% που εμφάνισε μείωση ο κλάδος. Το μετοχικό κεφάλαιο καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου του 2008-2012 υπέστη πολλές μεταβολές. Η αρνητική τιμή που εμφάνισε στο σύνολο της η καθαρή θέση του ομίλου οφείλεται κατά κύριο λόγο στα αρνητικά αποτελέσματα εις νέον. Τα αποτελέσματα εις νέον επηρεασμένα από τη ζημία που αναγνώρισε ο όμιλος μετά από τη συμμετοχή του στα PSI εμφάνισαν αρνητική τιμή.

Την επόμενη χρήση το 2013 τα ίδια κεφάλαια του ομίλου βελτιώθηκαν κατά 468% ακολουθώντας την ίδια πορεία του αντίστοιχου μέσου όρου. Το μετοχικό κεφάλαιο διαμορφώθηκε στα € 784.3 εκατ. λόγω της μείωσης που πραγματοποιήθηκε στον αριθμό των μετοχών. Στη συνέχεια πραγματοποίησε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ύψους € 6.7 δις. Από την παραπάνω αύξηση το μετοχικό κεφάλαιο μεταβλήθηκε κατά το ποσό των € 1.5 δις και το υπόλοιπο ποσό προστέθηκε στο λογαριασμό, διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο. Επιπλέον, στο λογαριασμό που αναφέραμε παραπάνω προστέθηκε το ποσό των € 308.6 εκατ., το οποίο προέκυψε από τη μείωση το μετοχικού κεφαλαίου που είχε προηγηθεί.

Το 2014 τα ίδια κεφάλαια άγγιξαν τα € 1.8 δις παρουσιάζοντας μείωση της τάξης του 14,3% τριπλάσια συγκριτικά με τη μείωση του κλάδου. Η μεταβολή αυτή προέκυψε μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης να αποπληρώσει στο Ελληνικό Δημόσιο στο σύνολο των προνομιούχων μετοχών έκδοσης της Τράπεζας Πειραιώς συνολικής αξίας € 750 εκατ. μειώνοντας έτσι το μετοχικό κεφάλαιο στα € 1.8 δις. Στη συνέχεια του έτος το μετοχικό κεφάλαιο αυξήθηκε κατά € 308.8 εκατ. Μειωμένα εμφανίστηκαν τα αποτελέσματα εις νέον κατά 49% σχηματίζοντας το ποσό των €-5.9 δις έναντι των € 4 δις που ήταν το 2014. Η καθαρή θέση του ομίλου αντισταθμίστηκε

από τη διαφορά από έκδοση μετοχής ο οποίος ανήλθε στα € 11.4 δις παρουσιάζοντας αύξηση 13,8%.

Στο παρακάτω γράφημα εμφανίζεται η πορεία της καθαρής θέσης του ομίλου Πειραιώς σε σχέση με τον αντίστοιχο μέσο όρο του κλάδου.

Σχεδιάγραμμα 6- Η πορεία της καθαρής θέσης σε σχέση με το μέσο όρο του κλάδου

Ανάλυση Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσης

	2007	2008	2012	2013	2014
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ	647,711	307,106	-522,262	2,516,247	-1,978,844
Μ. Ο. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ	782,875.538	619,021.252	-1,057,706.314	-302,954.508	-643,299.064

Πίνακας 8- Διαχρονική εξέλιξη των αποτελεσμάτων χρήσης του ομίλου Πειραιώς

Παρατηρώντας την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης του ομίλου Πειραιώς το 2007 τα κέρδη προ φόρων ανήλθαν στα € 785 εκατ. έναντι των € 556 εκατ. που παρουσίασε το 2006. Η μεταβολή των κερδών προ φόρων είναι αποτέλεσμα της διαφοράς που προέκυψε από τα αυξημένα λειτουργικά έσοδα (+33%) με τα εξίσου αυξημένα λειτουργικά έξοδα (+27%) συνυπολογίζοντας τα κέρδη που προέκυψαν από συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις. Αναλυτικότερα τα καθαρά από τόκους έσοδα κινήθηκαν θετικά κατά 28% λόγω αυξημένων υποχρεώσεων των πελατών. Τα έσοδα

από προμήθειες εμφανίστηκαν θετικά κατά 25%. Την ίδια τάση παρουσίασαν και τα λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης κατά 73,8%, τα οποία αφορούν εταιρείες διαχείρισης ακινήτων. Από την άλλη πλευρά τα έξοδα που αφορούν τις δαπάνες προσωπικού αυξήθηκαν κατά 25,5% εξ' αιτίας αποκτήσεις νέων εργαζομένων. Τα διοικητικά έξοδα μετά από απόφαση του ομίλου να επεκτείνει τις δραστηριότητες του με νέα καταστήματα τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό κινήθηκαν ανοδικά κατά 22,8%. Τέλος ο φόρος που υπολογίστηκε για εκείνη τη χρήση μετά την πρόσθετη επιβάρυνση φορολογικής δαπάνης ήταν € 133 εκατ. παρουσιάζοντας αύξηση 33,7%. Αποτέλεσμα των παραπάνω γεγονότων ήταν τα καθαρά κέρδη μετά φόρων να ανέλθουν στα € 647.7 εκατ.

Το 2008 τα αποτελέσματα χρήσης εμφάνισαν μείωση 52,6% μεγαλύτερη από τη πτώση του 20,9% που σημείωσε ο κλάδος. Η πτώση των αποτελεσμάτων προήλθε κατά κύριο λόγο από τις αυξημένες ζημιές- απομειώσεις στοιχείων του χαρτοφυλακίου και επενδυτικών τίτλων, τα οποία μειώθηκαν κατά 88% και 99,8% αντίστοιχα. Τα έσοδα από τόκους συνέχισαν να αυξάνονται με τις υποχρεώσεις των πελατών να αγγίζουν τα € 1.16 δις έναντι των € 917 εκατ. σχηματίζοντας διαφορά 26,5%. Σε αντίθεση, με τα έξοδα που μεταβλήθηκαν θετικά κατά 50%. Ωστόσο, οι δαπάνες προσωπικού κινήθηκαν ανοδικά κατά 16,6% αγγίζοντας τα 442 εκατομμυρίων ευρώ. Η ίδια τακτική συνεχίστηκε και στα διοικητικά έξοδα με ποσοστό αύξησης κατά 25,8%, ανεβαίνοντας στα € 382.5 εκατ. Στη προσπάθεια του ομίλου να μείωση των πιστωτικό κίνδυνο προχώρησε σε απομειώσεις δανείων και απαιτήσεων. Οι φορολογικές υποχρεώσεις μειώθηκαν κατά 59% διαμορφώνοντας το φορολογητέο ποσό στα € 54 εκατ. σχηματίζοντας κέρδη ύψους € 307 εκατ.

Τα αποτελέσματα χρήσης το 2012 διανύοντας τη οικονομική κρίση εμφάνισαν ζημία € 522 εκατ. διαμορφώνοντας την ίδια πτώση με του κλάδου. Τα καθαρά έσοδα ως προς το σύνολο τους κινήθηκαν πτωτικά κατά 57,6% ,διαμορφώνοντας το ποσό το € 2.2 δις. Πιο αναλυτικά, τα έντοκα έσοδα παρουσίασαν μείωση 11,4%, ενώ τα έσοδα από αμοιβές και προμήθειες μειώθηκαν κατά 10%. Στη μείωση των καθαρών εσόδων συνέβαλαν και τα έσοδα από μερίσματα ,τα οποία με τη σειρά τους μειώθηκαν

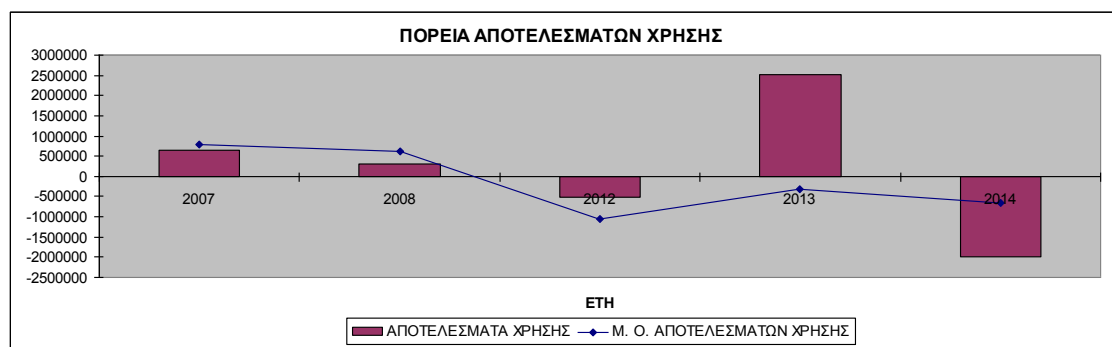
71,8%. Τα λειτουργικά έξοδα μειώθηκαν κατά 29%. Αρκετά αυξημένες (+8614,7%) ήταν οι προβλέψεις λόγω της άσχημης οικονομικής συγκυρίας που υπήρξε και της προσπάθειας του ομίλου να μειώσει τον πιστωτικό κίνδυνο. Τη χρήση αυτή ο όμιλος εμφάνισε μεταβαλλόμενη φορολογία συνολικού ύψους € 663 εκατ.

Φτάνοντας ένα χρόνο αργότερα, το 2013 τα αποτελέσματα χρήσης αυξήθηκαν σε κέρδη ύψους € 2.5 δις. Η αύξηση των αποτελεσμάτων ήταν 581% αναλογικά με την αντίστοιχη αύξηση του κλάδου κατά 71%. Η προτίμηση των πελατών εξακολουθεί να παραμένει μεγάλη οδηγώντας τα έντοκα έσοδα σε αύξηση της τάξης του 61,7% διαμορφώνοντας το ποσό των € 1.6 δις. Επιπλέον, την εμπιστοσύνη και την προτίμηση του κοινού φανέρωσε η αύξηση των εσόδων από αμοιβές και προμήθειες κατά 31,7% σχηματίζοντας το ποσό των € 286 εκατ. Αυξημένα κατά 110,6% εμφανίστηκαν τα έσοδα από μερίσματα. Οι λογαριασμοί που κινήθηκαν αντίθετα με τους παραπάνω ήταν τα αποτελέσματα εμπορικού χαρτοφυλακίου και τα αποτελέσματα από χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου, οι οποίοι παρουσίασαν μείωση 51,7% και 85,7% αντίστοιχα. Λαμβάνοντας υπόψη τις παραπάνω μεταβολές των οικονομικών μεγεθών, καταλήγουμε πως τα καθαρά έσοδα διαμορφώθηκαν στα € 5.9 δις. Εν αντιθέσει, οι λογαριασμοί που κινήθηκαν αφαιρετικά των εσόδων ήταν τα λειτουργικά έξοδα, οι δαπάνες που αφορούν το ανθρώπινο δυναμικό ανήλθαν στα € 884 εκατ. έναντι των € 421 εκατ. της προηγούμενης χρήσης. Η αύξηση αυτή οφείλεται στην επέκταση του ομίλου μετά την απόκτηση των Κυπριακών Τραπεζών. Ένα ακόμη αποτέλεσμα της επέκτασης του ομίλου αποτελεί, η αύξηση των διοικητικών εξόδων κατά 65%. Οι προβλέψεις συνεχίζουν να πληθαίνουν στοχεύοντας στη μείωση του πιστωτικού κινδύνου. Ο φόρος του εν λόγω οικονομικού έτους ανήλθε στα € 768 εκατ., αφότου έγινε η αύξηση του φορολογικού συντελεστή από 20% στο 26%

Το τελευταίο έτος (2014) υπήρξε ζημιολόγο για τον όμιλο αναγνωρίζοντας ζημία ύψους € 1.9 δις ανάλογη με τη μείωση του μέσου όρου για τα αποτελέσματα χρήσης του κλάδου. Η ομάδα λογαριασμών που συντέλεσαν στο παραπάνω αποτέλεσμα ήταν η ακόλουθη: α) τα καθαρά έσοδα, τα οποία ανήλθαν στα € 2.5 δις παρουσιάζοντας μείωση 57,5%, β) τα λειτουργικά έξοδα τα οποία έφτασαν στα € 1.5

δισ εμφανίζοντας πτώση 6% ,με αποτέλεσμα τα κέρδη προ φόρων να σχηματίσουν ζημία € 3 δισ μειωμένα κατά 274% και γ) τέλος, ο φόρος που αναλογούσε στον όμιλο για εκείνη τη χρήση υπολογίστηκε σε φορολογική ελάφρυνση κατά € 1 δισ. Αναλυτικότερα, τα έντοκα έσοδα αυξήθηκαν κατά 20,3%, καθώς και τα έσοδα από αμοιβές και προμήθειες κατά 16%. Οι λογαριασμοί που μεταβλήθηκαν αρνητικά ήταν τα αποτελέσματα από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμημένα σε εύλογη αξία, μέσω των αποτελεσμάτων κατά 213% πέφτοντας σε ζημία € 104 εκατ. Μετά από απόφαση του ομίλου να συμμετέχει στο πρόγραμμα εθελούσιας αποχώρησης οι δαπάνες προσωπικού ελαττώθηκαν κατά 12,7% αγγίζοντας τα € 772 εκατ. Στη συνέχεια, προχώρησε σε ανασυγκρότηση των πάγιων περιουσιακών στοιχείων εμφανίζοντας λιγότερα έξοδα διοίκησης κατά 3,4% ρίχνοντας τα στα € 604 εκατ. Εντέλει, αύξηση παρουσίασαν και οι αποσβέσεις ανεβαίνοντας στα € 57 εκατ.

Στο παρακάτω γράφημα εμφανίζεται η πορεία των αποτελεσμάτων χρήσης του ομίλου Πειραιώς σε σχέση με τον αντίστοιχο μέσο όρο του κλάδου.

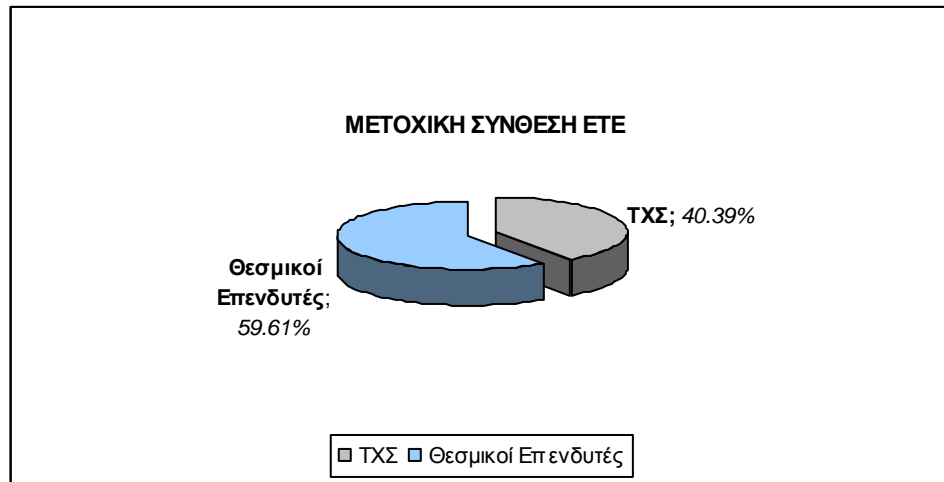

Εικόνα 7- Η πορεία των αποτελεσμάτων χρήσης σε σχέση με το μέσο όρο του κλάδου

3.3.2 Εθνική Τράπεζα

Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος ιδρύθηκε το 1841 και μέχρι το 1928 είχε τη δυνατότητα και την υπευθυνότητα να εκδίδει νομίσματα. Σήμερα, ο όμιλος της ΕΤΕ δραστηριοποιείται σε δώδεκα χώρες και απασχολεί 19,830 εργαζομένους. Ο όμιλος

προσφέρει μια μεγάλη ποικιλία χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών μέσα από 1069 καταστήματα εκ των οποίων τα 526 μαζί με 1,453 ATMs βρίσκονται στην Ελλάδα. Το σύνολο των κοινών μετοχών της ΕΤΕ αποτελείται κατά 40,39% από το ΤΧΣ και το υπόλοιπο 59,61% από φυσικά και νομικά πρόσωπα¹¹.

Σχεδιάγραμμα 8- Μετοχική Σύνθεση του ομίλου ΕΤΕ, (Δεκέμβριος 2015),

(Πηγή: www.nbg.gr)

Χρηματοοικονομική Ανάλυση των βασικών στοιχείων του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσης. Στη συνέχεια βλέπουμε τη διαχρονική εξέλιξη των βασικών οικονομικών στοιχείων του ομίλου ΕΤΕ.

	2007	2008	2012	2013	2014
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	131,797,220	101,838,628	104,798,773	110,709,000	115,239,000
ΣΥΝΟΛΟ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ	54,693,204	73,076,469	69,135,388	67,250,000	68,109,000
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	60,982,533.6	61,696,308	60,938,389.4	71,537,203.7	71,249,052.4
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ	35,118,533.3	44,271,530.9	40,131,064.3	46,040,922.2	44,027,014.3

Πίνακας 9- Διαχρονική εξέλιξη του ενεργητικού και των χορηγήσεων κατά πελατών του ομίλου ΕΤΕ

¹¹ www.nbg.gr

Εξετάζοντας τα οικονομικά στοιχεία του ομίλου της ΕΘΝΙΚΗΣ Τράπεζας παρατηρούμε το σύνολο του ενεργητικού για το 2007, ότι ανέρχεται στα € 131.8 δις. Οι λογαριασμοί που επηρέασαν θετικά το ενεργητικό ως προς το σύνολο του ήταν αφενός, το Ταμείο και τα διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες, αφετέρου, οι χορηγήσεις, το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων, η υπεραξία επιχειρήσεων και λοιπών άυλων παγίων. Πιο συγκεκριμένα, τα ταμειακά διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες ανήλθαν στα € 6 δις με το 85,4% του λογαριασμού να αποτελείται από καταθέσεις σε κεντρικές τράπεζες. Οι συνολικές χορηγήσεις, από την άλλη άγγιξαν τα € 54.7 δις. Οι προτιμήσεις των πελατών στη λιανική τραπεζική στράφηκαν κατά κύριο λόγο στα στεγαστικά δάνεια τα οποία αποτελούν το 35,2% των συνολικών χορηγήσεων διαμορφώνοντας τες στα € 19 δις. Τα καταναλωτικά δάνεια έφτασαν τα € 6.4 δις αποτελώντας το 11,7% των συνολικών χορηγήσεων. Το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο έφτασε τα € 4.6 δις και η υπεραξία των επιχειρήσεων τα € 2.9 δις. Οι λογαριασμοί που αντιστάθμισαν το ενεργητικό ήταν οι απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, οι οποίες διαμορφώθηκαν στα € 3.7 δις. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία υπολογίστηκαν στην εύλογη αξία σχηματίζοντας τα στα € 12.14 δις λόγω του πιστωτικού κινδύνου. Την ίδια πορεία παρουσίασαν οι συμμετοχές σε συγγενείς επενδύσεις, οι οποίες μειώθηκαν στα € 73.5 εκατ.

Το ανερχόμενο έτος (2008) το ενεργητικό του ομίλου ανήλθε στα € 101.8 δις παρουσιάζοντας μείωση της τάξεως του 22,7%, σε αντίθεση με τον κλάδο τον οποίο κινήθηκε ανοδικά κατά 1,2%. Η προαναφερόμενη μείωση ήταν αποτέλεσμα των αρνητικών μεταβολών που παρουσίασαν αρκετοί λογαριασμοί. Ένας από αυτούς ήταν τα ταμειακά διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες τα οποία μετά τη μείωση του ποσοστού διατήρησης υποχρεωτικών καταθέσεων στη κεντρική τράπεζα ελαχιστοποιήθηκαν κατά 32% διαμορφώνοντας τα στα € 4.1 δις. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία μετά από τον υπολογισμό τους σε εύλογες τιμές σημείωσαν μείωση 82% πέφτοντας στα € 2.19 δις. Το τρέχον έτος ο όμιλος της ΕΘΝΙΚΗΣ αναγνώριζε ζημίες στις συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις της τάξης του 24,3% διαμορφώνοντας τα στα € 55.6 εκατ. Αρκετοί υπήρξαν οι λογαριασμοί που παρουσίασαν αντίθετη τάση.

Ένας από τους παραπάνω λογαριασμούς ήταν τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα, τα οποία ανέβηκαν στα € 1.6 δις εμφανίζοντας αύξηση 307%. Η τεράστια αύξηση αυτή προήλθε από διάφορες επενδύσεις σε χρηματοοικονομικά προϊόντα τα οποία είχαν ως σκοπό την αντιστάθμιση του πιστωτικού και συναλλαγματικού κινδύνου. Άλλος ένας λογαριασμός που μεταβλήθηκε θετικά ήταν οι απαιτήσεις κατά πελατών, οι οποίες και ανήλθαν στα € 73 δις διαμορφώνοντας μια διαφορά της τάξης του 33,6% δείχνοντας την ίδια τακτική με τον αντίστοιχο μέσο όρο του κλάδου. Αναλύοντας τις χορηγήσεις θα δούμε πως η αύξηση που σχημάτισαν τα επιχειρηματικά δάνεια ήταν η μεγαλύτερη με ποσοστό αύξησης 53,8% αγγίζοντας τα € 35.2 δις. Η λιανική τραπεζική εμφάνισε την ίδια συμπεριφορά σχηματίζοντας αύξηση 18,3% ανεβάζοντας τα στα € 9.5 δις. Όμοια πορεία ακολούθησε και το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων παρουσιάζοντας το ποσό των €9.7 δις έναντι των € 4.6 δις της προηγούμενης χρήσης.

Διανύοντας τρία χρόνια υφιστάμενης οικονομικής κρίσης το ενεργητικό του 2012 διαμορφώθηκε το στα € 104.8 δις έναντι των € 101.8 δις που παρουσίασε το 2008. Το ενεργητικό του ομίλου μεταβλήθηκε αντίστροφα από τον μέσο όρο του κλάδου, ο οποίος εμφάνισε μείωση. Το ταμείο και τα διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες διαμορφώθηκε στα € 4.5 δις παρουσιάζοντας μείωση 8,5%. Οι απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα συγκριτικά με το οικονομικό έτος 2008 κινήθηκαν ανοδικά κατά 73,4% σχηματίζοντας το ποσό των € 4.3 δις λόγω του αυξανόμενου διατραπεζικού λογαριασμού. Το ίδιο έτος η ΕΘΝΙΚΗ έχοντας ως σκοπό τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου προχώρησε σε αύξηση των παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων και στη παράλληλη μείωση των χορηγήσεων. Οι χορηγήσεις σε πελάτες του ομίλου, όπως και του κλάδου ελαχιστοποιηθήκαν κατά 5,4% και 9,3% αντίστοιχα διαμορφώνοντας το ποσό € 69 δις. Οι λογαριασμοί που δημιούργησαν την παραπάνω μείωση ήταν τα επιχειρηματικά δάνεια τα οποία αποτελούν το 45,5% των συνολικών δανείων. Αυτά με τη σειρά τους μειώθηκαν κατά 10,7% σε αντίθεση με τη λιανική τραπεζική η οποία αυξήθηκε 15,2%. Κατά τη διάρκεια της χρήσης ο όμιλος συμμετείχε

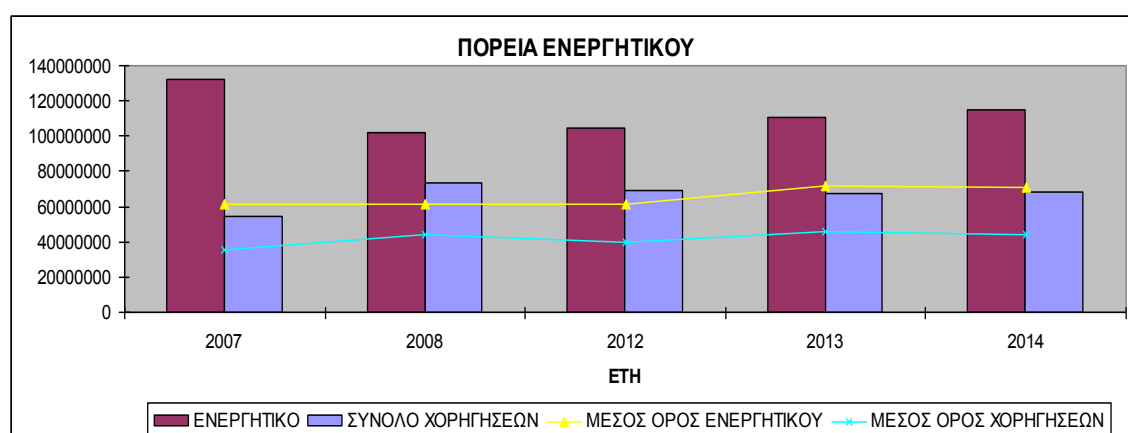
στο πρόγραμμα ανταλλαγής ΟΕΔ έχοντας ως αποτέλεσμα τη μείωση του χαρτοφυλακίου επενδύσεων στα € 8.3 δις.

Στη συνέχεια, το ενεργητικό του ομίλου για τη χρήση του 2013 κινήθηκε ανοδικά όπως και ο αντίστοιχος μέσος όρος σχηματίζοντας αύξηση της τάξεως του 5,8% ανεβαίνοντας στα € 110.9 δις. Ο λογαριασμός που συνέβαλε στην παραπάνω αύξηση ήταν το Ταμείο και τα διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες, ο οποίος αυξήθηκε κατά 31% σχηματίζοντας το ποσό των € 5.9 δις. Ο όμιλος εξ' αιτίας των δυσμενών οικονομικών συνθηκών παρουσίασε μια συντηρητική συμπεριφορά όσο αφορά τις χορηγήσεις κατά πελατών οι οποίες προ προβλέψεων ανήλθαν στα € 76 δις σχηματίζοντας μια μικρή μείωση της τάξης του 1% σε σχέση με τα μετά προβλέψεων τα οποία έπεσαν στα € 67 δις.

Το 2014 το ενεργητικό του ομίλου εξακολουθεί να αυξάνεται με ρυθμούς αύξησης 4%, σε αντίθεση με τον αντίστοιχο μέσο όρο του κλάδου που εμφάνισε αντίθετη τάση, ανεβαίνοντας στα € 1.15 δις. Οι απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων ήταν ένας από τους λογαριασμούς που συνέβαλλαν στην αύξηση του ενεργητικού. Ο λογαριασμός αυτός παρουσίασε αύξηση 16,7% λόγω των θετικά μεταβαλλόμενων καταθέσεων σε λογαριασμούς όψεως αλλά και σε λογαριασμούς περιθωρίου. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ανήλθαν στα € 6 δις διαμορφώνοντας αύξηση 62%. Η αύξηση του παραπάνω λογαριασμού βοήθησε στην αντιστάθμιση κίνδυνου. Οι χορηγήσεις για το 2014 κυμάνθηκαν στα ίδια επίπεδα με μία ελάχιστη αύξηση του 1,3%, συγκριτικά με τη μείωση του κλάδου κατά 4,4%. Η ελάχιστη αυτή αύξηση οφείλεται στα επιχειρηματικά δάνεια, τα οποία ανήλθαν στα € 78.6 δις έναντι των € 76 δις της προηγούμενης χρήσης. Οι λογαριασμοί που αντιστάθμισαν το ενεργητικό ήταν τα ταμειακά διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων. Η μείωση που παρουσίασε το ταμείο και τα διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες ήταν 1,2% αγγίζοντας τα € 5.8 δις λόγω της ελαχιστοποίησης του ποσοστού υποχρεωτικών καταθέσεων σε κεντρικές τράπεζες. Από την άλλη τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία μεταβλήθηκαν αρνητικά κατά 2,8% διαμορφώνοντας τα στα € 2.4 δις. Η

μείωση αυτή δημιουργήθηκε κατά κύριο λόγο από την απομείωση των έντοκων γραμματειών, τα οποία απομειώθηκαν κατά 17%. Την ίδια χρήση ο όμιλος προχώρησε σε αποπληρωμή δύο ομολόγων, τα οποία είχαν εκδοθεί από το Ελληνικό δημόσιο καθώς και ένα άλλο ΟΕΔ με αποτέλεσμα να μειωθεί το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων στα € 16.7 δις.

Στο παρακάτω γράφημα εμφανίζεται η πορεία συνολικού ενεργητικού και των συνολικών απαιτήσεων κατά πελατών του ομίλου ΕΤΕ σε σχέση με τους αντίστοιχους μέσους όρο του κλάδου.

Εικόνα 9- Η πορεία του ενεργητικού και των χορηγήσεων κατά πελατών σε σχέση με τους αντίστοιχους μέσους όρους του κλάδου

Ανάλυση της κατάστασης παθητικού

	2007	2008	2012	2013	2014
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	81,843,639	93,571,574	106,686,336	103,047,000	104,991,000
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ	60,530,411	67,656,948	58,721,940	62,876,000	64,929,000
Μ. Ο. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	48,335,150	57,652,306	61,666,981.54	65,646,575	64,804,077.9
Μ. Ο. ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ	31,265,947	37,438,362	31,562,865.91	40,897,542.5	41,338,961.91

Πίνακας 10- Διαχρονική εξέλιξη των συνολικών υποχρεώσεων και των υποχρεώσεων προς πελάτες του ομίλου ΕΤΕ

Το 2007 οι υποχρεώσεις της ΕΤΕ ανήλθαν στα € 81,8 δις. Οι υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα άγγιξαν τα € 10.4 δις με το μεγαλύτερο μέρος τους να προέρχεται κατά 49,2% από τις καταθέσεις της διατραπεζικής αγοράς και κατά 33% από τις υποχρεώσεις προς την κεντρική τράπεζα. Στη συνέχεια, οι καταθέσεις πελατών οι οποίες αποτελούν κύρια πηγή χρηματοδότησης για την τράπεζα ανήλθαν στα € 60.5 δις. Οι κύριες μορφές καταθέσεων (ιδιωτών, επιχειρήσεων και δημοσίου) αποτέλεσαν τα € 59.9 δις των συνολικών καταθέσεων ενώ το υπόλοιπο ποσό των € 655 εκατ. προήλθε από διάφορες άλλες μορφές καταθέσεων.

Την επόμενη χρονιά το 2008 οι υποχρεώσεις του ομίλου κινήθηκαν ανοδικά κατά 14,3% διαμορφώνοντας το ποσό των € 93.6 δις εμφανίζοντας την ίδια τάση με τον αντίστοιχο μέσο όρο του δείκτη. Ανοδικά κινήθηκαν αρκετοί λογαριασμοί. Οι λογαριασμοί με τη μεγαλύτερη μεταβολή υπήρξαν οι υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα, οι υποχρεώσεις προς πελάτες και οι υποχρεώσεις από αναβαλλόμενες φορολογίες. Πιο αναλυτικά, οι Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα άγγιξαν τα € 14.8 δις παρουσιάζοντας αύξηση 43% έναντι των € 10.4 δις της προηγούμενης χρήσης. Μεγάλη ήταν η μεταβολή των υποχρεώσεων προς τη ΕΚΤ η οποία σχημάτισε αύξηση 2981% ανεβάζοντας τις στα € 8.75 δις, οι υποχρεώσεις στη Κεντρική Τράπεζα αυξήθηκαν κατά 1012% σχηματίζοντας τις στα € 70, τέλος οι υποχρεώσεις στη διατραπεζική αγορά μειώθηκαν στα € 2 δις. Οι υποχρεώσεις προς πελάτες αποτελούν το 72,3% των συνολικών υποχρεώσεων ποσοστό που μας δείχνει την μεγάλη επιρροή στις μεταβολές των συνολικών υποχρεώσεων. Οι υποχρεώσεις αυτές κινήθηκαν ανοδικά κατά 11,8% ακλουθώντας το μέσο όρο του κλάδου διαμορφώνοντας τις ποσό των € 67.6 δις. Το μεγαλύτερο ποσοστό των καταθέσεων (80,1%) προήλθε από ιδιώτες, ενώ το 15,2% ανήκει σε επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ανήλθαν στα € 1.6 δις παρουσιάζοντας αύξηση 46,3%. Η παραπάνω αύξηση είχε ως αποτέλεσμα να μεταβληθούν θετικά οι αναβαλλόμενοι φόροι κατά 150% διαμορφώνοντας το ποσό των € 620 εκατ.

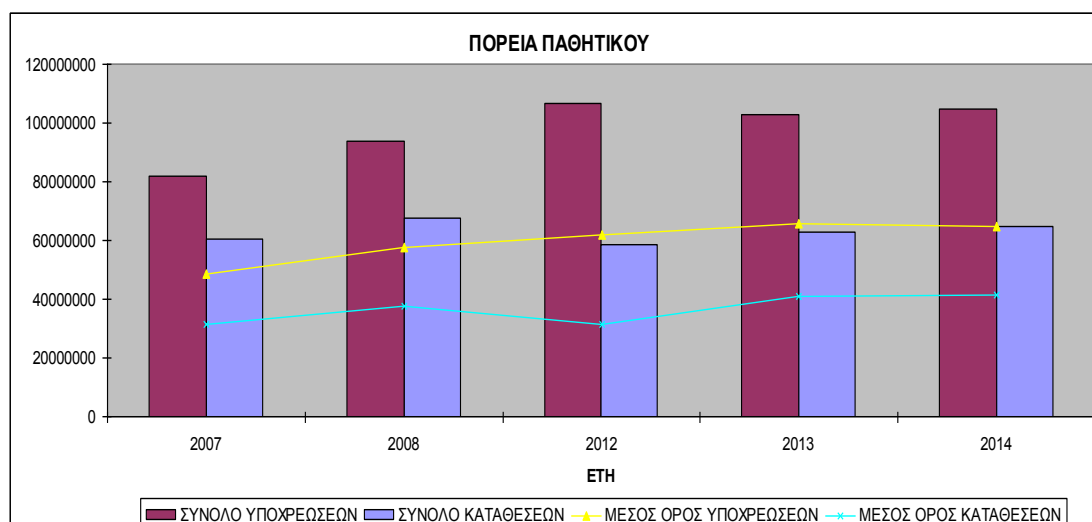
Κατά τη χρονική περίοδο 2008-2012 οι υποχρεώσεις του ομίλου και του μέσου όρου ακολούθησαν εξίσου ανοδική πορεία με τη προηγούμενη εξεταζόμενη χρήση σημειώνοντας αύξηση 14% αγγίζοντας τα € 106.7 δις. Στη διάρκεια των χρήσεων που μεσολάβησαν από το 2008 έως το 2012 αρκετοί λογαριασμοί που απαρτίζουν τις υποχρεώσεις εμφάνισαν κάποιες διακυμάνσεις, παρ' όλα αυτά οι λογαριασμοί που επηρέασαν θετικά τις υποχρεώσεις σε σχέση με το οικονομικό έτος 2008 ήταν οι υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα. Πιο συγκεκριμένα, οι υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ανήλθαν στα € 34 δις παρουσιάζοντας αύξηση 129%. Η παραπάνω μεταβολή οφείλεται στις υποχρεώσεις της ΕΤΕ προς την ΕΚΤ και τη Κεντρική Τράπεζα οι οποίες σχηματίστηκαν στα € 31 δις διαμορφώνοντας μεταβολή της τάξεως του 250%. Οι υποχρεώσεις αυτές αποτελούν το 90,97% των υποχρεώσεων προς τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα άγγιξαν τα € 4.7 δις έναντι των € 1.6 δις του 2008 στοχεύοντας στη μείωση του πιστωτικού κινδύνου. Από την άλλη τόσο οι καταθέσεις του ομίλου, όσο οι καταθέσεις του κλάδου λόγω της οικονομικής αβεβαιότητας και της ανασφάλειας που επικρατούσε στην αγορά παρουσίασαν σταδιακή μείωση, με αποτέλεσμα οι καταθέσεις του ομίλου να διαμορφώσουν μείωση της τάξης του 13,2% πέφτοντας στα € 58.7 δις.

Το επόμενο έτος οι υποχρεώσεις μεταβλήθηκαν αρνητικά παρουσιάζοντας μείωση της τάξεως του 3,5% διαμορφώνοντας το ποσό των € 103 δις, σε αντίθεση με το μέσο όρο του κλάδου ο οποίος κινήθηκε ανοδικά κατά 6,5%. Στη παραπάνω μείωση κατά κύριο λόγο συνέβαλλαν οι υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και οι υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους. Οι υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ανήλθαν στα € 28 δις δημιουργώντας μείωση 21,8%, λόγω των υποχρεώσεων προς την ΕΚΤ και τη Κεντρική Τράπεζα οι οποίες αποτελούν το 74,2% του λογαριασμού. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα μειώθηκαν κατά 36,5% πέφτοντας στα € 3 δις. Τέλος, η διαμόρφωση των υποχρεώσεων από πιστωτικούς τίτλους της τάξης του 7,8% οφείλεται στη πτώση των υποχρεώσεων από τίτλους σταθερού επιτοκίου, οι οποίοι

αποτελούν το 60,7% του λογαριασμού. Οι συνολικές υποχρεώσεις αντισταθμίστηκαν από τις καταθέσεις των πελατών που ανήλθαν στα € 62.9 δις σχηματίζοντας αύξηση 6,1% όπως ο μέσος όρος του κλάδο. Οι καταθέσεις που εμφάνισαν το μεγαλύτερο ποσοστό μεταβολής (5,7%) συγκριτικά με τις υπόλοιπες καταθέσεις ήταν οι καταθέσεις ιδιωτών οι οποίες ανήλθαν στα € 46.8 δις κατέχοντας το 74,5%.

Την τελευταία οικονομική χρήση που εξετάζουμε οι υποχρεώσεις του ομίλου ανήλθαν στα € 105 δις έχοντας αυξηθεί κατά 1,9%, σε αντίθεση με το μέσο όρο του κλάδου που εμφάνισε πτώση 1,3%. Μπορεί η μεταβολή να μην ήταν σημαντική ωστόσο η σύνθεση των στοιχείων που απαρτίζουν τις υποχρεώσεις μεταβλήθηκε. Πιο αναλυτικά αύξηση παρουσίασαν τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα κατά 106% διαμορφώνοντας το ποσό των € 6 δις. Την ίδια πορεία ακολούθησαν οι καταθέσεις πελατών, οι οποίες ανήλθαν στα € 65 δις εμφανίζοντας αύξηση 3,3% τριπλάσια από τον κλάδο η οποία ήταν 1%. Η παραπάνω αύξηση κατά κύριο λόγο οφείλεται στις καταθέσεις ιδιωτών και επιχειρήσεων. Οι ιδιωτικές καταθέσεις αποτέλεσαν το 74,6% των συνολικών καταθέσεων, οι οποίες κινήθηκαν ανοδικά κατά 3,3%, ενώ οι καταθέσεις των επιχειρήσεων οι οποίες αποτέλεσαν το 19,5% των συνολικών καταθέσεων σχηματίζοντας αύξηση 7%. Οι παραπάνω αυξήσεις αντισταθμίστηκαν από τις υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα οι οποίες μειώθηκαν κατά 20,3%. Η μεταβολή αυτή προέκυψε από τη μείωση των υποχρεώσεων προς την ΕΚΤ και τη Κεντρική Τράπεζα κατά 31,2%.

Στο παρακάτω γράφημα εμφανίζεται η πορεία του παθητικού και των συνολικών καταθέσεων του ομίλου ΕΤΕ σε σχέση με τους αντίστοιχους μέσους όρους του κλάδου.

Σχεδιάγραμμα 10- Η πορεία των συνολικών υποχρεώσεων και των υποχρεώσεων προς πελάτες σε σχέση με τους μέσους όρους του κλάδου

Ανάλυση καθαρής θέσης

	2007	2008	2012	2013	2014
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ	8,541,935	8,267,054	-2,042,000	7,874,000	10,466,000
Μ. Ο. ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ	4,363,905.85	4,036,062.03	-808,664.69	6,131,625.8	6,431,717.07

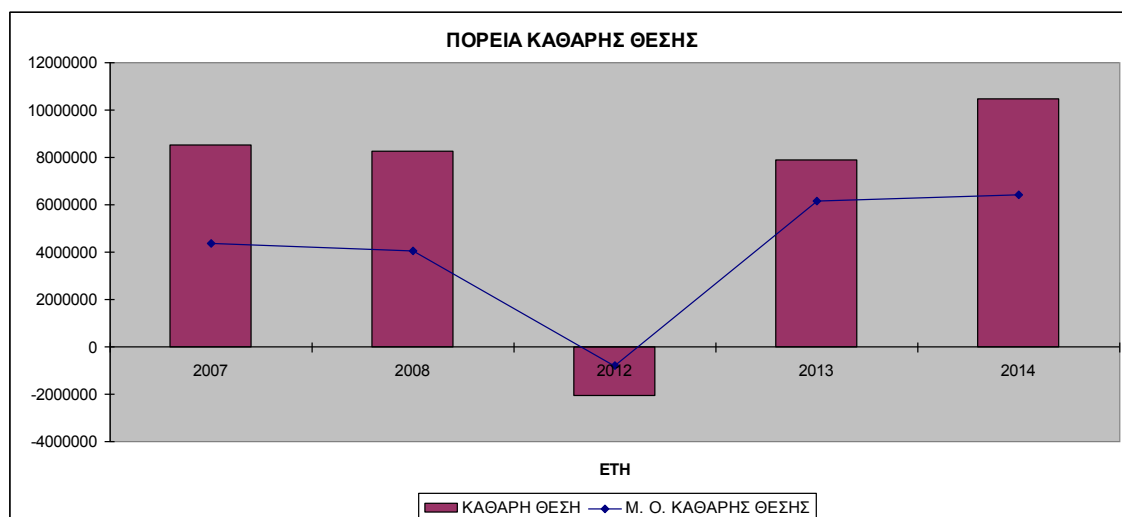
Πίνακας 11- Διαχρονική εξέλιξη της καθαρής θέσης του ομίλου ΕΤΕ

Το 2007 τα ίδια κεφάλαια ανήλθαν στα € 8.5 δις εκ των οποίων τα € 2.4 δις αποτέλεσαν το μετοχικό κεφάλαιο της ΕΤΕ. Η διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο διαμορφώθηκε στα € 2.3 δις ενώ τα αποθεματικά και τα αποτελέσματα εις νέο άγγιξαν τα € 1.8 δις. Την επόμενη χρήση 2008 η καθαρή θέση του ομίλου εμφάνισε την ίδια τάση με τον κλάδο παρουσιάζοντας μια μικρή πτώση της τάξης του 3,2% σχηματίζοντας το ποσό των € 8.27 δις. Το ίδιο έτος η ΕΤΕ πραγματοποίησε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου αυξάνοντας το κατά 4,4% αγγίζοντας τα € 2.5 δις. Η παραπάνω μεταβολή δημιούργησε διαφορά ύψους € 389.4 εκατ. Το ποσό πιστώθηκε στο λογαριασμό διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο ανεβάζοντας τα στα € 2.7 δις. Σε αντίθεση με τα αποθεματικά και τα αποθέματα εις νέον τα οποία κινήθηκαν πτωτικά κατά 48% πέφτοντας στα € 944 εκατ. εξ' αιτίας των ζημιών που αναγνώρισε

από μεταβολές τίτλων του χαρτοφυλακίου προς πώληση αποτιμημένοι στην εύλογη αξία.

Το 2012 η καθαρή θέση του ομίλου εμφάνισε αρνητική τιμή ύψους € 1.9 δις. Η αρνητική τιμή της καθαρής θέσης οφείλεται στα αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέο, τα οποία εμφάνισαν εξίσου αρνητική τιμή εξ' αιτίας των ζημιών που αναγνώρισε ο όμιλος εκείνη τη χρήση. Το επόμενο έτος μετά την ολοκλήρωση της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου η καθαρή θέση αυξήθηκε κατά 485,5% διαμορφώνοντας το ποσό των € 7.8 δις. Ο μέσος όρος του κλάδου παρουσίασε διπλάσια αύξηση από τον όμιλο. Το μετοχικό κεφάλαιο μειώθηκε κατά 66,2% λόγω της μειωμένης ονομαστικής αξίας της μετοχής, ενώ η διαφορά από έκδοση μετοχής υπέρ το άρτιο ανήλθε στα € 12 δις παρουσιάζοντας αύξηση 260%. Η θετική μεταβολή που παρουσίασε το μετοχικό κεφάλαιο συνέβαλε στη μείωση της αρνητικής τιμής του αποθεματικού κατά 41%.

Τέλος το 2014 το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων κινήθηκε ανοδικά οχτώ φορές περισσότερο από το μέσο όρο του κλάδου διαμορφώνοντας το ποσοστό του 33% αγγίζοντας τα € 10.47 δις αποκτώντας μια ισχυρότερη κεφαλαιακή βάση. Η μεταβολή των ιδίων κεφαλαίων ήταν αποτέλεσμα της ανακεφαλαιοποίησης που πραγματοποίησε η ΕΤΕ διαμορφώνοντας το ποσό των € 2.4 δις και ο λογαριασμός διαφορά από έκδοση μετοχής υπέρ το άρτιο ανήλθε στα € 14 δις αυξημένος κατά 17,4%. Στο παρακάτω γράφημα εμφανίζεται η πορεία της καθαρής θέσης του ομίλου ΕΤΕ σε σχέση με τον αντίστοιχο μέσο όρο του κλάδου.

Σχεδιάγραμμα 11- Η πορεία της καθαρής θέσης σε σχέση του μέσου όρου

Ανάλυση αποτελεσμάτων χρήσης

	2007	2008	2012	2013	2014
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ	1,644,121.00	1,584,943.00	-2,144,800.00	807,000.00	106,000.00
Μ. Ο. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ	782,875.54	619,021.25	-1,057,706.31	-302,954.51	-643,299.06

Πίνακας 12- Διαχρονική εξέλιξη των αποτελεσμάτων χρήσης του ομίλου ΕΤΕ

Μελετώντας τα αποτελέσματα χρήσης της ΕΤΕ για το 2007 παρατηρούμε τα έσοδα από τόκους να αποτελούν το 66,9% των συνολικών εσόδων και να ανέρχονται στα € 3 δις. Τα καθαρά έσοδα από προμήθειες ανήκουν στο 17% των συνολικών εσόδων τα οποία διαμορφώθηκαν στα € 772.5 εκατ. Ενώ τα έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες άγγιξαν τα € 93 εκατ. Από την άλλη τα συνολικά έξοδα ανήλθαν στα € 2.6 δις σχηματίζοντας κέρδη προ φόρων στα € 1.9 δις. Πιο συγκεκριμένα οι δαπάνες προσωπικού άγγιξαν τα € 1.4 δις. Τα διοικητικά έξοδα ανήλθαν στα € 718.5 εκατ. Τα λοιπά έξοδα απομειώσεων και αποσβέσεων διαμορφώθηκαν στα € 514 εκατ. Τέλος ο φόρος που αναλογεί στην τράπεζα σχηματίστηκε στα € 259 εκατ. δημιουργώντας καθαρά κέρδη μετά φόρων στα € 1.64 δις.

Την επόμενη χρήση, το 2008 τα συνολικά έσοδα του ομίλου μεταβλήθηκαν θετικά κατά 7,6% σχηματίζοντας το ποσό των € 4.9 δις. Πιο αναλυτικά τα καθαρά έσοδα από τόκους μεταβλήθηκαν θετικά κατά 17,3% σχηματίζοντας το ποσό των € 3.6 δις. Στα ίδια επίπεδα κυμάνθηκαν τα καθαρά έσοδα από προμήθειες παρ' όλου τη μεταβολή της σύνθεσης τους. Ανοδικά κινήθηκαν τα καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες λόγω της αύξησης των αποθεματικών από μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα κατά 108%. Σε αντίθεση, με τα αποτελέσματα τίτλων εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου με τα οποία, αναγνωρίστηκαν κέρδη από πώληση τίτλων διαθέσιμων προς πώληση ύψους € 28 εκατ. και ζημίες απομείωσης ύψους €17.7 εκατ. Τα αποτελέσματα τίτλων εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου μειώθηκαν κατά 14,6% πέφτοντας στα € 409.5 εκατ. Την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης αντιστάθμισαν τα λειτουργικά έξοδα, τα οποία ανήλθαν στα € 7.9 δις. Τα λειτουργικά έξοδα επηρεάστηκαν θετικά από τις αμοιβές προσωπικού, οι οποίες ανήλθαν στα € 1.4 δις παρουσιάζοντας αύξηση 1,7%, τα διοικητικά έξοδα λόγω αυξημένης φορολογίας, ενοικίων και εξόδων συντήρησης κινήθηκαν ανοδικά κατά 7,4% σχηματίζοντας το ποσό των € 771.7 εκατ. Τέλος μεγάλη ήταν η αύξηση των ζημιών απομείωσης με σκοπό την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου σχηματίζοντας τις στα € 520 εκατ. Όσο αφορά το φόρο που αναλογεί στην ΕΤΕ για τη χρήση με βάση τις ισχύουσες φορολογικές διατάξεις ανήλθε στα € 152 εκατ. Την οικονομική χρήση επιβάρυναν επιπλέον φορολογικές υποχρεώσεις προηγούμενων χρήσεων συνολικού ύψους € 352 εκατ. Εξ' αιτίας του αυξημένου φόρου που διαμορφώθηκε ο όμιλος αναγνώρισε μειωμένα κέρδη κατά 3,6% διαμορφώνοντας τα στα € 1.58 δις. Η μείωση των κερδών που εμφάνισε ο όμιλος ήταν σχεδόν επτά φορές μικρότερη του μέσου όρου του κλάδου.

Με την πάροδο των ετών από το 2008 έως το 2012, τα αποτελέσματα χρήσης παρουσίασαν πτωτική πορεία τόσο για τον όμιλο όσο και για τον κλάδο. Το 2012, ο όμιλος αναγνώρισε ζημία ύψους € 2 δις. Αναλυτικότερα, το σύνολο των λειτουργικών εσόδων ανήλθε στα € 3.5 δις λιγότερα αναλογικά με τα προηγούμενα έτη. Η μείωση που δημιουργήθηκε σε σχέση με τη χρήση του 2008 ήταν 28%. Τα καθαρά έντοκα

έσοδα αποτελούν το 95,4% των συνολικών εσόδων τα οποία παρουσίασαν μείωση 6% πέφτοντας στα € 3.3 δις λόγω της αύξησης του κόστους χρηματοδότησης και της μειωμένης προτίμησης των πελατών στα τραπεζικά προϊόντα. Τα καθαρά έσοδα από προμήθειες κυμάνθηκαν στα ίδια επίπεδα σε αντίθεση με τα έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες, τα οποία κινήθηκαν πτωτικά κατά 10,6% πέφτοντας στα € 131 εκατ. Την ίδια πορεία ακολούθησαν τα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου κατά 205% τα οποία προσαρμόστηκαν στην εύλογη αξία. Από την άλλη, η ΕΤΕ διαμόρφωσε λειτουργικά έξοδα ύψους € 2.4 δις τα οποία σε σύγκριση με τη χρήση του 2008 ανέδειξαν αύξηση 85,5%. Η μεγάλη αυτή αλλαγή οφείλεται στη μεγάλη μεταβολή που εμφάνισαν οι προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου κατά 470% σχηματίζοντας τες στα € 2.9 δις. Ένα άλλο έξοδο εμφανίστηκε πρώτη φορά στη κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης και ήταν η απομείωση ΟΕΔ ύψους € 186.6 εκατ. Τις αυξήσεις αυτές αντιστάθμισαν οι δαπάνες προσωπικού οι οποίες αποτελούν το 25,2% των λειτουργικών εξόδων παρουσιάζοντας μείωση 3,8% πέφτοντας στα € 1.4 δις. Τα έξοδα διοίκησης περιορίστηκαν στα € 733 εκατ. έναντι των € 771.7 εκατ. του οικονομικού έτους 2008 εμφανίζοντας μια διαφορά 5%. Στη συνέχεια, ο φόρος που επιβλήθηκε για το δεδομένο οικονομικό έτος ανήλθε στα € 157.7 εκατ.

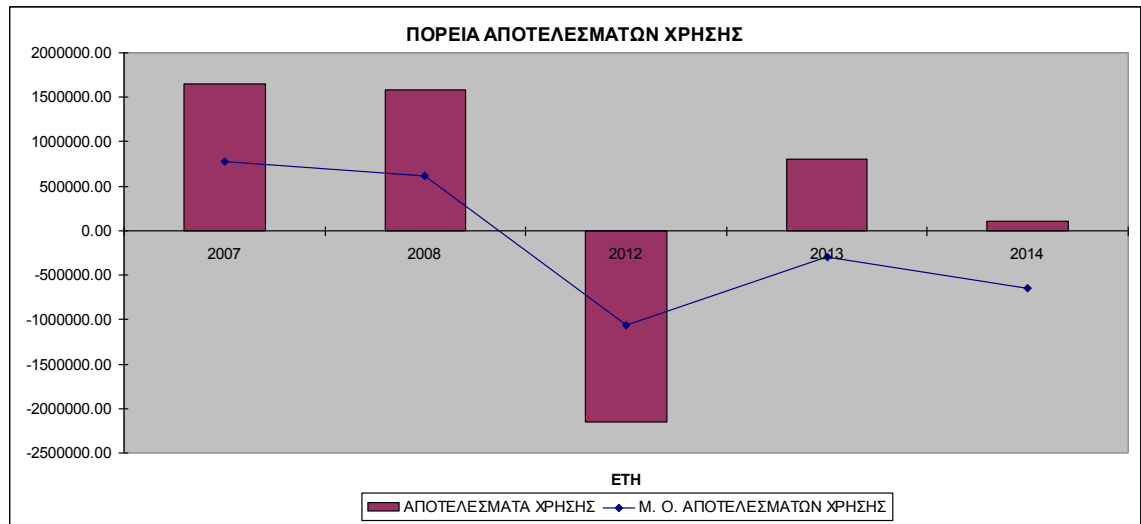
Το 2013 διακρίνουμε σημαντική βελτίωση στη πλειοψηφία των οικονομικών στοιχείων της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης. Τα λειτουργικά έσοδα αυξήθηκαν κατά 7% αγγίζοντας τα € 3.77 δις. Στη μεταβολή των συνολικών εσόδων συνέβαλε η αύξηση των εσόδων από αμοιβές και προμήθειες σχηματίζοντας το ποσό των € 593 εκατ. έναντι των € 495 εκατ. της προηγούμενης χρήσης. Ανοδικά κινήθηκαν τα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και επενδυτικών τίτλων κατά 122% και τα λοιπά καθαρά έσοδα τα οποία αυξήθηκαν κατά 443%. Οι λογαριασμοί που κινήθηκαν αντίθετα με τους παραπάνω ήταν τα καθαρά έντοκα έσοδα, τα οποία ανήλθαν στα € 3.15 δις παρουσιάζοντας μείωση 6,19% και τα καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες που μειώθηκαν κατά 49% πέφτοντας στα € 67 εκατ. Σημαντική ήταν η μείωση των λειτουργικών εξόδων η οποία ήταν 28% σχηματίζοντας

το ποσό των € 3.95 δις. Αυτό το έτος η ΕΤΕ συμμετείχε στο πρόγραμμα εθελούσιας αποχώρησης με τις δαπάνες να αυξάνονται κατά 9,8% εξ' αιτίας των αποζημιώσεων που κατέβαλε διαμορφώνοντας το ποσό των € 1.3 δις. Ένας ακόμα λόγος που οι δαπάνες προσωπικού κινήθηκαν ανοδικά ήταν η αύξηση του μέσου όρου των εργαζομένων μετά την απόκτηση της FBB και της Probank. Επιπλέον, αποτέλεσμα των παραπάνω εξαγορών ήταν η αύξηση των διοικητικών εξόδων κατά 10,6% ανεβάζοντας τα στα € 811 εκατ. Τα υπόλοιπα λειτουργικά έξοδα εμφανίστηκαν σχεδόν αμετάβλητα εξαιρώντας τις προβλέψεις πιστωτικού κινδύνου οι οποίες ανήλθαν στα € 1.4 δις παρουσιάζοντας μείωση 53,7%. Έτσι τα κέρδη προ φόρων διαμορφώθηκαν σε ζημία ύψους € 179 εκατ. Τέλος ο όμιλος αναγνώρισε αναβαλλόμενη φορολογία ύψους € 986 εκατ. με αποτέλεσμα τα καθαρά κέρδη μετά φόρων να αγγίζουν τα € 807 εκατ. παρουσιάζοντας βελτίωση κατά 137% ποσοστό διπλάσιο της αύξησης του μέσου όρου του κλάδου

Το τελευταίο έτος που εξετάζουμε το 2014 τα αποτελέσματα χρήσης μεταβλήθηκαν αρνητικά κατά 86,9% σε σχέση με το μέσο όρο του κλάδου που εμφάνισε μεγαλύτερη μείωση. Τα λειτουργικά έσοδα εμφάνισαν μια μικρή πτώση του 5,5% ρίχνοντας τα στα € 3.6 δις. Συγκεκριμένα η παραπάνω μείωση προήλθε από τη μεγάλη απομείωση που εμφάνισε το χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων εμφανίζοντας αρνητική τιμή ύψους € 187 εκατ. και τα λοιπά έσοδα που έπεσαν στα € 5 εκατ. Εν αντίθεση, με τα λειτουργικά έξοδα που ανήλθαν στα € 5 δις σημειώνοντας αύξηση 26% εξ' αιτίας των μεγάλων απομειώσεων και προβλέψεων. Οι απομειώσεις και οι προβλέψεις που πραγματοποίησε η ΕΤΕ για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου και άλλων κινδύνων αυξήθηκαν σε σχέση με το οικονομικό έτος 2013 κατά 108,7% διαμορφώνοντας τα στα € 2.9 δις. Αρκετά ήταν τα οικονομικά στοιχεία που αντιστάθμισαν την παραπάνω αύξηση. Ο όμιλος όπως ήταν φυσικό μετά τη συμμετοχή του στο πρόγραμμα εθελούσιας εξόδου κατάφερε να μειώσει της δαπάνες προσωπικού κατά 24% ρίχνοντας τις στα € 1.16 δις έναντι του € 1.5 δις που ήταν την προηγούμενη χρήση. Το ίδιο έτος η τράπεζα προχώρησε σε εξορθολογισμό του δικτύου της περιορίζοντας τα διοικητικά έξοδα κατά 7,5% πέφτοντας στα € 750 εκατ.

Τα κέρδη προ φόρων που προέκυψαν ανήλθαν σε ζημία € 1.4 δις. Λαμβάνοντας υπόψη κάποιες φορολογικές ελαφρύνσεις που αναγνώρισε η ΕΤΕ ύψους € 1.5 δις τα καθαρά κέρδη μετά φόρων άγγιξαν τα € 106 εκατ.

Στο παρακάτω γράφημα εμφανίζεται η πορεία των αποτελεσμάτων του ομίλου ΕΤΕ σε σχέση με τον αντίστοιχο μέσο όρο του κλάδου.

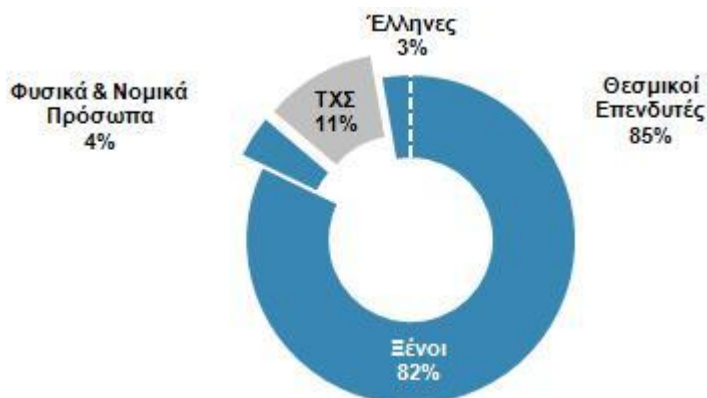

Σχεδιάγραμμα 12- Η πορεία των αποτελεσμάτων χρήσης σε σχέση με το μέσο όρο του κλάδου

3.3.3 Alpha Bank

Η τράπεζα Alpha Bank ιδρύθηκε το 1879 και δραστηριοποιείται σε έξι χώρες. Ο όμιλος Alpha Bank παρέχει χρηματοοικονομικά προϊόντα και υπηρεσίες, τα οποία αποτελούνται από τη λιανική τραπεζική, τραπεζική μεσαίων και μεγάλων επιχειρήσεων, τη διαχείριση κεφαλαίων και private banking, ασφαλιστικών προϊόντων, την επενδυτική τραπεζική, χρηματιστηριακές εργασίες καθώς και τη διαχείριση ακίνητης περιουσίας. Οι υπηρεσίες του ομίλου στην Ελλάδα προσφέρονται μέσα από 626 καταστήματα και πάνω από 1,200 ATMs.

Το σύνολο των κοινών μετοχών του ομίλου αποτελείται κατά 82% από θεσμικούς επενδυτές, κατά 11% από το ΤΧΣ και το υπόλοιπο 4% από φυσικά και νομικά πρόσωπα¹².

Σχεδιάγραμμα 1 – Μετοχική Σύσταση, (Οκτώβριος 2016)

(Πηγή: <http://www.alpha.gr>)

Χρηματοοικονομική Ανάλυση των βασικών στοιχείων του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσης

Στη συνέχεια βλέπουμε τη διαχρονική εξέλιξη των βασικών οικονομικών στοιχείων του ομίλου Alpha Bank.

	2007	2008	2012	2013	2014
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	54,594,344	65,216,149	58,349,143	73,691,629	72,881,490
ΣΥΝΟΛΟ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ	42,072,071	50,704,702	40,495,343	51,678,313	49,556,985
Μ. Ο. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	60,982,534	61,696,308	60,938,389.4	71,537,203.7	71,249,052
Μ. Ο. ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ	35,118,533	44,271,530.9	40,131,064.3	46,040,922.2	44,027,014

Πίνακας 13- Διαχρονική εξέλιξη του ενεργητικού και των χορηγήσεων κατά πελατών του ομίλου Alpha Bank

¹² <http://www.alpha.gr>

Τη χρονική περίοδο 2007 το ενεργητικό ανήλθε στα € 54 δις. Εστιάζοντας τα οικονομικά στοιχεία του ενεργητικού παρατηρούμε πως η πλειοψηφία τους κινήθηκε ανοδικά, όπως το ταμείο και τα διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες τα οποία ανήλθαν στα € 1.6 δις με τα διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες να αποτελούν το 77% του λογαριασμού. Ανοδικά κινήθηκαν και οι απαιτήσεις σε άλλα πιστωτικά ιδρύματα κατά 18,8% διαμορφώνοντας το ποσό των € 7.3 δις. Οι χορηγήσεις για τη χρήση αυτή διαμορφώθηκαν στα € 35.2 δις παρουσιάζοντας άνοδο 24,9%. Οι θετικά μεταβαλλόμενες χορηγήσεις επηρέασαν το ενεργητικό προς την ίδια κατεύθυνση εξ' αιτίας του ότι αποτελούν το 65% του. Το ίδιο έτος ο όμιλος απέκτησε μετοχές σε διάφορες επιχειρήσεις έχοντας ως αποτέλεσμα την αύξηση του λογαριασμού, συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις κατά 2%. Ελάχιστοι ήταν οι λογαριασμοί που κινήθηκαν πτωτικά όπως τα αξιόγραφα χαρτοφυλακίου συναλλαγών που μειώθηκαν κατά 23,5% πέφτοντας στα € 264 εκατ. και τα διαθέσιμα προς πώληση, τα οποία έπεσαν στα € 6.3 δις σημειώνοντας πτώση 15,5%.

Την επόμενη χρονική περίοδο το ενεργητικό παρουσίασε ανοδική τάση 19,3% σχηματίζοντας το ποσό των € 65.2 δις. Το ενεργητικό του ομίλου παρουσίασε μεγαλύτερη μεταβολή από αυτή που εμφάνισε ο κλάδος. Η παραπάνω μεταβολή δημιουργήθηκε στην αύξηση των ταμειακών διαθέσιμων σε κεντρικές τράπεζες και των χορηγήσεων. Τα ταμειακά διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες ανήλθαν στα € 3.4 δις. Οι χορηγήσεις άγγιξαν τα € 50.7 δις σημειώνοντας αύξηση 20,5% παρουσιάζοντας την ίδια τάση με το μέσο όρο του κλάδου. Τα δάνεια που εμφάνισαν μεγαλύτερη άνοδο ήταν τα επιχειρηματικά δάνεια κατά 19,4% διαμορφώνοντας το ποσό των € 31.8 δις, ενώ τα στεγαστικά ανήλθαν στα € 19.6 δις έχοντας αύξηση της τάξεως του 22,3%. Εξίσου σημαντική ήταν η άνοδος των λοιπών στοιχείων ενεργητικού, τα οποία άγγιξαν τα € 549,3 εκατ. σημειώνοντας 42,4%. Η προαναφερόμενη μεταβολή οφείλεται στην αύξηση του ποσού που καλείται να καταβάλει κάθε πιστωτικό ίδρυμα της χώρας στο Ταμείο Εγγυήσεων Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ). Μετά από την οικονομική αναστάτωση που επικράτησε στο εξωτερικό, λόγω της οικονομικής ύφεσης η ρευστότητα άρχισε να ελαχιστοποιείται με αποτέλεσμα τον περιορισμό του

διατραπεζικού δανεισμού κατά 32,7% πέφτοντας στα € 1.8 δις. Η παραπάνω εξέλιξη επηρέασε αρνητικά τις απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων του ομίλου οι οποίες μειώθηκαν στα € 2.8 δις.

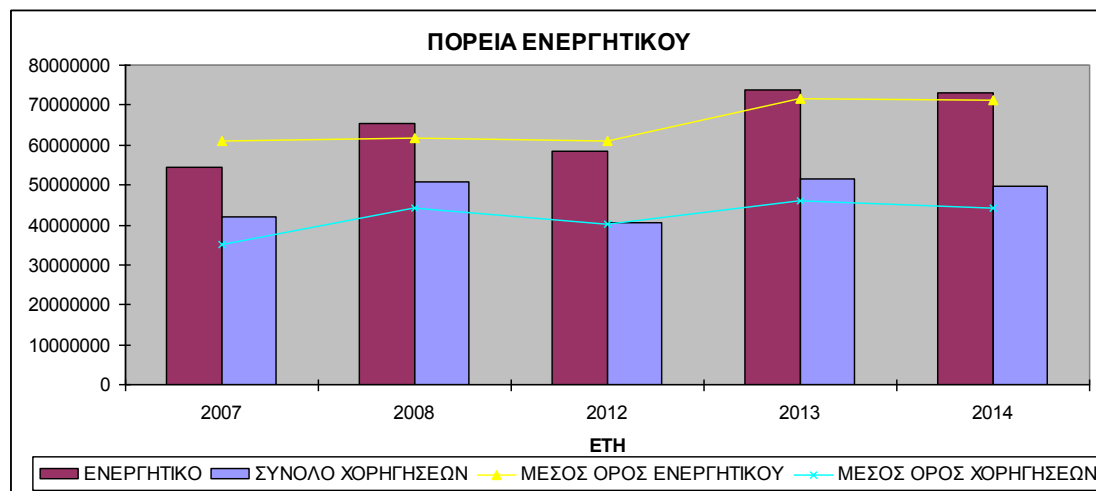
Μετά από 3 έτη που έχει ξεκινήσει η οικονομική κρίση το 2012 εμφάνισε μειωμένο ενεργητικό κατά 10,5% αρκετά υψηλό συγκριτικά με το μέσο όρο του κλάδου σχηματίζοντας το ποσό των € 58.3 δις. Παρατηρώντας τις μεταβολές των οικονομικών μεγεθών που απαρτίζουν το ενεργητικό μετά το πέρας των τριών ετών οι απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων κινήθηκαν ανοδικά κατά 19,5% εξ' αιτίας της μειωμένης ρευστότητας. Από την άλλη τα διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες μειώθηκαν κατά 58,4% διαμορφώνοντας το ποσό των € 1.4 δις. Στη συνέχεια ο όμιλος προκειμένου να περιορίσει τον πιστωτικό κίνδυνο αύξησε τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα κατά 57,4%, τα οποία ανήλθαν στα € 736 εκατ. Επιπλέον, μειώθηκε το ποσό των χορηγήσεων στα € 40.4 δις. Τα επιχειρηματικά δάνεια άγγιξαν τα € 29.5 δις παρουσιάζοντας μείωση κατά 14% καλύπτοντας το 62,6% των συνολικών χορηγήσεων. Την ίδια πορεία ακολούθησαν τα ιδιωτικά δάνεια τα οποία μειώθηκαν κατά 15,9% πέφτοντας στα € 19.4 δις. Το ίδιο έτος ο όμιλος συμμετείχε στο πρόγραμμα ανταλλαγής ομολόγων εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου. Η παραπάνω ενέργεια επέφερε αύξηση στα διαθέσιμα αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου προς πώληση κατά 96% διαμορφώνοντας τα στα € 6 δις.

Το επόμενο χρονικό διάστημα το ενεργητικό της Alpha Bank αρχίζει να εμφανίζει ανοδική πορεία φτάνοντας τα € 73.7 δις. Η αύξηση που εμφάνισε το ενεργητικό του ομίλου ήταν σχεδόν διπλάσια από την αύξηση που σχημάτισε ο μέσος όρος του κλάδου. Οι λογαριασμοί που συνέβαλαν στην αύξηση του ήταν το ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες, τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα, τα δάνεια και οι απαιτήσεις από πελάτες και οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις. Πιο αναλυτικά το ταμείο και τα διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες ανήλθε στα € 1.6 δις με τα διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες να αποτελούν το 74,1%. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα αυξήθηκαν κατά 8% αγγίζοντας τα € 797 εκατ. με σκοπό τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου. Οι χορηγήσεις του ομίλου αυξήθηκαν κατά 27,6 %

ανεβαίνοντας στα € 51.6 δις παρουσιάζοντας την ίδια τάση με τον κλάδο. Τη μεγαλύτερη αύξηση εμφάνισαν τα ιδιωτικά δάνεια κατά 36% ενώ τα επιχειρηματικά κατά 24,6%. Από την άλλη, οι απαιτήσεις από πιστωτικά ιδρύματα ανήλθαν στα € 2.3 δις παρουσιάζοντας μείωση της τάξης του 29% εξ' αιτίας της μείωσης του διατραπεζικού δανεισμού. Στην αντιστάθμιση του ενεργητικού συνέβαλαν οι απομειώσεις που πραγματοποίησε ο όμιλος στα αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου. Τα αξιόγραφα προς πώληση μειώθηκαν κατά 17,7% σχηματίζοντας το ποσό των € 5 δις, ενώ εκείνα που είναι διαθέσιμα ως τη λήξη εμφάνισαν μείωση της τάξης του 10,8% διαμορφώνοντας το ποσό των € 1.3 δις. Τα υπόλοιπα πάγια στοιχεία κινήθηκαν ανοδικά μετά την συγχώνευση με την Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος που ολοκληρώθηκε αυτή τη χρήση.

Το 2014 το ενεργητικό του ομίλου ανέβηκε στα € 72.8 δις δημιουργώντας αύξηση 1,1% ελαφρώς μεγαλύτερη σε σχέση με το μέσο όρο του κλάδου. Συγκριτικά με τη προηγούμενη χρονική περίοδο οι λογαριασμοί που κινήθηκαν ανοδικά είναι τα ταμειακά διαθέσιμα, οι απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων και τα αξιόγραφα επενδυτικών τίτλων. Πιο συγκεκριμένα, οι απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων ανήλθαν στα € 2.7 δις έναντι των € 2.5 δις που παρουσίασε το 2013. Η διαφορά αυτή προέκυψε από τον αυξημένο διατραπεζικό δανεισμό. Ανοδικά κινήθηκαν και τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα, τα οποία αυξήθηκαν κατά 44% αγγίζοντας τα € 1.15 δις με σκοπό τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου. Από την άλλη οι λογαριασμοί που εμφάνισαν διαφορετική συμπεριφορά ήταν τα αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου, τα οποία μειώθηκαν κατά 52,6% πέφτοντας στα € 4 εκατ. Η μείωση αυτή ήταν αποτέλεσμα της εξαγοράς ομολόγων ελληνικού δημοσίου. Ο όμιλος Alpha Bank έπειτα από απομείωση που πραγματοποίησε στις χορηγήσεις κρατώντας παράλληλα συντηρητική στάση ως προς νέες χορηγήσεις κατάφερε να τις μειώσει στα € 49.6 δις έναντι των € 51.7 δις που εμφάνισε το 2013. Η μείωση που διαμορφώθηκε ήταν 4,1% τόσο στον όμιλο όσο και στον κλάδο.

Το παρακάτω γράφημα απεικονίζει την πορεία του ενεργητικού και των χορηγήσεων κατά πελατών του ομίλου Alpha Bank σε σχέση με τους αντίστοιχους μέσους όρους.

Σχεδιάγραμμα 13- Η πορεία του ενεργητικού και των χορηγήσεων κατά πελατών σε σχέση με τους μέσους όρους του κλάδου

Ανάλυση κατάστασης παθητικού

	2007	2008	2012	2013	2014
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	50,295,507	61,275,994	57,445,927	65,050,648	64,957,205
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ	34,665,158	42,546,777	28,451,478	42,484,860	42,900,633
Μ. Ο. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	48,335,150	57,652,305.9	61,666,982	65,646,575	64,804,078
Μ. Ο. ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ	31,265,947	37,438,362.4	31,562,866	40,897,542	41,338,962

Πίνακας 14- Διαχρονική εξέλιξη των συνολικών υποχρεώσεων και υποχρεώσεων προς πελάτες του ομίλου Alpha Bank

Οι υποχρεώσεις του ομίλου Alpha Bank το οικονομικό έτος 2007 ανήλθαν στα € 51 δις. Ο δανεισμός του ομίλου από τράπεζες και πελάτες αποτέλεσε το 56% των συνολικών υποχρεώσεων της. Οι υποχρεώσεις της προς τα πιστωτικά ιδρύματα ανήλθαν στα € 5.6 δις ,ενώ προς τους πελάτες στα € 2.3 δις. Μεγάλη ήταν η προτίμηση των πελατών σε καταθέσεις ταμειυτηρίου, οι οποίες ανήλθαν στα € 9 δις. Οι αμέσως επόμενες, σε προτίμηση, καταθέσεις ήταν οι προθεσμιακές με € 7.5 δις.

Την επόμενη χρονική περίοδο 2007-2008 οι υποχρεώσεις του ομίλου εμφανιστήκαν αυξημένες κατά 19,5% ακλουθώντας την ίδια πορεία με το μέσο όρο του κλάδου, σχηματίζοντας το ποσό των € 61.3 δις. Οι υποχρεώσεις της τράπεζας προς άλλα πιστωτικά ιδρύματα αυξήθηκαν κατά 59% ανεβάζοντας τις στα € 8.9 δις. Ανοδικά κινήθηκαν και οι καταθέσεις κατά 22,7% σχηματίζοντας το ποσό των € 42.5 δις. Η μεταβολή των καταθέσεων, που σημείωσε ο όμιλος ήταν ελαφρώς μεγαλύτερη από την αύξηση του μέσου όρου του κλάδου. Οι προθεσμιακές καταθέσεις ανήλθαν στα € 24 δις καλύπτοντας το 58,7% των καταθέσεων, ενώ το υπόλοιπο 41,3% αποτελούνταν από καταθέσεις όψεως € 6.3 δις και ταμειυτηρίου € 7.9 δις. Μεγάλη αύξηση παρουσίασαν τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα της τάξεως του 10% διαμορφώνοντας το ποσό των € 805 εκατ.

Στη συνέχεια, το 2012 οι υποχρεώσεις της Alpha Bank παρουσίασαν πτώση 6% αναλογικά με το 2008, όπου και ξεκίνησε η οικονομική κρίση σχηματίζοντας το ποσό των € 57.7 δις. Κατά τη διάρκεια των τριών οικονομικών ετών, που μεσολάβησαν αρκετοί λογαριασμοί μεταβλήθηκαν. Οι λογαριασμοί που επηρέασαν αρνητικά τις υποχρεώσεις για το 2012, σε σχέση με τα στοιχεία του 2008 ήταν οι υποχρεώσεις προς πελάτες και οι ομολογίες. Αναλυτικότερα, οι υποχρεώσεις προς πελάτες καθ' όλη τη διάρκεια από το 2008 έως το 2012 εμφάνισαν μείωση με ποσοστό ν' αριθμεί 33% διπλάσια από τη μείωση του μέσου όρου του κλάδου. Οι καταθέσεις διατηρήθηκαν σε χαμηλά επίπεδα με σταδιακή μείωση από το 2009. Η μείωση που

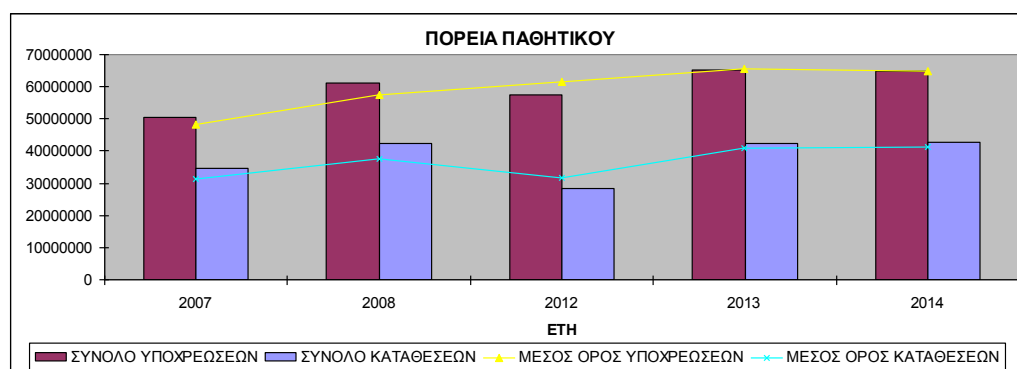
δημιουργήθηκε στις καταθέσεις ταμειυτηρίου ήταν 38,6% και οι προθεσμιακές 27,8%. Οι παραπάνω μειώσεις ήταν αποτέλεσμα της ελαχιστοποιημένης ρευστότητας στην αγορά και της επιφυλακτικότητας των αποταμιευτών. Το ίδιο έτος, ο όμιλος συμμετείχε στο πρόγραμμα αναδιάρθρωσης του ελληνικού δημόσιου χρέους με νέα ομόλογα. Αυξημένες εμφανίστηκαν οι υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα κατά 181% σε σχέση με τη χρήση του 2008. Αρκετά αυξημένος ήταν ο δανεισμός από την ΕΚΤ, ο οποίος αποτέλεσε το 94% του λογαριασμού. Άλλοι λογαριασμοί, που αντιστάθμισαν τις υποχρεώσεις του ομίλου ήταν τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα, τα οποία απέκτησαν αρνητική αξία, έπειτα από την αποτίμηση τους στην εύλογη αξία. Τα παραπάνω οικονομικά στοιχεία ανήλθαν στα € 1.5 δις έναντι των € 805 εκατ. του 2008, η αύξηση αυτή της τάξεως του 88,5% συνέβαλε στην αντιστάθμιση κινδύνου.

Φτάνοντας στη χρονική περίοδο 2012-2013 γίνεται αντιληπτό, ότι οι υποχρεώσεις κινήθηκαν ανοδικά εμφανίζοντας διπλάσια αύξηση σε σχέση με το μέσο όρο του κλάδου κατά 13,4% διαμορφώνοντας το ποσό των € 65.3 δις. Στη παραπάνω αύξηση συνέβαλε η απόκτηση της Εμπορικής Τράπεζας αλλά, και οι καταθέσεις των Συνεταιριστικών Τραπεζών (Εύβοιας, Δυτικής Μακεδονίας και Δωδεκανήσων). Φυσικό προκαλώντας αύξηση των καταθέσεων κατά 49%. Η μεταβολή που σημείωσαν οι καταθέσεις του ομίλου ήταν αρκετά μεγαλύτερη από το μέσο όρο του κλάδου. Οι υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες παρουσίασαν μείωση κατά 27,9% διαμορφώνοντας τες στα € 17 δις έναντι των € 23.8 δις της προηγούμενης χρήσης με αποτέλεσμα να μειωθούν οι συνολικές υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα κατά 24% πέφτοντας στα € 19 δις.

Ολοκληρώνοντας με την τελευταία εξεταζόμενη περίοδο 2013-2014 οι υποχρεώσεις κυμάνθηκαν σχεδόν στα ίδια επίπεδα με ελάχιστη μείωση κατά 0,14% σε σχέση με το μέσο όρο του κλάδου (1,28%) σχηματίζοντας το ποσό των € 65.2 δις. Οι καταθέσεις, οι οποίες αποτελούν την κύρια πηγή χρηματοδότησης εμφανίστηκαν σχεδόν αμετάβλητες με τις προθεσμιακές να ανέρχονται στα € 25.7 δις ανήκοντας στο 60% των συνολικών καταθέσεων, ενώ οι όψεως (€ 7.8 δις) και οι ταμειυτηρίου (€ 8.9

δισ) να αποτελούν τις υπόλοιπες καταθέσεις. Διπλάσιες σχεδόν εμφανίστηκαν οι ομολογίες οι οποίες, ανήλθαν στα € 1.5 δισ μετά από έκδοση ομολογιακών δανείων και τιτλοποιήσεις. Σε αντίθεση, με τις υποχρεώσεις σε πιστωτικά ιδρύματα οι οποίες συνέχισαν να μειώνονται διαμορφώνοντας το ποσό των € 17 δισ έναντι των € 19 δισ της οικονομικής χρήσης 2013. Η παραπάνω μείωση είναι κυρίως αποτέλεσμα των μειωμένων υποχρεώσεων σε κεντρικές τράπεζες κατά 13,7% πέφτοντας στα € 14.8 δισ έναντι των € 17.1 δισ που εμφανίστηκαν το 2013.

Το παρακάτω γράφημα απεικονίζει την πορεία των υποχρεώσεων και των καταθέσεων κατά πελατών του ομίλου Alpha Bank σε σχέση με τους αντίστοιχους μέσους όρους.

Σχεδιάγραμμα 14- Η πορεία των συνολικών υποχρεώσεων και των υποχρεώσεων προς πελάτες σε σχέση με τους μέσους όρους

Ανάλυση καθαρής θέσης

	2007	2008	2012	2013	2014
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ	770,698	513,447	-1,085,870	-3,586,763	-329,708
Μ. Ο. ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ	4,363,905.8	4,036,062.03	-808,664.69	6,131,625.8	6,431,717.1

Πίνακας 15- Διαχρονική εξέλιξη της καθαρής θέσης του ομίλου Alpha Bank

Η καθαρή θέση του ομίλου Alpha Bank για το 2007 ανήλθε στα € 2.7 δισ με μετοχικό κεφάλαιο € 1.6 δισ. Η διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο αυξήθηκε

κατά € 30 εκατ. σε σχέση με την προηγούμενη χρήση σχηματίζοντας το ποσό των € 184 χιλ. Η αύξηση αυτή προήλθε από τη διαφορά που προέκυψε από την τιμή διάθεσης με την ονομαστική τιμή μετά από την άσκηση δικαιωμάτων προαίρεσης τα αποθεματικά ανήλθαν στα € 333.8 εκατ., ενώ τα αποτελέσματα εις νέον άγγιξαν τα € 619.4 εκατ.

Το ανερχόμενο έτος (2008), η καθαρή θέση του ομίλου κινήθηκε πτωτικά κατά 8% ακολουθώντας την ίδια πορεία με τον κλάδο διαμορφώνοντας το ποσό των € 4 δις. Η παραπάνω μεταβολή προήλθε από τη μείωση που εμφάνισαν τα αποτελέσματα εις νέον παρ' όλη την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου που πραγματοποίησε ο όμιλος εκείνο το έτος. Η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου πραγματοποιήθηκε με την κεφαλαιοποίηση του συνολικού ποσού του λογαριασμού διάφορα από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και ενός μέρους από τα φορολογητέα κέρδη εις νέον.

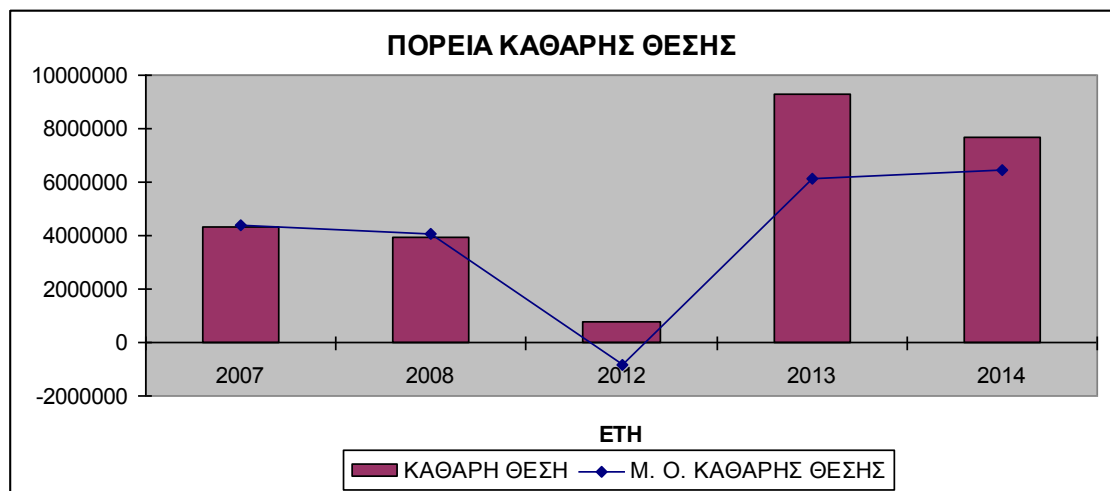
Στη συνέχεια, το 2012 το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της τράπεζας ανήλθε στα € 772 εκατ. παρουσιάζοντας μείωση της τάξεως του 80,4% δηλαδή το ένα τέταρτο της μείωσης που εμφάνισε ο μέσος όρος του κλάδου σε σχέση με τη χρήση του 2008. Η παραπάνω μείωση ήταν αποτέλεσμα μιας διαχρονικής πτώσης της καθαρής θέσης στη χρονική περίοδο 2008-2012. Το εν λόγω έτος εμφάνισε μειωμένη καθαρή θέση, λόγω των αρνητικών αποτελεσμάτων εις νέον. Τα αποτελέσματα εις νέον εμφάνισαν αρνητική τιμή εξ' αιτίας των ζημιών που αναγνώρισε ο όμιλος στο τέλος της χρήσης.

Τη χρονική περίοδο 2012-2013 η καθαρή θέση της Alpha Bank παρουσίασε μια ραγδαία αύξηση της τάξεως του 1104%, ποσοστό αρκετά μεγάλο από αυτό που εμφάνισε ο μέσος όρος του κλάδου. Η τεράστια αύξηση των κεφαλαίων ήταν αποτέλεσμα της ανακεφαλαιοποίησης που πραγματοποίησε η τράπεζα σύμφωνα με τον προσδιορισμό της Τράπεζας της Ελλάδος. Εξίσου θετικά συνέβαλε η εξαγορά της Εμπορικής Τράπεζας από τη Alpha bank. Με βάση τις παραπάνω δραστηριότητες του ομίλου συμπεραίνουμε, ότι το μετοχικό κεφάλαιο αυξήθηκε κατά 283% ανεβάζοντας το στα € 4.2 δις. Την ίδια τάση παρουσίασε και ο λογαριασμός διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο, ο οποίος αυξήθηκε κατά 52,7% διαμορφώνοντας το ποσό των

€ 4.2 δις. Τα αποτελέσματα εις νέο παρουσίασαν βελτίωση κατά 370% εμφανίζοντας ζημία ύψους € 747 εκατ.

Εν κατακλείδι με την τελευταία χρονική περίοδο 2013-2014 παρατηρείται, ότι τα ίδια κεφάλαια μεταβλήθηκαν αρνητικά κατά 17,2% πέφτοντας στα € 7.7 δις σε αντίθεση με το μέσο όρο του κλάδου, ο οποίος κινήθηκε πτωτικά κατά 4,9%. Το έτος αυτό η Alpha Bank πραγματοποίησε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου κατά € 1.2 δις. Παρ' όλη την αύξηση το μετοχικό της κεφάλαιο μειώθηκε στα € 3.8 δις. Την πτώση αυτή προκάλεσε η εξαγορά των προνομιούχων μετοχών εκδόσεως της τράπεζας από το Ελληνικό Δημόσιο και της άσκησης δικαιωμάτων ψήφου από κοινούς μετόχους. Σε αντίθεση, με το λογαριασμό διαφορά από έκδοσης υπέρ το άρτιο, ο οποίος ανήλθε στα € 4.8 δις έναντι των € 4.2 δις της προηγούμενης χρήσης.

Στο παρακάτω γράφημα εμφανίζεται η πορεία καθαρής θέσης του ομίλου Alpha Bank σε σχέση με τον αντίστοιχο μέσο όρο του κλάδου.

Σχεδιάγραμμα 15- Η πορεία της καθαρής θέσης σε σχέση με το μέσο όρο

Ανάλυση αποτελεσμάτων χρήσης

	2007	2008	2012	2013	2014
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ	770,698	513,447	-1,085,870	-3,586,763	-329,708

Μ. Ο. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	782,875.54	619,021.252	-1,057,706.3	-302,954.51	-643,299.06
ΧΡΗΣΗΣ					

Πίνακας 16- Διαχρονική εξέλιξη των αποτελεσμάτων χρήσης της Alpha Bank

Την περίοδο 2007 τα συνολικά έσοδα της Alpha Bank ανήλθαν στα €1.6 δις. Το 77,3% των εσόδων αποτελείται από τα καθαρά έντοκα έσοδα, έπονται τα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες (καλύπτουν το 20% των συνολικών εσόδων) και τέλος το εναπομείναν 2,7% ανήκει στα λοιπά έσοδα. Οι παραπάνω λογαριασμοί διαμορφώθηκαν ως εξής. Αρχικά, τα καθαρά έσοδα από τόκους ανήλθαν στα € 1.6 δις, τα έσοδα από αμοιβές και προμήθειες άγγιξαν τα € 464.6 εκατ., ενώ τα λοιπά έσοδα ανήλθαν στα € 166 εκατ. Από την άλλη, τα λειτουργικά έξοδα ανήλθαν στα € 778 εκατ. με τις αμοιβές προσωπικού να ανέρχονται στα € 386.6 εκατ. καλύπτοντας το 49,6% των συνολικών εξόδων, αντίθετα με τα διοικητικά, τα οποία ανήλθαν στα € 338.5 εκατ. και αποτέλεσαν το 43,4% αντίστοιχα. Το έτος αυτό οι ζημίες απομείωσης και οι προβλέψεις που εμφάνισε ο όμιλος άγγιξαν τα € 194.5 εκατ. σχηματίζοντας τα κέρδη προ φόρων στα € 613 εκατ. Με βάση τα κέρδη προ φόρων που αναγνωριστήκαν, ο προκύπτων φόρος ήταν € 150 εκατ. Τα καθαρά κέρδη μετά φόρων διαμορφώθηκαν στα € 463.4 εκατ.

Την επόμενη χρονική περίοδο 2007-2008 τα αποτελέσματα χρήσης κινήθηκαν ανοδικά κατά 33.4%, ελαφρώς μεγαλύτερη από το μέσο όρο του κλάδου, διαμορφώνοντας τα καθαρά κέρδη μετά φόρων στα € 513.4 εκατ. Ανοδικά κινήθηκαν τα καθαρά έντοκα έσοδα αγγίζοντας τα € 1.8 δις έναντι του € 1.6 δις της προηγούμενης χρήσης. Τα αποτελέσματα των χρηματοοικονομικών πράξεων, μετά από έκθεση της τράπεζας σε παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα, ανήλθαν στα € 636 εκατ. σε σχέση με τα € 313 εκατ. που προέκυψαν το προηγούμενο έτος. Τα λοιπά έσοδα, από την άλλη εμφάνισαν μεγάλη μείωση της τάξης του 51,6%. Από την αντίθετη πλευρά, τα λειτουργικά έξοδα ακολούθησαν ανοδική πορεία με ποσοστό αύξησης 15%. Οι αμοιβές και τα έξοδα προσωπικού μεταβλήθηκαν θετικά κατά 11,9% διαμορφώνοντας το ποσό των € 589.5 εκατ. Την ίδια τάση παρουσίασαν τα διοικητικά

έξοδα, τα οποία διαμορφώθηκαν στα € 495,6 εκατ. Οι προβλέψεις για πιστωτικό κίνδυνο, εν' όψη του ξεσπάσματος της οικονομικής κρίσης, κινήθηκαν ανοδικά κατά 139% ανεβαίνοντας στα € 541.7 εκατ. Έπειτα από τον υπολογισμό του φόρου, που αναλογεί στον όμιλο βασισμένο στα ακαθάριστα κέρδη, τα οποία για τη χρήση αυτή ανήλθαν στα € 625,6 εκατ., υπολογίστηκε στα € 112 εκατ.

Το 2012 υπήρξε ένα έτος με πολλές μεταβολές εξαιτίας της οικονομικής κρίσης που αντιμετωπίστηκε. Τα συνολικά έσοδα ανήλθαν στο € 1.5 δις έναντι των € 2.3 δις που εμφανίστηκαν στην χρήση του 2008 παρουσιάζοντας μείωση της τάξεως του 35,6%. Συγκεκριμένα, τα καθαρά έντοκα έσοδα εμφανίστηκαν μειωμένα κατά 22,3% πέφτοντας στα € 1.4 δις. Τα έσοδα από αμοιβές και προμήθειες εμφάνισαν πτώση της τάξης του 41,2% σχηματίζοντας το ποσό των € 272.7 εκατ. Η αβεβαιότητα που επικρατούσε στην ελληνική οικονομία προκάλεσε αύξηση των προβλέψεων για πιστωτικούς κινδύνους κατά 146,7% ανεβάζοντας τες στα € 1.67 δις προκειμένου να καλυφθεί ο κίνδυνος της μη αποπληρωμής χορηγήσεων ή της μη είσπραξης τόκων. Τα αποτελέσματα προ φόρων για εκείνο το έτος ήταν ζημίες ύψους € 1.3 δις. Το 2012 ο όμιλος της Alpha Bank εμφάνισε αναβαλλόμενους φόρους συνολικού ύψους € 258 εκατ. καταλήγοντας σε αναγνώριση ζημιών μετά φόρων συνολικού ύψους € 1.08 δις. Η μεταβολή που σημείωσε ο όμιλος στα καθαρά αποτελέσματα μετά φόρων ήταν αρνητική κατά 311,5%, αρκετά μεγαλύτερη, δηλαδή, από το μέσο όρο του κλάδου.

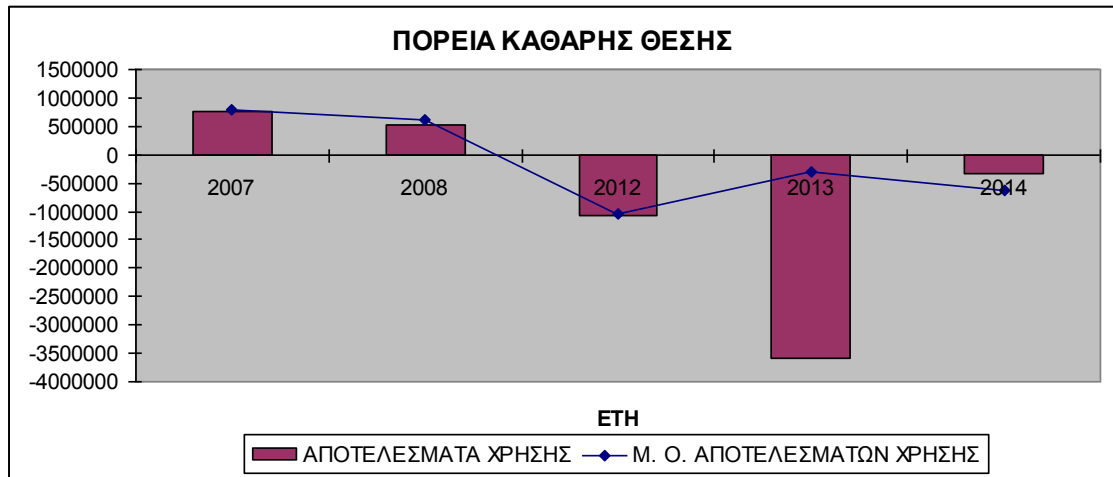
Την επόμενη χρονική περίοδο 2012-2013 μετά από την εξαγορά της Εμπορικής Τράπεζας τα αποτελέσματα χρήσεως ήταν επικερδή. Τα συνολικά έσοδα διπλασιάστηκαν αγγίζοντας τα € 2.36 δις έναντι του € 1.5 δις της προηγούμενης οικονομικής χρήσης. Αναλυτικά, τα καθαρά έσοδα από τόκους μετά την απόκτηση των δραστηριοτήτων της Εμπορικής Τράπεζας αυξήθηκαν κατά 18,6% διαμορφώνοντας το ποσό των € 1.6 δις. Τα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες είχαν την ίδια τάση με τα έντοκα έσοδα παρουσιάζοντας αύξηση της τάξεως του 35,7%. Τα συνολικά έσοδα του ομίλου ανήλθαν στο € 1.4 δις δημιουργώντας αύξηση 21%. Η αύξηση αυτή ήταν αποτέλεσμα των εξόδων που προέκυψαν από την εξαγορά της Εμπορικής Τράπεζας. Πιο συγκεκριμένα, τα έξοδα από τις αμοιβές προσωπικού άγγιξαν τα €

61.57 εκατ. έναντι των € 546.7 εκατ. Τα γενικά διοικητικά έξοδα κινήθηκαν προς την ίδια κατεύθυνση ανεβαίνοντας στα € 584.5 εκατ. Οι προβλέψεις ,με σκοπό την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου, συνέχισαν να αυξάνονται παρουσιάζοντας άνοδο 15,4% με αποτέλεσμα να διαμορφωθούν στα € 1.9 δις. Το 2013 στα αποτελέσματα χρήσης υπολογίστηκαν ως υπεραξίες € 3.3 δις από την προαναφερόμενη εξαγορά, επηρεάζοντας τα αποτελέσματα προ φόρων σε κέρδη ύψους € 2.28 δις. Τέλος της χρήσης, ο αναβαλλόμενος φόρος ανήλθε στα € 701 εκατ. δημιουργώντας κέρδη μετά φόρων στα € 2.98 δις, σε αντίθεση με τη πτώση του κλάδου κατά 71%.

Η χρονική περίοδος 2013-2014, την οποία εξετάζουμε ως τελευταία, θεωρήθηκε ζημιογόνα για τον όμιλο. Τα συνολικά έσοδα του ομίλου κινήθηκαν ανοδικά κατά 17% σχηματίζοντας το ποσό των € 2.4 δις. Αναλύοντας τα λειτουργικά έσοδα παρατηρούμε πως το 79% αποτελείται από τα έντοκα έσοδα , τα οποία ανέρχονται στα € 1.9 δις. Επιπροσθέτως, τα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες, τα οποία ανήκουν στο 16,2% των συνολικών εσόδων αυξήθηκαν κατά 7,2% ανεβάζοντας τα στα € 397 εκατ. ενώ, το υπόλοιπο 4,8% των συνολικών εσόδων μειώθηκαν κατά 67,5% πέφτοντας στα € 107.8 εκατ. Η παραπάνω μείωση προήλθε από τα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων, τα οποία παρουσίασαν χαμηλότερα κέρδη συγκριτικά με το 2013. Τα κέρδη από χρηματοοικονομικές πράξεις προήλθαν από την πώληση ομολόγου ελληνικού δημοσίου. Τα συνολικά έσοδα, τα οποία είχαν ανοδική τάση το 2014 ανήλθαν στα € 1.6 δις έναντι των € 1.4 δις του προηγούμενου έτους. Αναλυτικότερα, το 2014 με τη συμμετοχή της Alpha Bank στο πρόγραμμα εθελούσιας αποχώρησης η τράπεζα αναγνώρισε έξοδα αποζημίωση συνολικής αξίας € 200 εκατ. Τα διοικητικά έξοδα αυξήθηκαν κατά 5% σχηματίζοντας το ποσό των € 614 εκατ. Την παραπάνω αύξηση επηρέασε η απόκτηση της Citibank και της εταιρίας Diner Club Ελλάς ΑΕΠΠ. Οι ζημιές απομείωσης και προβλέψεων για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου άγγιξαν το € 1.8 δις εμφανίζοντας μείωση κατά 3,6%. Τέλος, ο όμιλος αναγνώρισε αναβαλλόμενο φόρο ύψους € 695.5 εκατ. Με βάση τα παραπάνω οικονομικά στοιχεία η Alpha Bank στη λήξη της χρήσης τα αποτελέσματα της μεταβλήθηκαν αρνητικά κατά 300% σημειώνοντας ζημία ύψους €

329.7 εκατ., σε αντίθεση με το κλάδο του οποίου ο μέσος όρος παρουσίασε πτώση 32%.

Στο παρακάτω γράφημα εμφανίζεται η πορεία των αποτελεσμάτων χρήσης του ομίλου Alpha Bank σε σχέση με τον αντίστοιχο μέσο όρο του κλάδου.

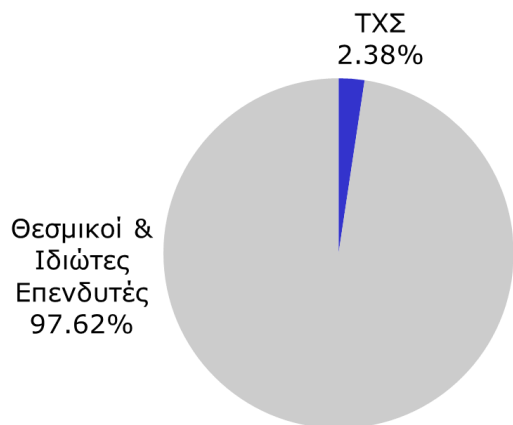
Σχεδιάγραμμα 16- Η πορεία της καθαρής θέσης σε σχέση με το μέσο όρο

3.3.4 Eurobank

Η Τράπεζα Eurobank ιδρύθηκε το 1990 με την επωνυμία Ευρωπαϊκή Τράπεζα Α.Ε.. Το 1997 μετονομάζεται σε Τράπεζα EFG Eurobank Α.Ε. Ο όμιλος Eurobank δραστηριοποιείται σε οχτώ χώρες και συνολικά απασχολεί περίπου δεκαεπτά χιλιάδες άτομα προσωπικό. Ο όμιλος παρέχει υπηρεσίες στην λιανική τραπεζική, τραπεζική επιχειρήσεων, στη διαχείριση κεφαλαίων, στο private banking, στην ασφάλιση, στην επενδυτική τραπεζική και στη παροχή προϊόντων κεφαλαιαγοράς. Οι υπηρεσίες του ομίλου προσφέρονται μέσα από 970 καταστήματα. Τα καταστήματα που βρίσκονται στην Ελλάδα ανέρχονται στα 500 και σε 820 ATMs.

Το σύνολο των κοινών μετοχών του ομίλου αποτελείται κατά 97,6% από θεσμικούς & ιδιώτες μετόχους, ενώ το υπόλοιπο 2,4% από το ΤΧΣ¹³.

Μετοχική σύνθεση μετά την αύξηση κεφαλαίου

Εικόνα 17- Μετοχική σύνθεση του ομίλου Eurobank Ergasias (Δεκέμβριος 2015), (Πηγή: www.eurobank.gr)

Χρηματοοικονομική Ανάλυση των βασικών στοιχείων του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσης

Στη συνέχεια βλέπουμε τη διαχρονική εξέλιξη των βασικών οικονομικών στοιχείων του ομίλου Eurobank.

	2007	2008	2012	2013	2014
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	68,389,000	82,202,000	67,653,000	77,586,000	75,248,000
ΣΥΝΟΛΟ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ	45,638,000	55,878,000	43,171,000	45,610,000	42,133,000
Μ. Ο. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	60,982,533.6	61,696,308	60,938,389	71,537,204	71,249,052

¹³ www.eurobank.gr

Μ. Ο. ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ	35,118,533.3	44,271,531	40,131,064	46,040,922	44,027,014
------------------	--------------	------------	------------	------------	------------

Πίνακας 17- Διαχρονική εξέλιξη του ενεργητικού και των χορηγήσεων κατά πελατών του ομίλου Eurobank

Το σύνολο ενεργητικού του ομίλου Eurobank κατά τη διάρκεια των πέντε εξεταζόμενων ετών παρουσίασε κάποιες αυξομειώσεις. Ιδιαίτερα, το 2007 το ενεργητικό ανήλθε στα € 68 δις. Οι λογαριασμοί που αποτέλεσαν κατά ένα μεγάλο μέρος το ενεργητικό ήταν οι απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και κατά πελατών. Το ποσοστό που αναλογεί στους παραπάνω λογαριασμούς από το ενεργητικό είναι συνολικά το 73,4% ποσοστό, που μας φανερώνει, πως ο όμιλος είναι εκτεθειμένος σε μεγάλο πιστωτικό κίνδυνο. Ανοδικά κινήθηκαν και οι υπόλοιποι λογαριασμοί του ενεργητικού.

Την επόμενη χρήση κατά το έτος 2008, το ενεργητικό κινήθηκε ανοδικά κατά 20,2% αγγίζοντας τα € 82 δις. Η αύξηση που σημείωσε το ενεργητικό του ομίλου ήταν αρκετά μεγαλύτερη από το μέσο όρο του κλάδου. Την τάση αυτή εμφάνισαν σχεδόν όλοι οι λογαριασμοί του ενεργητικού. Οι λογαριασμοί που παρουσίασαν μεγαλύτερη μεταβολή ήταν τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα, τα ταμειακά διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες και οι απαιτήσεις κατά πελατών. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα αυξήθηκαν κατά 106% για την αντιστάθμιση τού πιστωτικού κινδύνου, στον οποίο είχε εκτεθεί η τράπεζα διαμορφώνοντας το ποσό των € 1.5 δις. Ο όμιλος συνεχίζει να χορηγεί δάνεια κρατώντας μια πιο συντηρητική στάση περιορίζοντας το ποσοστό αύξησης στο 22% έναντι του 34%, που ήταν για το 2007 ακολουθώντας την ίδια τάση με το μέσο όρο του κλάδου. Παρ' όλα αυτά οι χορηγήσεις συνεχίζουν να αποτελούν ένα μεγάλο μέρος του ενεργητικού αγγίζοντας τα € 55.8 δις για τη χρήση του 2008. Ο όμιλος παρουσίασε μείωση της συμμετοχής του στη ΔΙΑΣ ΑΕΕΧ προκαλώντας μείωση στις συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις κατά 21,7%.

Ακολούθως, μετά το πέρας τριών οικονομικών ετών το έτος που εξετάζουμε είναι το 2012. Το 2012 τα στοιχεία του ενεργητικού, ως προς το σύνολο τους,

μεταβλήθηκαν αρνητικά εμφανίζοντας μείωση 17,7% έναντι της πτώσης του 1,23% που εμφάνισε ο μέσος όρος του κλάδου ρίχνοντας το στα € 67.6 δις. Αναλύοντας το ενεργητικό βλέπουμε τα ταμειακά διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες να παρουσιάζουν μείωση 49%. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού ανήλθαν στα € 710 εκατ. έχοντας μειωθεί κατά 30%. Στην ίδια χρήση ο όμιλος αναγνώρισε ζημίες από τη συμμετοχή του στο πρόγραμμα ανταλλαγής ομολόγων με σκοπό τη μείωση του Ελληνικού χρέους. Σε μία προσπάθεια του ομίλου να περιορίσει τους λογαριασμούς που εμπεριέχουν κίνδυνο μείωσε τις χορηγήσεις κατά 22,7% ποσοστό αρκετά μεγαλύτερο από του κλάδου διαμορφώνοντας τες στα € 43 δις. Τα δάνεια με τη μεγαλύτερη μείωση ήταν τα επιχειρηματικά, τα οποία αποτελούν το 41% των συνολικών χορηγήσεων πέφτοντας στα € 19 δις, ενώ τα καταναλωτικά δάνεια παρουσίασαν μείωση 9,5% αγγίζοντας τα € 6 δις. Μια άλλη ενέργεια του ομίλου, με σκοπό να περιορίσει τα οικονομικά του στοιχεία, ήταν η πώληση των δραστηριοτήτων του στην Πολωνία και Τουρκία καταφέροντας με αυτό τον τρόπο να μείωση τα Ενσώματα πάγια κατά 44%, τα άυλα πάγια στοιχεία κατά 44% και τις συμμετοχές του σε συγγενείς επιχειρήσεις κατά 77,8%.

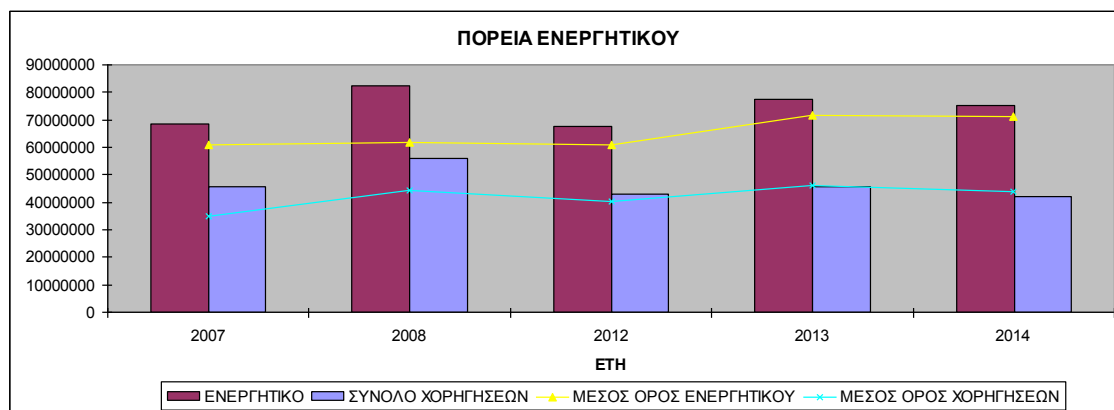
Το 2013 το ενεργητικό εξελίχθηκε θετικά κατά 14,7% σχηματίζοντας το ποσό των € 77 δις. Το ενεργητικό που εμφάνισε ο όμιλος εμφανίστηκε μεγαλύτερο από το μέσο όρο του κλάδου. Σημαντικό ρόλο στη παραπάνω μεταβολή έπαιξε η απόκτηση του Ταχυδρομικού Ταμειυτηρίου που πραγματοποίησε εκείνη τη χρήση. Παρατηρώντας τα στοιχεία του ενεργητικού βλέπουμε, πως αρκετοί ήταν οι λογαριασμοί που κινήθηκαν πτωτικά όπως οι απατήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στα € 2.5 δις, δημιουργώντας τη διαφορά του 45,3%. Σε αντίθεση, με τις απαιτήσεις κατά πελατών οι οποίες αυξήθηκαν κατά 5% επηρεασμένες από τη απόκτηση των πιστωτικών ιδρυμάτων (ΤΤ και Proton Bank), διαμορφώνοντας το ποσό των € 45.6 δις αρκετά μικρότερο από το μέσο όρο. Η αύξηση των χορηγήσεων κατά πελατών κατά κύριο λόγω προήλθε από τα στεγαστικά δάνεια, τα οποία αυξήθηκαν κατά 33%, τα καταναλωτικά αυξήθηκαν κατά 15% και διαμόρφωσαν τη λιανική τραπεζική στα € 26.3 δις. Την ίδια συμπεριφορά με τις απαιτήσεις κατά

χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων παρουσίασαν τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, τα οποία ανήλθαν στα € 375 εκατ. σχηματίζοντας μείωση 47%, λόγω της ζημίας που αναγνώρισε μετά από απομειώσεις υπεραξιών διεθνών δραστηριοτήτων. Το χαρτοφυλάκιο διακινούμενων ως τη λήξη επενδυτικών τίτλων μειώθηκε κατά 46,6% λόγω της απομείωσης που πραγματοποιήθηκε σε ΟΕΔ ύψους € 75 εκατ. Από την άλλη, η απόκτηση του Ταχυδρομικού Ταμειυτηρίου και της Proton Bank από τον όμιλο Eurobank δε μπορούσε να αφήσει ανεπηρέαστα τα πάγια στοιχεία του ομίλου όπως τα ενσώματα πάγια στοιχεία, τα οποία ανήλθαν στα € 770 εκατ. και τις επενδύσεις σε ακίνητα, οι οποίες με τη σειρά τους εμφάνισαν το ποσό των € 728 εκατ.

Το τελευταίο έτος, που εξετάζουμε (2014) το ενεργητικό του ομίλου κινήθηκε πτωτικά κατά 3% διαμορφώνοντας το στα € 75 δις ελαφρώς μεγαλύτερο από το μέσο όρο του κλάδου. Η μείωση, που εμφάνισε το ενεργητικό δεν ήταν μεγάλη έτσι οι λογαριασμοί του δεν εμφάνισαν μεγάλες μεταβολές. Στη προσπάθεια του ομίλου να προσαρμοστεί στις τότε επικρατούσες συνθήκες υιοθέτησε μια πιο συντηρητική στάση, όσο αφορά τις χορηγήσεις με αποτέλεσμα να τις μειώσει κατά 7,6% ρίχνοντας τις στα € 42.1 δις ξεπερνώντας ελάχιστα το μέσο όρο του κλάδου. Τα επιχειρηματικά δάνεια, τα οποία αποτελούν το 46,2% των συνολικών χορηγήσεων μειώθηκαν κατά 1,3% και τα στεγαστικά που αποτελούν το 43,5% μειώθηκαν κατά 3,2%. Τα Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου μετά από συμφωνία με το ΤΧΣ να μεταβιβαστεί το 100% των μετοχών του Νέου ΤΤ και της Νέας Proton Bank μειώθηκαν, επηρεάζοντας αρνητικά το χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων. Το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο ανήλθε στα € 17.8 δις δημιουργώντας μείωση 4,6% αφού πρώτα είχαν υπολογιστεί κάποιες απομειώσεις επενδυτικών τίτλων. Απομειωμένα εμφανίστηκαν και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία ως προς την υπεραξία τους εμφανίζοντας μείωση 43% και σχηματίζοντας το ποσό των € 150 εκατ. Οι λογαριασμοί που αντιστάθμισαν το ενεργητικό ήταν οι απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων και τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα. Η αύξηση 19% που παρουσίασαν οι απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων οφείλεται στο διατραπεζικός δανεισμός διαμορφώνοντας τις

απαιτήσεις στα € 3 δις. Ενώ, η αύξηση των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων κατά 69% έχει ως σκοπό τον περιορισμό του πιστωτικού κινδύνου.

Στο παρακάτω γράφημα εμφανίζεται η πορεία του ενεργητικού και των συνολικών απαιτήσεων του ομίλου Eurobank σε σχέση με τον αντίστοιχο μέσο όρο του κλάδου.

Σχεδιάγραμμα 18- Η πορεία του ενεργητικού και των χορηγήσεων κατά πελατών σε σχέση με τους αντίστοιχους μέσους όρους

Ανάλυση κατάστασης παθητικού

	2007	2008	2012	2013	2014
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	63,030,000	77,579,000	68,308,000	73,063,000	69,050,000
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ	36,151,000	45,656,000	30,752,000	41,535,000	40,878,000
Μ. Ο. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	48,335,150.2	57,652,305.9	61,666,981.5	65,646,575	64,804,077.9
Μ. Ο. ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ	31,265,946.8	37,438,362.4	31,562,865.9	40,897,542.5	41,338,961.9

Πίνακας 18- Διαχρονική εξέλιξη των συνολικών υποχρεώσεων και υποχρεώσεων προς πελάτες του ομίλου Eurobank

Το 2007 ένα χρόνο πριν το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης το παθητικό του ομίλου ανήλθε στα € 63 δις έναντι των € 50 δις που ήταν το 2006. Η αύξηση του παθητικού οφείλεται στις καταθέσεις και στους πιστωτικούς τίτλους. Πιο αναλυτικά, οι συνολικές καταθέσεις παρουσίασαν άνοδο 30% ανεβαίνοντας στα € 36 δις. Οι μορφές καταθέσεων που προτιμήθηκαν από τους πελάτες προκαλώντας αύξηση στις συνολικές καταθέσεις ήταν οι προθεσμιακές καταθέσεις, οι οποίες αυξήθηκαν κατά 31% διαμορφώνοντας το ποσό των € 16.6 δις και οι καταθέσεις σε τρεχούμενους λογαριασμούς, οι οποίες ανήλθαν στα € 12.7 δις σχηματίζοντας αύξηση 16,6%. Οι πιστωτικοί τίτλοι και οι λοιπές δανειακές υποχρεώσεις παρουσίασαν αύξηση της τάξης του 20% διαμορφώνοντας το ποσό των € 11 δις. Η παραπάνω αύξηση ήταν αποτέλεσμα των μεγάλων υποχρεώσεων του ομίλου από την έκδοση ομολογιακών δανείων.

Το επόμενο έτος, το 2008 οι υποχρεώσεις του ομίλου ακολούθησαν την ίδια πορεία σχηματίζοντας αύξηση του 23% έναντι του 19% που εμφάνισε ο μέσος όρος ανεβάζοντας τις στα € 77.5 δις. Οι λογαριασμοί, που συνέβαλαν κατά κύριο λόγο στη θετική μεταβολή των υποχρεώσεων ήταν οι υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, οι συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και οι υποχρεώσεις προς τους πελάτες. Πιο συγκεκριμένα, οι υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα παρουσίασαν αύξηση της τάξης του 38% αγγίζοντας τα € 2.7 δις με τις καταθέσεις από τράπεζες να ανέρχονται στα € 2.5 δις. Οι συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα μεταβλήθηκαν θετικά κατά 48% σχηματίζοντας το ποσό των € 16 δις εξ' αιτίας των συμφωνιών επαναγοράς χρεογράφων με την κεντρική τράπεζα, οι οποίες ανήλθαν στα € 10.9 δις αποτελώντας το 68,7% του λογαριασμού. Την ίδια τάση παρουσίασαν τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία ανέβηκαν κατά 193% αγγίζοντας τα € 3 δις. Τέλος, οι καταθέσεις εξακολούθησαν την ανοδική τους πορεία ανεβαίνοντας στα € 45,6 δις και σχηματίζοντας αύξηση μεγαλύτερη του μέσου όρου, η οποία διαμορφώθηκε στα 26%. Οι προθεσμιακές καταθέσεις συνέχισαν να αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος (63,6%) των καταθέσεων

αγγίζοντας τα € 29 δις δημιουργώντας αύξηση της τάξης του 74%. Από την άλλη, ο λογαριασμός που κινήθηκε πτωτικά ήταν οι πιστωτικοί τίτλοι, οι οποίοι ανήλθαν στα € 8.5 δις έναντι των € 11 δις που ήταν το 2007.

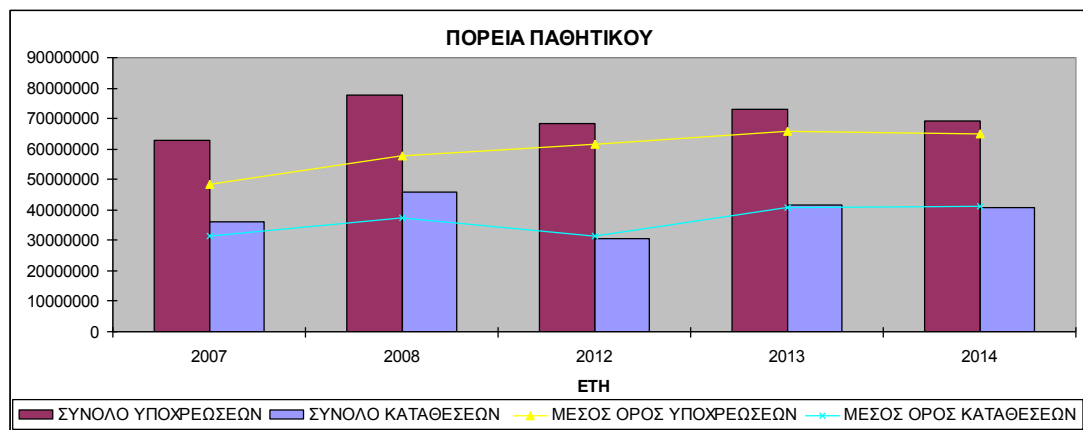
Στη συνέχεια, το χρονικό διάστημα 2008-2012 οι υποχρεώσεις μεταβλήθηκαν πτωτικά, σε αντίθεση με τον μέσο όρο παρουσιάζοντας μείωση της τάξεως του 12% σχηματίζοντας το ποσό των € 68 δις. Οι κεντρικές τράπεζες ήταν εκείνες που αρχικά παρείχαν χρηματοδότηση στα πιστωτικά ιδρύματα με αποτέλεσμα οι υποχρεώσεις του ομίλου προς αυτές να κινηθούν ανοδικά κατά 940% ποσοστό το οποίο, συσσωρεύτηκε καθ' όλη τη διάρκεια τις περιόδου 2008-2012. Ένα άλλο αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης και κατ' επέκταση της μειωμένης ρευστότητας ήταν η έλλειψη εμπιστοσύνης με αποτέλεσμα οι καταθέσεις να εμφανιστούν μειωμένες κατά 32,6% σχηματίζοντας το ποσό των € 30.7 δις. Η μείωση των καταθέσεων του ομίλου ήταν διπλάσια της μείωσης, που σχημάτισε ο μέσος όρος του κλάδου. Οι προθεσμιακές καταθέσεις μειώθηκαν κατά 27,8% ενώ, οι καταθέσεις σε τρεχούμενους λογαριασμούς που είναι άμεσα ρευστοποιήσιμες παρουσίασαν μείωση 33,2%. Το ίδιο έτος ο όμιλος πραγματοποίησε ανταλλαγή ΟΕΔ και λοιπών χρεωστικών τίτλων με αποτέλεσμα να μειωθούν οι πιστωτικοί τίτλοι στα € 1.3 δις.

Το 2013 οι υποχρεώσεις του ομίλου ανέκαμψαν ακολουθώντας την πορεία του μέσου όρου παρουσιάζοντας αύξηση 7%. Η απόκτηση του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου και της Proton Bank επηρέασε θετικά τις υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα και προς τους πελάτες. Οι υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα αυξήθηκαν κατά 267%. Το 34 % της παραπάνω μεταβολής προήλθε από τις εξαγορές ενώ, το υπόλοιπο 66% προήλθε από εξασφαλίσεις ομολόγων του ΕΤΧΣ σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και από το διατραπεζικό δανεισμό. Οι υποχρεώσεις προς τους πελάτες αυξήθηκαν κατά 35%. Οι συνολικές καταθέσεις ανήλθαν στα € 41.5 δις με το 62% του λογαριασμού να αγγίζει τα € 25.8 δις ποσό, που αναλογεί στις προθεσμιακές καταθέσεις. Η τάση του λογαριασμού παρουσίασε μεγαλύτερη αύξηση από το μέσο όρο. Στη συνέχεια, ο όμιλος προχώρησε σε μείωση της εξάρτησης του από το μηχανισμό χρηματοδότησης του Ευρωπαϊκού, ελαττώνοντας τις κατά 41,7% και

διαμορφώνοντας τες στα € 16.9 δις. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα συνέχισαν την πτωτική τους πορεία αυτή τη φορά κατά 41,8% πέφτοντας στα € 1.5 δις ελαχιστοποιώντας των πιστωτικό κίνδυνο.

Στο τέλος της εξεταζόμενης περιόδου, το 2014 οι υποχρεώσεις μειώθηκαν κατά 5% διαμορφώνοντας τες στα € 69 δις έναντι των € 73 δις που παρουσιάστηκαν το 2013. Ο όμιλος Eurobank μείωσε την εξάρτηση του από το μηχανισμό χρηματοδότησης του Ευρωπαϊκού Συστήματος κατά 25,4% ρίχνοντας τις υποχρεώσεις του προς αυτό στα € 12.6 δις. Οι καταθέσεις μειώθηκαν κατά 1,6% διαμορφώνοντας το ποσό των € 40.8 δις. Η μεταβολή που εμφάνισε ο όμιλος στις καταθέσεις ήταν αντίθετη με αυτή που παρουσίασε ο κλάδος.

Στο παρακάτω γράφημα εμφανίζεται η πορεία του παθητικού και των συνολικών χορηγήσεων κατά πελατών του ομίλου Eurobank σε σχέση με τον αντίστοιχο μέσο όρο του κλάδου.

Σχεδιάγραμμα 19- Η πορεία των συνολικών υποχρεώσεων και των υποχρεώσεων προς πελάτες σε σχέση με τους αντίστοιχους μέσους όρους

Ανάλυση καθαρής θέσης

	2007	2008	2012	2013	2014
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ	5,359,000	4,623,000	-655,000	4,523,000	6,304,000

M. O. ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ	4,363,905.85	4,036,062	-808,664.69	6,131,625.8	6,431,717.07
---------------------	--------------	-----------	-------------	-------------	--------------

Πίνακας 19- Διαχρονική εξέλιξη της καθαρής θέσης του ομίλου Eurobank

Η καθαρή θέση της Eurobank το 2007 ανήλθε στα € 5.3 δις με το μετοχικό κεφάλαιο να ανέρχεται στα € 1.4 δις και τη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτο στα € 2.7 δις. Ολοκληρώνοντας τη χρήση 2008 τα ίδια κεφάλαια ανήλθαν στα € 4.6 δις παρουσιάζοντας διπλάσια μείωση της τάξης 13,7% συγκριτικά με το μέσο όρο του κλάδου. Πιο αναλυτικά, το μετοχικό κεφάλαιο μετά την αγορά των ιδίων μετοχών εμφανίστηκε μειωμένο κατά 3,7% διαμορφώνοντας το ποσό των € 1.3 δις. Η παραπάνω αγορά μετοχών είχε την ίδια επίδραση και στη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο, ο οποίος ανήλθε στα € 1.1 δις παρουσιάζοντας μείωση κατά 17%.

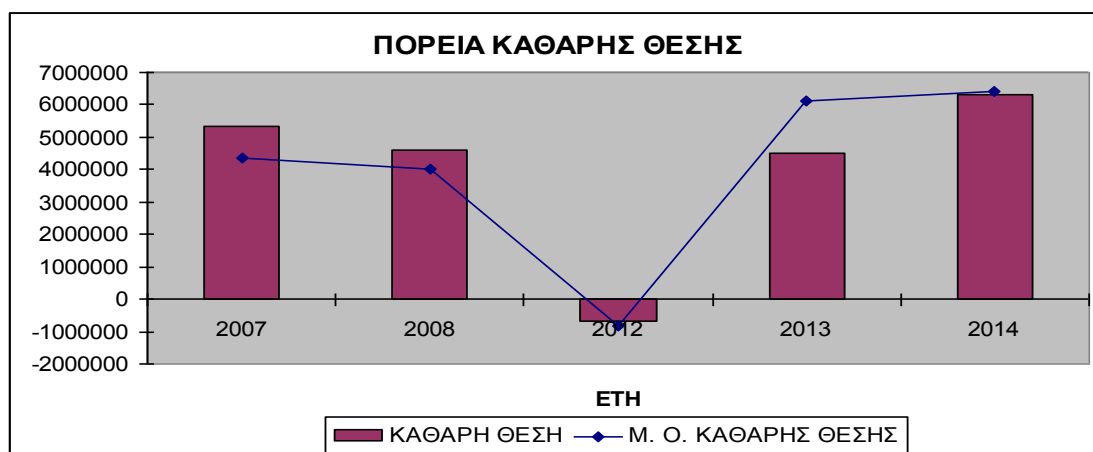
Το επόμενο έτος, το 2012 η καθαρή θέση του ομίλου παρουσίασε μικρότερη μεταβολή σε σχέση με το μέσο όρο του κλάδου διαμορφώνοντας αρνητική τιμή ύψους € 655 εκατ. Το μετοχικό κεφάλαιο εμφανίζεται αμετάβλητο λόγω μείωσης της ονομαστικής αξίας της μετοχής. Η αρνητική τιμή των συνολικών υποχρεώσεων οφείλεται στα λοιπά αποθεματικά, τα οποία επηρεασμένα από τη ζημία που αναγνώρισε ο όμιλος εκείνη τη χρήση παρουσίασαν αρνητική ποσό ύψους € 5 δις.

Στη συνέχεια, το 2013 τα ίδια κεφάλαια ανήλθαν στα € 4.5 δις διαμορφώνοντας αύξηση της τάξης του 790% ελαφρώς μικρότερη από την αύξηση του μέσου όρου. Η μεγάλη αύξηση των ιδίων κεφαλαίων προέκυψε από τη διαφορά έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο ο οποίος, αυξήθηκε κατά 359% μετά από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου. Οι αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου που πραγματοποίησε ο όμιλος εκείνη τη χρήση είχαν όπως ήταν φυσικό θετική επίδραση και στο μετοχικό κεφάλαιο, το οποίο αυξήθηκε κατά 3,4% ανεβαίνοντας στα € 1.6 δις.

Την τελευταία χρήση που εξετάζουμε, το 2014 τα ίδια κεφάλαια εξακολούθησαν να αυξάνονται σημειώνοντας μεταβολή ύψους 39% για εκείνη τη χρήση διαμορφώνοντας τα στα € 6.3 δις. Η μεταβολή του ομίλου ήταν οχτώ φορές

μεγαλύτερη από τον μέσο όρο του κλάδου. Ολοκληρώνοντας την ανακεφαλαιοποίηση το μετοχικό κεφάλαιο του ομίλου διαμορφώθηκε στα € 2.7 δις και ο λογαριασμός διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο στα € 13 εκατ.

Στο παρακάτω γράφημα απεικονίζεται η διαχρονική πορεία της καθαρής θέσης του ομίλου Eurobank και του αντίστοιχου μέσου όρου του κλάδου.

Σχεδιάγραμμα 20- Η πορεία της καθαρής θέσης σε σχέση με το μέσο όρο

Ανάλυση κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης

	2007	2008	2012	2013	2014
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ	831,000	677,000	-1,354,000	-1,139,000	-964,000
Μ. Ο. ΑΠΟΤ. ΧΡΗΣΗΣ	782,875.538	619,021.252	-1,057,706.3	-302,954.51	-643,299.06

Πίνακας 20- Διαχρονική εξέλιξη των αποτελεσμάτων χρήσης του ομίλου Eurobank

Το 2007 η Eurobank εμφάνισε λειτουργικά έσοδα ύψος € 2.8 δις εκ των οποίων το 71% προέρχεται από τα καθαρά έσοδα από τόκους. Τα λειτουργικά έξοδα ανήλθαν στα € 1.3 δις με το μεγαλύτερο μέρος τους να καλύπτεται από τις δαπάνες προσωπικού κατά 52,9% και τα διοικητικά έξοδα κατά 30%, τα οποία ανήλθαν στα € 727 εκατ. και € 412 εκατ. αντίστοιχα. Ο φόρος που αναλογεί με βάση τα καθαρά κέρδη προ φόρων, τα οποία ανέρχονται στο € 1 δις είναι € 219 εκατ. Λαμβάνοντας

υπόψη τα παραπάνω ο όμιλος στο τέλος της χρήσης αναγνώρισε καθαρά κέρδη μετά φόρων ύψους € 831 εκατ. μεγαλύτερο από το μέσο όρο του κλάδου.

Το 2008 τα λειτουργικά έσοδα αυξήθηκαν κατά 16%. Τα καθαρά έσοδα από τόκους κινήθηκαν προς την ίδια κατεύθυνση αγγίζοντας τα € 2.3 δις λόγω των αυξημένων υποχρεώσεων των πελατών. Από την άλλη, τα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες παρουσιάστηκαν σχεδόν αμετάβλητα. Ενώ, τα λοιπά έσοδα κινήθηκαν ανοδικά κατά 39% με τα αποτελέσματα χαρτοφυλακίου να ανέρχονται στα € 172 εκατ. σε αντίθεση, με τα αποτελέσματα επενδυτικών τίτλων, τα οποία εμφάνισαν ζημία ύψους € 47 εκατ. Τα λειτουργικά έξοδα άγγιξαν τα € 1.5 δις σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 14%. Πιο αναλυτικά, οι αμοιβές προσωπικού αυξήθηκαν κατά 13,8% και τα διοικητικά έξοδα κατά 10% διαμορφώνοντας τα ποσά των € 828 εκατ. και των € 475 εκατ. αντίστοιχα ενώ, οι υπόλοιποι λογαριασμοί κυμάνθηκαν στα ίδια επίπεδα. Ο φόρος που αναλογεί στη χρήση του 2008 επί των κερδών προ φόρων, τα οποία σχημάτισαν το ποσό των € 818 εκατ. υπολογιστικέ στα € 141 εκατ. Ο όμιλος αναγνώρισε καθαρά κέρδη ύψους € 677 εκατ. ελαφρώς μειωμένα από το μέσο όρο του κλάδου.

Την επόμενη χρονική περίοδο 2008-2012 στην οποία, μεσολαβεί μια τριετία σχετικά δύσκολη για την ελληνική οικονομία ο όμιλος αναγνώρισε ζημία ύψους € 1.3 δις. Η παραπάνω μεταβολή διαμορφώθηκε στο 300% κάπως μεγαλύτερη από αυτή που εμφάνισε ο μέσος όρος του κλάδου. Εμφανή ήταν η μείωση των λειτουργικών εσόδων, η οποία διαμορφώθηκε στο 46% πέφτοντας στα € 1,7 δις. Τα έσοδα από τόκους, τα οποία αποτελούν το 83,2% των λειτουργικών εσόδων εμφάνισαν μείωση κατά 38,7% πέφτοντας στα € 1.4 δις έναντι των € 2.3 δις που ήταν το 2008. Μειωμένα εμφανίστηκαν τα έσοδα από αμοιβές και προμηθείς να ανέρχονται στα € 200 εκατ. παρουσιάζοντας μείωση κατά 63%. Τα λειτουργικά έξοδα εμφάνισαν μικρότερη μείωση από τα έσοδα. Η μείωση που σημείωσαν τα λειτουργικά έξοδα ήταν 32,8% διαμορφώνοντας το ποσό του € 1 δις. Οι αμοιβές προσωπικού ανήλθαν στα € 82 εκατ. και τα διοικητικά έξοδα διαμορφώθηκαν στα € 294 εκατ. Εν συνεχεία, οι προβλέψεις του ομίλου για τον πιστωτικό κίνδυνο ανήλθαν € 1.6 δις λόγω της οικονομικής

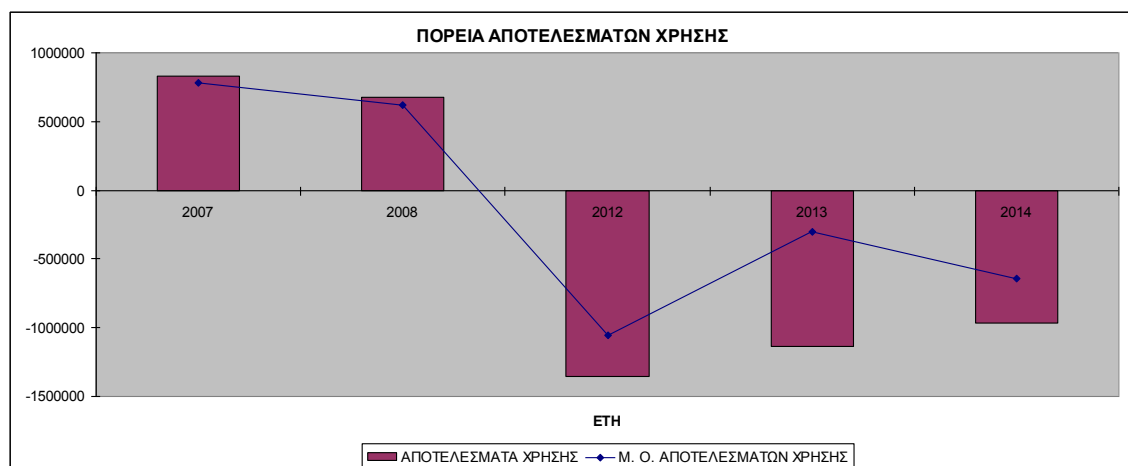
αβεβαιότητας που επικρατούσε στην αγορά. Το ίδιο έτος αναγνωρίστηκαν ζημίες από τα ΟΕΔ και άλλες έκτακτες ζημίες συνολικού ύψους € 736 εκατ. Η τράπεζα με βάση τα παραπάνω οικονομικά στοιχεία γνώρισε φορολογικές ελαφρύνσεις ύψους € 334 εκατ. διαμορφώνοντας ζημία ύψους € 1.3 δις.

Ζημιογόνα ήταν και η επόμενη χρήση (2013) στην οποία, ο όμιλος εμφάνισε ζημία € 1.1 δις μικρότερη κατά 15,9% συγκριτικά με το 2012. Η μεταβολή των αποτελεσμάτων του ομίλου ήταν τέσσερις φορές μικρότερη από εκείνη που παρουσίασε ο μέσος όρος του κλάδου. Η ελαχιστοποίηση της ζημίας οφείλεται στη φορολογική ωφέλεια από συνεχιζόμενες δραστηριότητες κατά € 787 εκατ. Πιο αναλυτικά, τα λειτουργικά έσοδα ανήλθαν στα € 1,5 δις παρουσιάζοντας μείωση 10,5%. Τα λειτουργικά έσοδα κατά 81,5% αποτελούνται από έντοκα έσοδα, τα οποία μειώθηκαν κατά 11,4%. Σε αντίθεση, με τα λειτουργικά έξοδα που κινήθηκαν ανοδικά κατά ένα μικρό ποσοστό της τάξης του 1,8% διαμορφώνοντας το ποσό του € 1 δις. Η μικρή μεταβολή των λειτουργικών εξόδων οφείλεται στα διοικητικά έξοδα, τα οποία εξ' αιτίας της εξαγοράς του ΤΤ και της Proton Bank παρουσίασαν αύξηση 8,8%. Ο όμιλος συνεχίζει να εμφανίζει αυξημένες προβλέψεις με σκοπό τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου. Οι προβλέψεις για εκείνη τη χρήση διαμορφώθηκαν στα € 1.9 δις σημειώνοντας αύξηση 16%. Το ίδιο έτος η Eurobank αναγνώρισε μικρότερες ζημίες που αφορούν τις απομειώσεις και τις αποτίμησης συνολικού ύψους € 266 εκατ. Στο τέλος της χρήσης η τράπεζα αναγνώρισε μη αναβαλλόμενες έκτακτες προσαρμογές φόρου συνολικής ωφέλειας € 329 εκατ. και € 458 εκατ. μη επαναπαυόμενων ζημιών μετά φόρου.

Τέλος το 2014 εμφάνισε βελτίωση όσο αφορά τα αποτελέσματα χρήσης. Τα λειτουργικά έσοδα να ανήλθαν στα € 1.9 δις παρουσιάζοντας αύξηση 19% ενώ, τα λειτουργικά έξοδα παρέμειναν στο € 1 δις. Πιο συγκεκριμένα, τα έσοδα από τόκους ανήλθαν στα € 1.5 δις σημειώνοντας αύξηση 17%, τα έσοδα από αμοιβές και προμήθειες παρέμειναν σταθερά, καθώς τα υπόλοιπα λειτουργικά έσοδα κινήθηκαν ανοδικά φτάνοντας τα € 174 εκατ. έναντι των € 90 εκατ. της προηγούμενης χρήσης. Ο όμιλος συνέχισε να παρουσιάζει αυξημένες προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους

αυτή τη φορά κατά 18% σχηματίζοντας το ποσό των € 2.2 δις. Οι ζημίες που αναγνώρισε από απομειώσεις και αποτιμήσεις ήταν συνολικά € 248 εκατ. Τέλος της χρήσης αναγνωρίστηκαν μη επαναλαμβανόμενες έκτακτες προσαρμογές φόρου ωφέλειας € 252 εκατ. και άλλες φορολογικές ωφέλειες συνολικού ύψους € 462 εκατ. Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω οικονομικά στοιχεία ο όμιλος εμφάνισε ζημία ύψους € 964 εκατ. έναντι της ζημίας των € 1.3 δις που εμφάνισε τη προηγούμενη χρήση. Ο όμιλος κατάφερε να μειώσει τη ζημία που εμφάνισε εκείνο το έτος κατά 15%, σε αντίθεση με το μέσο όρο του κλάδου, ο οποίος παρουσίασε αύξηση της ζημίας κατά 112%.

Στο παρακάτω γράφημα θα εμφανιστεί η πορεία των αποτελεσμάτων χρήσης του ομίλου σε σχέση με του αντίστοιχου μέσου όρου του κλάδου.

Σχεδιάγραμμα 21- Η πορεία των αποτελεσμάτων χρήσης σε σχέση με το μέσο όρο

3.3.5 Attica Bank

Η Attica Bank ιδρύθηκε το 1925. Ο όμιλος δραστηριοποιείται σε δύο χώρες και απασχολεί 1,762 άτομα προσωπικό, προσφέροντας μια μεγάλη ποικιλία χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών μέσα από εβδομήντα καταστήματα και ενενήντα ATMs. Το σύνολο των κοινών μετοχών του ομίλου αποτελείται κατά

56,25% από το ΕΤΑΑ-ΤΣΜΕΔΕ, κατά 7,91%, από το ΤΑΠΙΛΤ-ΑΤ και το υπόλοιπο 35,84% από ιδιώτες¹⁴.

Σχεδιάγραμμα 22- Μετοχική σύνθεση του ομίλου Attica Bank (Ιανουάριος 2016),

(Πηγή: www.euro2day.gr)

Χρηματοοικονομική Ανάλυση των βασικών στοιχείων του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσης

Στη συνέχεια, βλέπουμε τη διαχρονική εξέλιξη των βασικών οικονομικών στοιχείων του ομίλου Attica Bank.

	2007	2008	2012	2013	2014
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	3,919,581.98	4,541,927.87	3,898,278.89	4,054,577.33	3,956,299.82
ΣΥΝΟΛΟ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ	2,900,606.48	3,385,814.64	3,240,904.71	3,300,523.94	3,193,064.26
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	60,982,533.6	61,696,307.97	60,938,389.38	71,537,203.67	71,249,052.36
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ	35,118,533.3	44,271,530.93	40,131,064.34	46,040,922.19	44,027,014.25

Πίνακας 21- Διαχρονική εξέλιξη του ενεργητικού και των χορηγήσεων κατά πελατών του ομίλου Attica Bank

Το 2007 το ενεργητικό της Attica Bank ανήλθε στα € 3.9 δις. Τα ταμειακά διαθέσιμα διαμορφώθηκαν στα € 165 εκατ. με τα διαθέσιμα σε κεντρική τράπεζα να καλύπτουν

¹⁴ <http://www.atticabank.gr>

€ 43 εκατ. του λογαριασμού. Οι απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων άγγιξαν τα € 560 εκατ. με το 99,28% του λογαριασμού να προέρχεται από τις διατραπεζικές καταθέσεις. Ενώ, οι χορηγήσεις οι οποίες αποτελούν το 74% του ενεργητικού ανήλθαν στα € 2.9 δις. Όσο αφορά τις χορηγήσεις το 67% αποτελείται από επιχειρηματικά δάνεια, τα οποία ανήλθαν στα € 1.9 δις, το 31,7% από ιδιωτικά δάνεια σχηματίζοντας το ποσό των € 920 εκατ. και το υπόλοιπο 1,3% αποτελείται από το δημόσιο σχηματίζοντας το ποσό των € 3.2 εκατ.

Το 2008 το ενεργητικό του ομίλου παρουσίασε άνοδο κατά 15,8% αρκετά μεγαλύτερη με αυτή που εμφάνισε ο μέσος όρος του κλάδου ανεβαίνοντας στα € 4.5 δις. Οι λογαριασμοί που αποτελούν το ενεργητικό του ομίλου στην πλειοψηφία τους κινήθηκαν θετικά. Οι απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων εξ' αιτίας των διατραπεζικών καταθέσεων προθεσμίας ανήλθαν στα € 627 εκατ. παρουσιάζοντας αύξηση 12%. Η Attica Bank συνέχισε να παρέχει δάνεια, τα οποία κατά κύριο λόγο ήταν επιχειρηματικά καταφέροντας να αυξήσει το ποσό των χορηγήσεων στα € 3.4 δις παρουσιάζοντας αύξηση 16,7% σε αντίθεση, με το 26% που διαμόρφωσε ο μέσος όρος του κλάδου. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση αυξήθηκαν κατά 70,7% σχηματίζοντας το ποσό των € 114.8 εκατ. μετά τη προσθήκη των χρεογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου. Τα ταμειακά διαθέσιμα σε κεντρική τράπεζα και οι διαρκατούμενοι τίτλοι ως τη λήξη ήταν λογαριασμοί που αντιστάθμισαν τους υπόλοιπους λογαριασμούς του ενεργητικού. Τα ταμειακά διαθέσιμα μειώθηκαν κατά 26,7%, λόγω της μείωσης των διαθέσιμων στη κεντρική τράπεζα κατά € 8.8 εκατ. πέφτοντας στα € 120,7 εκατ. Από την άλλη, η πτώση που εμφάνισαν οι διαρκατούμενοι τίτλοι ως τη λήξη ήταν αποτέλεσμα της αποτίμησης τους. Ο ρυθμός πτώσης του παραπάνω λογαριασμού ήταν 45,5% μειώνοντας τα στα € 12 εκατ.

Η επόμενη χρήση που εξετάζουμε είναι το 2012, το ενεργητικό ανήλθε στα € 3.9 δις έχοντας σημειώσει μείωση κατά 13,7% σε σχέση με τη χρήση του 2008. Η μείωση που εμφάνισε ο όμιλος ήταν αρκετά μεγαλύτερη από εκείνη του κλάδου. Η σύνθεση των λογαριασμών μεταβλήθηκε αρκετά λόγω των οικονομικών γεγονότων

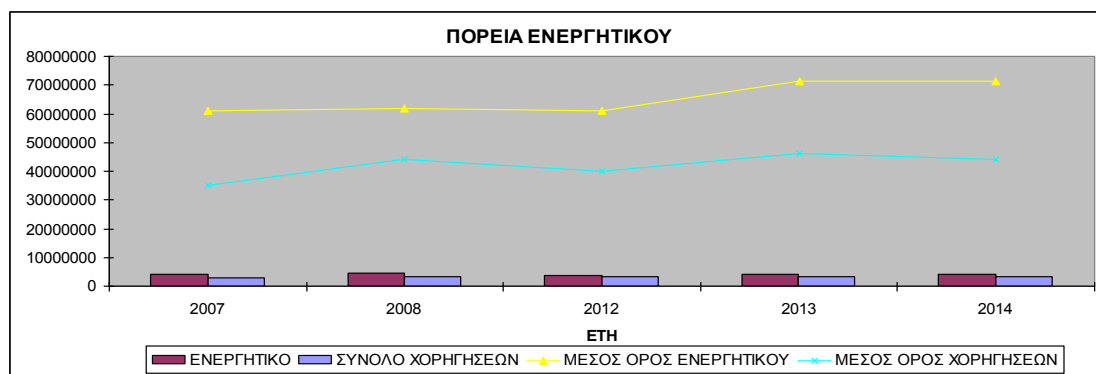
που μεσολάβησαν. Οι λογαριασμοί που μεταβλήθηκαν θετικά συγκριτικά με το 2008 ήταν τα χρηματοοικονομικά στοιχεία βασισμένα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα, το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία. Πιο συγκεκριμένα, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ανήλθαν στα € 3 χιλ. και το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο άγγιξε τα € 162 εκατ. παρουσιάζοντας αύξηση 100% και 27,5% αντίστοιχα. Οι παραπάνω μεταβολές οφείλονται στα ΟΕΔ και άλλα ομόλογα που κατέχει ο όμιλος στη προσπάθειά του να βοηθήσει την Ελληνική Οικονομία. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα κινήθηκαν αυξητικά κατά 63% διαμορφώνοντας το ποσό των € 509 χιλ. με σκοπό τον περιορισμό του πιστωτικού κινδύνου. Κατά τη διάρκεια του έτους η Attica Bank προχώρησε σε εγκατάσταση νέων λογισμικών προγραμμάτων έχοντας ως συνέπεια την αύξηση των άυλων περιουσιακών της στοιχείων κατά 82% ανεβαίνοντας τα στα € 23 εκατ. Σε αντίθεση, τα ταμειακά διαθέσιμα κινήθηκαν πτωτικά κατά 9% εξ' αιτίας των μειωμένων εισπρακτέων επιταγών διαμορφώνοντας τα στα € 110 εκατ. Οι καταθέσεις πιστωτικών ιδρυμάτων εμφάνισαν μεγάλη πτώση της τάξης του 91,6% πέφτοντας στα € 52 εκατ. Η παραπάνω μείωση ήταν αποτέλεσμα της περιορισμένης ρευστότητας αλλά και της συντηρητικής στάσης που υπάρχει στην αγορά. Οι συνθήκες που προαναφέραμε επηρέασαν εξίσου και το διατραπεζικό δανεισμό, ο οποίος αποτελεί το 87,8% των απαιτήσεων. Από την άλλη, η μείωση που εμφάνισαν οι χορηγήσεις πελατών ανήλθε στα 4,3% έναντι της μείωσης του 9,5% του κλάδου διαμορφώνοντας τις στα € 3.24 δις. Το μεγαλύτερο μέρος των χορηγήσεων (74%) αναλογεί σε επιχειρηματικά δάνεια ενώ, το υπόλοιπο (26%) αποτελείται από καταναλωτικά και δημοσίου.

Στη συνέχεια, η χρήση του 2013 έφερε θετικές μεταβολές στο ενεργητικό του ομίλου, το οποίο κινήθηκε ανοδικά κατά 4% σχηματίζοντας το ποσό των € 4 δις . Το ποσοστό μεταβολής του ενεργητικού της Τράπεζας Αττικής ήταν τέσσερις φορές μικρότερο από την αύξηση του μέσου όρου του κλάδου. Οι λογαριασμοί που συνέβαλλαν στη παραπάνω μεταβολή ήταν οι απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων, οι οποίες ανήλθαν στα € 83 εκατ. εμφανίζοντας αύξηση 58%. Η αύξηση

αυτή κατά κύριο λόγο οφείλεται στα διατραπεζικά δάνεια, τα οποία ανήλθαν στα € 75.6 εκατ. Ένας άλλος λογαριασμός που επηρέασε σημαντικά στη μεταβολή του συνολικού ενεργητικού ήταν τα χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμημένα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, τα οποία άγγιξαν τα € 5.9 εκατ. δημιουργώντας αύξηση 459%. Η τεράστια αυτή διαφορά προέκυψε από την μεγάλη μεταβολή των έντοκων γραμματίων, των οποίων η συνολική αξία αποτελεί το 92,8% του παραπάνω λογαριασμού. Ο λογαριασμός που μεταβλήθηκε αρνητικά ήταν τα ταμειακά διαθέσιμα, τα οποία σημείωσαν μείωση 35% πέφτοντας στα € 71 εκατ. εξ' αιτίας της συνεχιζόμενης μείωσης των εισπρακτικών επιταγών.

Το 2014 το ενεργητικό μειώθηκε κατά 2,5% ενώ, ο κλάδος εμφανίστηκε σχεδόν αμετάβλητος σχηματίζοντας το ποσό των € 3.96 δις. Μπορεί το ποσοστό μεταβολής να μην είναι σημαντικό η σύνθεση όμως των λογαριασμών άλλαξε. Οι απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων έπεσαν στα € 43 εκατ. σημειώνοντας μείωση 47,8% λόγω των μειωμένων διατραπεζικών δάνειων. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ανήλθαν στο € 1 εκατ. σχηματίζοντας αύξηση της τάξης του 130% με σκοπό τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου. Οι χορηγήσεις του ομίλου μειώθηκαν κατά 3% παρουσιάζοντας την ίδια τάση με το μέσο όρο. Αν και αρκετοί λογαριασμοί κινήθηκαν πτωτικά τα ταμειακά διαθέσιμα μεταβλήθηκαν θετικά κατά 51% διαμορφώνοντας το ποσό των € 107 εκατ. Η μεταβολή αυτή προήλθε τόσο από τα διαθέσιμα σε κεντρική τράπεζα, όσο από εισπρακτέες επιταγές, οι οποίες αυξήθηκαν κατά 122% και 31% αντίστοιχα.

Στο γράφημα παρακάτω εμφανίζεται η πορεία του ενεργητικού και των συνολικών χορηγήσεων του ομίλου της Τράπεζας Αττικής σε σχέση με τον αντίστοιχο μέσο όρο του κλάδου.

Σχεδιάγραμμα 23- Η πορεία του ενεργητικού και των χορηγήσεων κατά πελατών σε σχέση με τους αντίστοιχους μέσους όρους

Ανάλυση κατάστασης παθητικού

	2007	2008	2012	2013	2014
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	3,585,999.78	4,195,910.71	3,800,938.7	3,644,875.1	3,601,217.5
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ	2,915,849.88	2,951,270.06	2,917,703.56	3,312,532.45	3,254,342.55
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	48,335,150.16	57,652,305.94	61,666,981.54	65,646,575.02	64,804,077.9
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ	31,265,946.78	37,438,362.41	31,562,865.91	40,897,542.49	41,338,961.91

Πίνακας 22- Διαχρονική εξέλιξη των συνολικών υποχρεώσεων και υποχρεώσεις προς πελάτες της Attica Bank

Οι συνολικές υποχρεώσεις του ομίλου της Attica Bank το 2007 ανήλθαν στα € 3.6 δις με το μεγαλύτερο μέρος τους να αποτελείται από τις καταθέσεις, οι οποίες αναλογούν στο 81,2% των συνολικών υποχρεώσεων. Οι καταθέσεις με τη σειρά τους διαμορφώθηκαν στα € 2.9 δις με τις ιδιωτικές καταθέσεις να ανήκουν στο 58%, τις επιχειρηματικές καταθέσεις να αποτελούν το 31,7% και το υπόλοιπο 10,3% να αποτελείται από τις λοιπές καταθέσεις. Ενώ, οι καταθέσεις πιστωτικών ιδρυμάτων άγγιξαν τα € 448 εκατ. με το 98,2% τους να αποτελείται από διατραπεζικές καταθέσεις.

Το επόμενο έτος, οι υποχρεώσεις αυξήθηκαν κατά 17% ακολουθώντας το μέσο όρο του κλάδου διαμορφώνοντας το ποσό των € 4.2 δις. Οι λογαριασμοί που

μεταβλήθηκαν θετικά επηρεάζοντας τις συνολικές υποχρεώσεις ήταν οι καταθέσεις πιστωτικών ιδρυμάτων, οι οποίες ανήλθαν στα € 1.1 δις έναντι των € 448 εκατ. λόγω της αυξητικής τάσης που παρουσίασαν οι διατραπεζικές καταθέσεις. Σε αντίθεση, με τις καταθέσεις πελατών, οι οποίες εμφανίστηκαν σχεδόν αμετάβλητες παρουσιάζοντας αύξηση 1,2% σε σχέση με το μέσο όρο, που μεταβλήθηκε κατά 19,7%. Ένας ακόμη λογαριασμός που μεταβλήθηκε θετικά κατά 71,6% ήταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις. Η αύξηση αυτή προήλθε από μεταβολές που συνέβησαν στο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο. Ο λογαριασμός που αντιστάθμιζε τις υποχρεώσεις ήταν οι εκδοθείσες ομολογίες, οι οποίες μετά από την αποπληρωμή ομολόγων συνολικής αξίας € 50 εκατ. ανήλθαν στα € 100 εκατ. παρουσιάζοντας μείωση 33%.

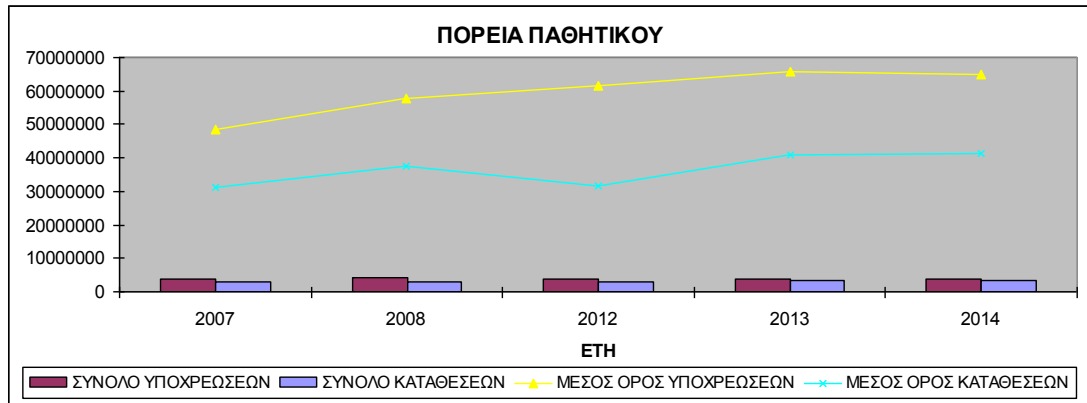
Στη συνέχεια, συγκρίνοντας τις υποχρεώσεις της Attica Bank για το 2012 με το οικονομικό έτος 2008 παρατηρούμε ότι ενώ, έχει μεσολάβησει μια κρίσιμη τριετία για την ελληνική οικονομία οι υποχρεώσεις παρουσίασαν μείωση 9% πέφτοντας στα € 3.8 δις σε αντίθεση, με το μέσο όρο που κινήθηκε θετικά κατά 7%. Οι λογαριασμοί που αποτελούν τις υποχρεώσεις του ομίλου μεταβλήθηκαν όπως αναλυθούν παρακάτω. Οι καταθέσεις πιστωτικών ιδρυμάτων μετά από μια σταδιακή μείωση καθ' όλη τη διάρκεια των ετών που μεσολάβησαν διαμορφώθηκαν στα € 371 εκατ. σημειώνοντας μείωση 31,6%. Οι καταθέσεις πελατών δε μεταβλήθηκαν σχεδόν καθόλου εν αντιθέσει, με τις καταθέσεις που αναλογούν στο μέσο όρο του κλάδου που εμφάνισαν μείωση 15,7%. Η σύνθεση των καταθέσεων πελατών ήταν κατά 58,7% καταθέσεις ιδιωτών, κατά 21,4% επιχειρηματικές καταθέσεις και το υπόλοιπο 19,9% διαμορφώθηκε από καταθέσεις διάφορων μορφών. Στη προσπάθεια του ομίλου να μειώσει τους κινδύνους που ήταν εκτεθειμένος αύξησε τις λουπές προβλέψεις κατά 155% σε σχέση με τη χρήση του 2008 σχηματίζοντας το ποσό των € 17 εκατ.

Η ακόλουθη χρήση το 2013 εμφάνισε μειωμένες τις υποχρεώσεις κατά 4% πέφτοντας στα € 3.6 δις ενώ, οι υποχρεώσεις που αναλογούν κατά μέσο όρο σε ένα πιστωτικό ίδρυμα αυξήθηκαν 6,5%. Η παραπάνω μείωση κατά κύριο λόγο ήταν αποτέλεσμα των μειωμένων καταθέσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων κατά 75% μετά

από αποπληρωμή συνολικού ποσού € 540 εκατ., που είχε αντλήσει ο όμιλος από την ΕΚΤ και των ΕΛΑ ρίχνοντας τις συνολικές καταθέσεις στα € 181 εκατ. Το ίδιο έτος προχώρησε στην εξαγορά τίτλων μειωμένης εξασφαλίσεις που πραγματοποίησε η τράπεζα για εκείνο το έτος επιφέροντας μείωση στις εκδοθείσες ομολογίες της τάξης του 16,3% ρίχνοντας τις στα € 79 εκατ. Επίσης, την παραπάνω μείωση αντιστάθμισαν οι καταθέσεις πελατών και οι υποχρεώσεις παροχών προσωπικού. Πιο συγκεκριμένα, οι καταθέσεις πελατών αυξήθηκαν κατά 13,5% αγγίζοντας τα € 3 δις αυτή η μεταβολή αναλογεί στο μισό των καταθέσεων του μέσου όρου και οφείλεται στην αύξηση των ιδιωτικών καταθέσεων. Οι υποχρεώσεις παροχών προσωπικού ανήλθαν στα € 8.8 εκατ. έναντι των € 3.5 εκατ. της προηγούμενης χρήσης.

Το 2014 ως το τελευταίο εξεταζόμενο έτος, οι υποχρεώσεις μειώθηκαν 1,2% πέφτοντας στα € 3.6 δις. Αν και οι υποχρεώσεις δεν μεταβλήθηκαν σημαντικά η σύνθεση των λογαριασμών άλλαξε. Θετικά μεταβλήθηκαν οι υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα, οι οποίες ανήλθαν στα € 203 εκατ. παρουσιάζοντας μεταβολή κατά 12% και ήταν αποτέλεσμα της αύξησης των καταθέσεων από την ΕΚΤ. Την ίδια πορεία ακολούθησαν οι υποχρεώσεις παροχών προσωπικού μετά την απόφαση συμμετοχής του ομίλου στο πρόγραμμα εθελούσιας αποχώρησης αυξάνοντας τις υποχρεώσεις κατά 42,7% και διαμορφώνοντας τις στα € 12.4 εκατ. Από την άλλη πλευρά, οι καταθέσεις πελατών παρουσίασαν πτωτική τάση της τάξης του 1,8% πέφτοντας στα € 3,2 δις ενώ, ο μέσος όρος παρουσίασε την αντίστοιχη μεταβολή σε θετική. Η μείωση αυτή του ομίλου προήλθε από την πτώση τόσο των καταθέσεων προθεσμίας ιδιωτών, όσο και των επιχειρηματικών κατά 9% και 24,5% αντίστοιχα.

Στο παρακάτω γράφημα απεικονίζεται η διαχρονική πορεία του παθητικού και των συνολικών καταθέσεων του ομίλου της Τράπεζας Αττικής σε σχέση με τον αντίστοιχο μέσο όρο του κλάδου.

Σχεδιάγραμμα 24- Η πορεία των συνολικών υποχρεώσεων και των υποχρεώσεων προς πελάτες σε σχέση με τους αντίστοιχους μέσους όρους

Ανάλυση καθαρής θέσης

	2007	2008	2012	2013	2014
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ	317,751.24	324,358.16	196,539.55	410,494.98	359,768.34
Μ. Ο. ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ	4,363,905.8	4,036,062	-808,664.69	6,131,625.8	6,431,717.1

Πίνακας 23- Διαχρονική εξέλιξη της καθαρής θέσης του ομίλου Attica Bank

Το 2007 το μετοχικό κεφάλαιο της Attica Bank ανήλθε στα € 46 εκατ. Η διαφορά από έκδοση μετοχής υπέρ το άρτιο άγγιξε τα € 238.5 εκατ. ενώ, τα αποτελέσματα εις νέον ανήλθαν στα € 1 εκατ. Αποτέλεσμα των παραπάνω ήταν εκείνο το έτος να εμφανίσει ίδια κεφάλαια ύψους € 317.7 εκατ.

Την επόμενη χρήση, μετά από τις ανακεφαλαιοποιήσεις που πραγματοποιήθηκαν, το μετοχικό κεφάλαιο ανήλθε στα € 47,6 εκατ. και η διαφορά υπέρ το άρτιο αυξήθηκε κατά 4,6% ανεβαίνοντας στα € 250 εκατ. συγκριτικά με τη προηγούμενη χρήση. Τα αποτελέσματα εις νέον επηρεασμένα από τα κέρδη που αναγνώρισε ο όμιλος ανήλθαν στα € 25 εκατ. Οι παραπάνω μεταβολές επηρέασαν θετικά τα ίδια κεφάλαια ως προς το σύνολο τους σχηματίζοντας αύξηση 2,08% διαμορφώνοντας τα στα € 324 εκατ. συγκριτικά με τη πτώση του αντίστοιχου μέσου όρου κατά 7,5%.

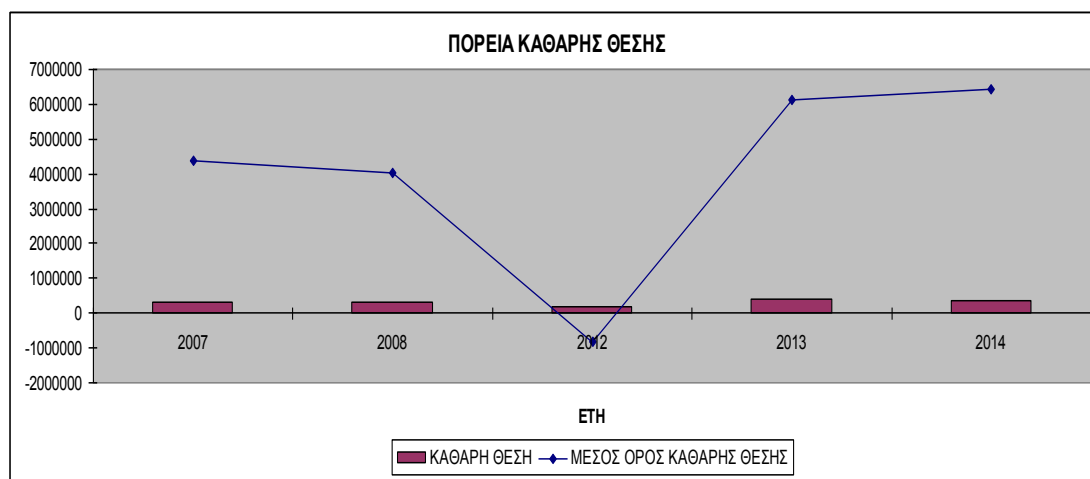
Το 2012 η καθαρά θέση του ομίλου παρουσίασε μεγάλη πτώση συγκριτικά με τη χρήση του 2008 της τάξης του 39,5% πέφτοντας στα € 196.5 εκατ. Η πτώση της καθαρής του ομίλου ήταν τέσσερις φορές μικρότερη από τη μείωση του μέσου όρου. Η τάση της καθαρής θέσης προήλθε από τη γενική πτώση των λογαριασμών εξαιρώντας τη διάφορα από έκδοση υπέρ το άρτιο, ο οποίος αυξήθηκε κατά 45% αγγίζοντας τα € 362 εκατ. Το μετοχικό κεφάλαιο αυξήθηκε συνολικά κατά € 138 εκατ. διαμορφώνοντας το ποσό των € 186 εκατ. Οι λογαριασμοί που κινήθηκαν πτωτικά καθ' όλη τη διάρκεια των ετών που μεσολάβησαν ήταν τα αποθεματικά, τα οποία ανήλθαν στα €-37 εκατ. και τα αποτελέσματα εις νέον στα €-415.5 εκατ. λόγω των μειώσεων που εμφανίστηκαν στα αποτελέσματα χρήσης.

Στη συνέχεια, το 2013 τα ίδια κεφάλαια μετά από μια συνεχή πτώση παρουσίασαν ανάκαμψη φανερώοντας ρυθμό αύξησης 108% σχηματίζοντας το ποσό των € 410 εκατ. Η μεταβολή των ιδίων κεφαλαίων του ομίλου παρουσίασε την ίδια τάση με τα μέσα κεφάλαια παρ' όλα αυτά η αύξηση του ομίλου ήταν οχτώ φορές μικρότερη από του μέσου όρου. Η μεγάλη αυτή αύξηση οφείλεται στη μεταβολή του μετοχικού κεφαλαίου, η οποία πραγματοποιήθηκε εκείνο το έτος ανεβάζοντας το στα € 410 εκατ. δημιουργώντας αύξηση 121%. Βελτιωμένη εικόνα παρουσίασε το αποθεματικό, το οποίο κινήθηκε ανοδικά κατά 87,7% διαμορφώνοντας ζημία € 4.5 εκατ. λόγω των ζημιών που εμφάνισε έπειτα από αναπροσαρμογή αξίας αξιόγραφων διαθέσιμων προς πώληση. Σε αντίθεση, με τα αποτελέσματα εις νέον, τα οποία συνέχιζαν να αυξάνονται διαμορφώνοντας αρνητική τιμή ύψους € 453 εκατ. έναντι των €-415.5 εκατ. της προηγούμενης χρήσης.

Τέλος, το 2014 ο όμιλος προχώρησε σε νέα αύξηση μετοχικού λόγω προαιρετικής μετατροπής ομολόγων μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου. Η διαφορά από έκδοση υπέρ το άρτιο παρέμεινε αμετάβλητη. Αποτέλεσμα των παραπάνω ενεργειών ήταν η μείωση του αποθεματικού στο € 1 εκατ. Τα αποτελέσματα εις νέον εμφανίζουν όλο και μεγαλύτερη ζημία. Η ζημία που παρουσιάστηκε για εκείνο το έτος ήταν € 511 εκατ. αυξημένη κατά 12,8%. Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω γεγονότα το σύνολο της καθαρής θέσης διαμορφώθηκε στα € 355 εκατ. έναντι των € 410 εκατ.

της προηγούμενης χρήσης. Η μεταβολή των ιδίων κεφαλαίων διαμόρφωσε πτώση της τάξης του 12% σε αντίθεση, με τον αντίστοιχο μέσο όρο του κλάδου που κινήθηκε πτωτικά κατά 4,9%.

Στο παρακάτω γράφημα εμφανίζετε η πορεία της καθαρής θέσης του ομίλου της Attica Bank συγκριτικά με τον αντίστοιχο μέσο όρο του κλάδου.

Σχεδιάγραμμα 25- Η πορεία της καθαρής θέσης σε σχέση με το μέσο όρο

Ανάλυση αποτελεσμάτων χρήσης

	2007	2008	2012	2013	2014
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	20,847.69	12,610.26	-181,599.57	-112,256.54	-49,943.32
ΧΡΗΣΗΣ					
Μ. Ο. ΑΠΟΤ. ΧΡΗΣΗΣ	782,875.54	619,021.25	-1,057,706.31	-302,954.51	-643,299.06

Πίνακας 24- Διαχρονική εξέλιξη των αποτελεσμάτων χρήσης του ομίλου Attica Bank

Η χρήση του 2007 ήταν επικερδής για τον όμιλο με τα αποτελέσματα χρήσης να ανέρχονται σε κέρδη ύψους € 20.8 εκατ. Τα έσοδα από τις λειτουργικές

δραστηριότητες άγγιξαν τα € 147 εκατ. Ενώ, τα αντίστοιχα έξοδα ανήλθαν στα € 130 εκατ. Πιο αναλυτικά, τα έσοδα από τόκους, τα οποία ανήκουν στο 63,5% των λειτουργικών εσόδων διαμορφώθηκαν στα € 93.4 εκατ., τα έσοδα από αμοιβές και προμήθειες που αναλογούν στο 24% των εσόδων ήταν € 35.4 εκατ. Το έτος αυτό η Attica Bank αναγνώρισε κέρδη € 4.9 εκατ. και € 2.3 εκατ. από χρηματοοικονομικές πράξεις και πράξεις επενδυτικού χαρτοφυλακίου αντίστοιχα με αποτέλεσμα τα λοιπά έσοδα να αποτελούν το 12,5% των εσόδων και να διαμορφώνονται στα € 18.4 εκατ. Σε αντίθεση, με τα λειτουργικά έξοδα, τα οποία κατά κύριο λόγω αποτελούνται από τις δαπάνες προσωπικού κατά 44% Το υπόλοιπο των εξόδων αποτελείται κατά 25,5% από τις προβλέψεις, το 26%, από γενικά λειτουργικά έξοδα και το 4,2% από λοιπά έξοδα. Τα αποτελέσματα που προέκυψαν από τη διαφορά των συνολικών εσόδων με τα λειτουργικά έξοδα ήταν κέρδη προ φόρων ύψους € 28 εκατ. Ο φόρος που προέκυψε βάση των ακαθάριστων κερδών ήταν € 7 εκατ.

Η επόμενη χρονιά δεν ήταν αρκετά επικερδής σε σχέση με το προηγούμενο έτος παρουσιάζοντας μείωση στα κέρδη κατά 39,5%, σχεδόν διπλάσια σε σχέση με τη μείωση του αντίστοιχου μέσου όρου. Η αιτία της μείωσης των κερδών ήταν η ελαχιστοποίηση των εσόδων κατά 1,4% και η παράλληλη αύξηση των εξόδων κατά 9,5%. Πιο συγκεκριμένα, τα μόνα έσοδα που κινήθηκαν ανοδικά επηρεάζοντας τα συνολικά έσοδα προς την ίδια κατεύθυνση ήταν τα έντοκα έσοδα. Τα λειτουργικά έσοδα επηρεάστηκαν αρνητικά από ζημιές χρηματοοικονομικών πράξεων ύψους € 719 χιλ. και από ζημιές επενδυτικού χαρτοφυλακίου ύψους € 612 χιλ. Οι ζημιές χρηματοοικονομικών πράξεων προήλθαν από την πώληση χρεογράφων ενώ, του επενδυτικού χαρτοφυλακίου από την πώληση και την απομείωση ομολόγων. Οι λογαριασμοί που αποτελούν τα λειτουργικά έξοδα κινήθηκαν όλοι ανοδικά επηρεάζοντας τα εξίσου το ίδιο. Οι αμοιβές και τα έξοδα προσωπικού ανήλθαν στα € 58 εκατ. δημιουργώντας θετική μεταβολή της τάξης του 9,8%. λόγω της αύξησης του ανθρώπινου δυναμικού συν κάποιες παροχές υπαλλήλων πρόωρης συνταξιοδότησης. Η μεταβολή των γενικών εξόδων ήταν θετική κατά 5,8% σχηματίζοντας το ποσό των € 32.9 εκατ., η οποία οφείλεται σε κάποιες παραπάνω αμοιβές προς τρίτους και

αυξημένα ενοίκια. Λαμβάνοντας υπόψη τις οικονομικές μεταβολές που συνέβησαν τα κέρδη προ φόρων έπεσαν στα € 16.8 εκατ. Παράλληλα ο φόρος μειώθηκε κατά 42,8% πέφτοντας στα € 4 εκατ.

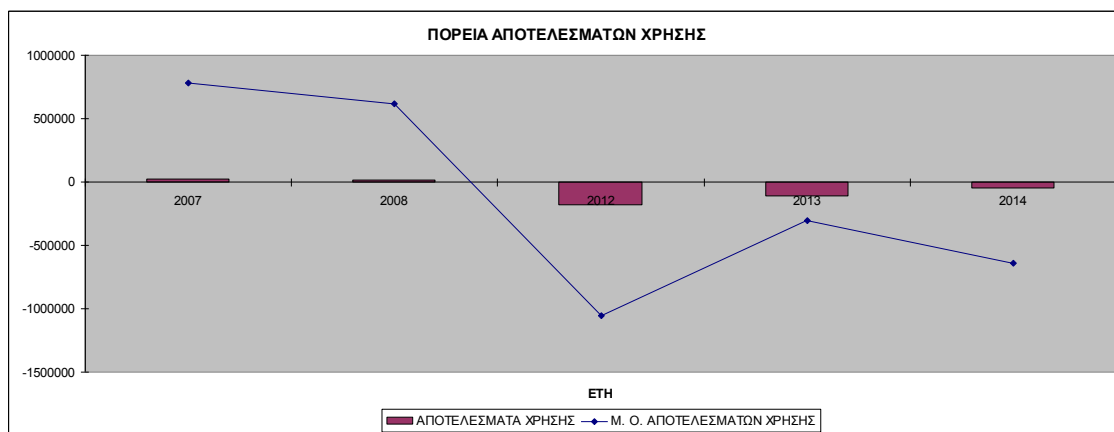
Έπειτα από τρία οικονομικά έτη, όπου τα αποτελέσματα χρήσης παρουσίασαν σταδιακή μείωση, το 2012 διαμορφώθηκαν σε ζημία ύψους € 181.6 εκατ. Η μείωση που διαμορφώθηκε στα αποτελέσματα χρήσης του ομίλου (1540%) ήταν υπερβολικά υψηλή μπροστά σε αυτή που σχημάτισε ο μέσος όρος του κλάδου (270%). Παρατηρώντας την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης εκείνου του έτους βλέπουμε πως τα συνολικά έσοδα έχουν πέσει σχεδόν στο 1/3 συγκριτικά με τη χρήση του 2008 αγγίζοντας τα € 59 εκατ. Σε αντίθεση, με τα συνολικά έξοδα που σχεδόν διπλασιάστηκαν ανεβαίνοντας στα € 250 εκατ. έναντι των € 130 εκατ. του 2008. Αναλύοντας, τα έσοδα αρχικά παρατηρούμε ότι τα ένοκα έσοδα μειώθηκαν κατά 59,3% πέφτοντας στα € 42 εκατ. λόγω της μειωμένης ζήτησης των τραπεζικών προϊόντων. Το ίδιο συνέβη στα έσοδα από αμοιβές και προμήθειες, τα οποία εμφάνισαν πτώση της τάξης του 45% σχηματίζοντας το ποσό των € 19 εκατ. Παρ' όλα αυτά ο όμιλος αναγνώρισε κέρδη από χρηματοοικονομικές πράξεις και επενδυτικού χαρτοφυλακίου ύψους € 1 εκατ. και € 160 χιλ αντίστοιχα. Οι δαπάνες προσωπικού συγκριτικά με τη χρήση του 2008 αυξήθηκαν κατά 6,7% διαμορφώνοντας το ποσό στα € 61.7 εκατ. Τα γενικά έξοδα ανήλθαν στα € 38 εκατ. δημιουργώντας αύξηση 15%. Τα μεγαλύτερα ποσά των γενικών εξόδων αφορούν αμοιβές τρίτων και ενοίκια. Από την άλλη πλευρά, οι προβλέψεις για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου σε σύγκριση με το οικονομικό έτος 2008 παρουσίασαν αύξηση 313% αγγίζοντας τα € 142.9 εκατ. Όπως ήταν φυσικό ο όμιλος παρουσίασε ζημία προ φόρων ύψους € 192 εκατ. Το ίδιο έτος η Attica Bank αναγνώρισε φορολογικές ελαφρύνσεις ύψους € 10 εκατ.

Στη συνέχεια, το 2013 ο όμιλος αναγνώρισε μικρότερη ζημία ύψους €112 εκατ. παρουσιάζοντας ανάκαμψη των αποτελεσμάτων χρήσης. Τα αποτελέσματα χρήσης του ομίλου ακολούθησαν την πορεία των μέσων αποτελεσμάτων διαμορφώνοντας τη μισή αύξηση από αυτόν. Τα λειτουργικά έσοδα αυξήθηκαν κατά 20,8% σχηματίζοντας το ποσό των € 71.7 εκατ. συγκριτικά με το προηγούμενο έτος. Αντίθετη συμπεριφορά

παρουσίασαν τα λειτουργικά έξοδα, τα οποία μειώθηκαν κατά 10% πέφτοντας στα € 225 εκατ. Σε μια γενική εικόνα όλοι οι λογαριασμοί εσόδων παρουσίασαν ανοδική πορεία. Τα έντοκα έσοδα μεταβλήθηκαν θετικά κατά 9,9% σχηματίζοντας το ποσό των € 46 εκατ. Τα έσοδα από αμοιβές και προμήθειες ανήλθαν στα € 20 εκατ. Τα κέρδη ύψους € 7 εκατ. και € 880 χιλ προήλθαν από χρηματοοικονομικές πράξεις και το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο αντίστοιχα. Τα χρηματοοικονομικά κέρδη οφείλονται σε επαναγορά χαμηλότερης τιμής μέρος ομολογιακού δανείου εκδόσεως της ίδιας της τράπεζας. Από την άλλη στη μείωση των λειτουργικών εξόδων συνέβαλαν μόνο οι προβλέψεις κάλυψης πιστωτικού κινδύνου, οι οποίες ανήλθαν στα € 107 εκατ. έναντι των € 142.9 εκατ. του 2013. Οι λογαριασμοί που αντιστάθμισαν τα λειτουργικά έξοδα ήταν οι αμοιβές και τα έξοδα προσωπικού εξ' αιτίας κάποιων έκτακτων δαπανών σχετικά με την αποχώρηση προσωπικού διαμορφώνοντας τα στα € 66 εκατ. σημειώνοντας άνοδο 6,8%. Τα γενικά λειτουργικά έξοδα ήταν € 44.5 εκατ. παρουσιάζοντας άνοδο 17,5%. Στο τέλος της χρήσης, ο όμιλος επωφελήθηκε από αναβαλλόμενες φορολογίες ύψους € 41 εκατ.

Τέλος, το 2014 τα αποτελέσματα χρήσης του ομίλου συνέχισαν να βελτιώνονται παρουσιάζοντας ζημία € 50 εκατ. μικρότερη κατά 55,5% σε αντίθεση με τον κλάδο που κινήθηκε πτωτικά κατά 112%. Τα έντοκα έσοδα εξακολούθησαν να αυξάνονται έχοντας ρυθμό αύξησης 94% ανεβάζοντας τα στα € 89.8 εκατ. Τα έσοδα από αμοιβές και προμήθειες παρουσιάστηκαν σχεδόν αμετάβλητα. Το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο εμφάνισε κέρδη ύψους € 111 εκατ. Σε αντίθεση, με τα λειτουργικά έξοδα που μειώθηκαν εξ' αιτίας των μειωμένων αμοιβών και εξόδων του προσωπικού και της μεταβολής των γενικών εξόδων. Οι επισφαλής προβλέψεις ανήλθαν στα € 111 εκατ. σημειώνοντας αύξηση 4%. Η διαφορά που προέκυψε από τα παραπάνω οικονομία στοιχεία ήταν ζημία προ φόρων ύψους € 90 εκατ. Η Attica Bank για εκείνη τη χρήση υπολόγισε € 40 εκατ. αναβαλλόμενη φορολογία.

Στο παρακάτω γράφημα απεικονίζεται η διαχρονική πορεία των αποτελεσμάτων χρήσης του ομίλου Attica Bank σε σχέση με των αντίστοιχο μέσο όρο του κλάδου.

Σχεδιάγραμμα 26- Η πορεία των αποτελεσμάτων χρήσης σε σχέση με το μέσο όρο

3.4 Χρηματοοικονομική ανάλυση με αριθμοδείκτες

Η εξέταση των αριθμοδεικτών γίνεται με τη σύγκριση τιμών αντίστοιχων αριθμοδεικτών επιχειρήσεων του ίδιου κλάδου την ίδια χρονική στιγμή. Η εξέταση μπορεί να είναι στατική ή διαχρονική. Η στατική μορφή εξέτασης απεικονίζει τη χρηματοοικονομική θέση της επιχείρησης σε μια δεδομένη στιγμή. Αυτή η μορφή εξέτασης παρέχει πληροφορίες, οι οποίες κρίνονται απαραίτητες για τη λήψη αποφάσεων. Αντίθετα, η διαχρονική εξέταση φανερώνει την συμπεριφορά των εξεταζόμενων επιχειρήσεων για μια σειρά ετών. Η διαχρονική εξέταση ενός αριθμοδείκτη μας δίνει τη δυνατότητα να προβλέψουμε την μελλοντική χρηματοοικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων, ώστε να προβούμε σε διορθώσεις αν κριθεί απαραίτητο για την βελτίωση της οικονομικής κατάστασης τους.

Ο υπολογισμός και η παρουσίαση ενός μόνο αριθμοδείκτη δεν μπορεί να μας δώσει μια πλήρη εικόνα της οικονομικής κατάστασης μιας επιχείρησης. Για μια σωστή αξιολόγηση της λειτουργίας και αποτελεσματικότητας μιας επιχείρησης θα πρέπει να υπάρχει σύγκριση και συσχέτιση μεταξύ δύο ή περισσότερων αριθμοδεικτών διαχρονικά. Στη συνέχεια, θα δούμε πως επηρέασαν τα παραπάνω γεγονότα τα εξεταζόμενα πιστωτικά ιδρύματα με τη βοήθεια αριθμοδεικτών. Οι αριθμοδείκτες χωρίζονται σε κατηγορίες. Παρακάτω αναφέρονται οι κατηγορίες των δεικτών που θα χρησιμοποιηθούν.

Δείκτες Κερδοφορίας και Αποδοτικότητας

Οι Δείκτες Κερδοφορίας και Αποδοτικότητας μας δείχνουν πόσο αποτελεσματική είναι η αξιοποίηση των οικονομικών στοιχείων μιας επιχείρησης από την διοίκηση της και την αποδοτικότητα των κερδών της σε μια δεδομένη χρονική περίοδο. Οι αριθμοδείκτες μετρήσεως της αποδοτικότητας που θα χρησιμοποιηθούν είναι:

- Απόδοση Ενεργητικού (ROA)
- Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων (ROE)
- Καθαρά Κέρδη προ Φόρων/ (Χορηγήσεις + Καταθέσεις)

Δείκτες Ρευστότητας

Οι δείκτες ρευστότητας προσδιορίζουν τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις μιας επιχείρησης και την ικανότητα της να τις καλύπτει. Οι αριθμοδείκτες μετρήσεως της αποδοτικότητας που θα χρησιμοποιηθούν είναι:

- Χορηγήσεις/Καταθέσεις
- Σύνολο Ενεργητικού/Σύνολο Χορηγήσεων

Δείκτες Κεφαλαιακή Επάρκεια

Οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας μας δείχνουν την ικανότητα της επιχείρησης να καλύπτει τις υποχρεώσεις της και τη βιωσιμότητα της. Οι αριθμοδείκτες μετρήσεως της αποδοτικότητας που θα χρησιμοποιηθούν είναι:

- Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων/Σύνολο Ενεργητικού
- Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων/Χορηγήσεις
- Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων/Καταθέσεις

Δείκτες Ποιότητα Ενεργητικού

Οι δείκτες ποιότητας κεφαλαίου μας δείχνουν την επισφάλεια των οικονομικών στοιχείων μιας επιχείρησης. Οι αριθμοδείκτες μετρήσεως της αποδοτικότητας που θα χρησιμοποιηθούν είναι:

- Προβλέψεις/ Συνολικά Έσοδα
- Προβλέψεις/ Σύνολο Ενεργητικού¹⁵

3.4.1 Δείκτες Κερδοφορίας και Αποδοτικότητας

Καθαρά Κέρδη

Απόδοση Ενεργητικού (ROA) = $\frac{\text{Καθαρά Κέρδη}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$

Ο δείκτης αυτός είναι το πηλίκο των καθαρών κερδών του ιδρύματος προς τα περιουσιακά του στοιχεία. Η τιμή που προκύπτει μας φανερώνει την ικανότητα του να χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους χρηματοοικονομικούς πόρους τους αποφέροντας κέρδος.

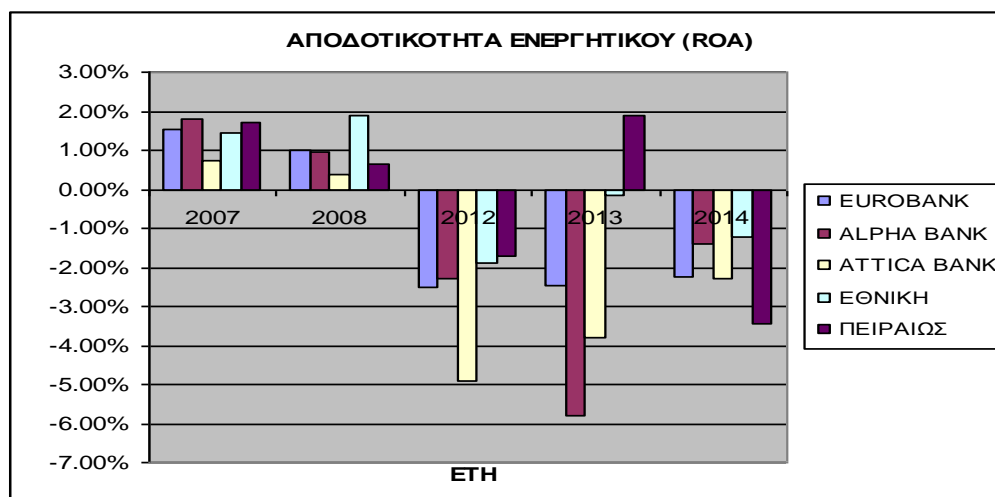
2007	2008	2012	2013	2014
------	------	------	------	------

¹⁵ Οικονόμου Μ., (2014), «Εξαγορές και συγχωνεύσεις στο Ελληνικό Τραπεζικό Σύστημα. Χρηματοοικονομική ανάλυση με τη χρήση αριθμοδεικτών.», Πανεπιστήμιο Πειραιά

EUROBANK	1.54%	1.00%	-2.50%	-2.48%	-2.23%
ALPHA BANK	1.80%	0.96%	-2.30%	-5.82%	-1.41%
ATTICA BANK	0.72%	0.37%	-4.93%	-3.78%	-2.27%
ΕΘΝΙΚΗ	1.44%	1.90%	-1.90%	-0.16%	-1.23%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ	1.69%	0.66%	-1.69%	1.91%	-3.43%

Πίνακας 25- Τιμές αριθμοδείκτη ανά τραπεζικό ίδρυμά και ανά έτος

Ο δείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού το 2007 παρουσίασε πτωτική πορεία έως και το 2012 και για τα πέντε εξεταζόμενα πιστωτικά ιδρύματα. Τα πρώτα έτη εμφάνισε σχεδόν μηδενικές τιμές δείχνοντας, ότι υπάρχουν αρκετά περιθώρια βελτίωσης του τρόπου αξιοποίησης των χρηματοοικονομικών πόρων. Η πτώση του δείκτη για τα πρώτα τρία εξεταζόμενα έτη οφείλεται στη σταδιακή μείωση των κερδών λόγω της αυξημένης πρόβλεψης. Την τελευταία διετία ο δείκτης παρουσίασε μια μικρή ανάκαμψη ανάλογη με τη μείωση των ζημιών, που αναγνώρισαν οι όμιλοι. Εξαιρεση αποτέλεσε η πορεία του δείκτη για τον όμιλο Πειραιώς, όπου μετά την ανάκαμψη του το 2013 το επόμενο έτος κινήθηκε πτωτικά λόγω των μειωμένων εσόδων του για εκείνο το έτος σχεδόν στα μισά.

Σχεδιάγραμμα 27- Αποδοτικότητα ενεργητικού

Καθαρά Κέρδη

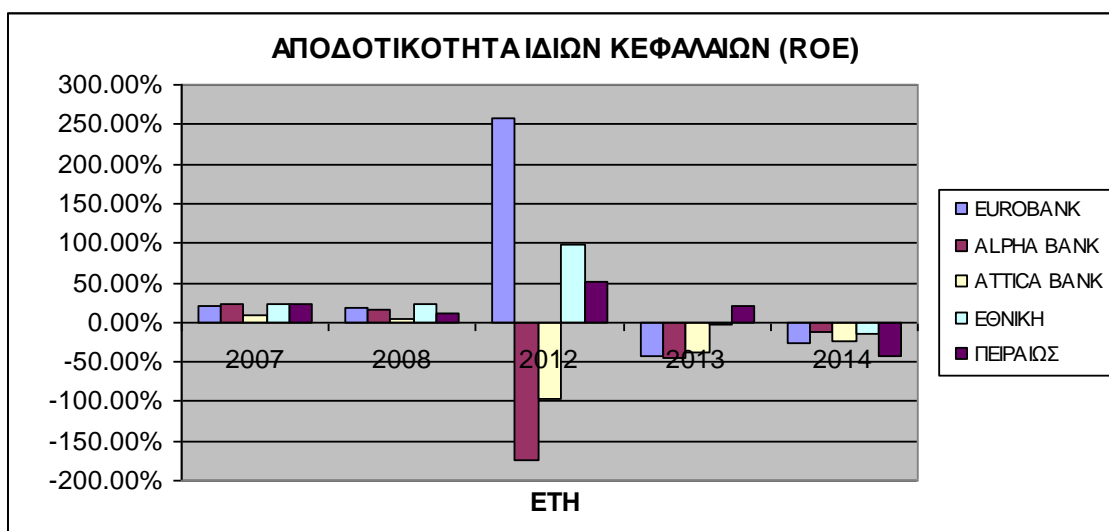
Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων (ROE) = Ίδια Κεφάλαια

Υπολογίζει τα κέρδη του πιστωτικού ιδρύματος σε σχέση με τα ίδια του κεφάλαια, φανερώνοντας πόσο αποτελεσματική είναι η διαχείριση των ιδίων κεφαλαίων. Η αποτελεσματική διαχείριση των κεφαλαίων που έχουν επενδυθεί από τους μετόχους-ιδιοκτήτες της τράπεζας γίνεται εμφανή στα κέρδη που παρουσιάζει.

	2007	2008	2012	2013	2014
EUROBANK	19.59%	17.69%	257.71%	-42.58%	-26.62%
ALPHA BANK	22.96%	15.88%	-174.07%	-46.07%	-13.30%
ATTICA BANK	8.88%	5.18%	-97.70%	-37.35%	-25.01%
ΕΘΝΙΚΗ	22.28%	23.43%	97.31%	-2.27%	-13.59%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ	23.62%	11.95%	51.19%	20.46%	-41.61%

Πίνακας 26- Τιμές αριθμοδείκτη ανά τραπεζικό ίδρυμα και ανά έτος

Ο δείκτης απόδοσης των Ιδίων Κεφαλαίων τα έτη 2007-2008 κινήθηκε πτωτικά λόγω της σταδιακής μείωσης των αποτελεσμάτων χρήσης. Το επόμενο έτος η πορεία του δείκτη ήταν ανάλογη για την Alpha Bank και την Attica Bank. Τα πιστωτικά ιδρύματα παρουσίασαν αρνητική τιμή λόγω των ζημιών που εμφάνισαν παρουσιάζοντας όλο και λιγότερη αποτελεσματική διαχείριση των ιδίων κεφαλαίων. Οι τιμές του δείκτη που πήρε για την Eurobank, την Εθνική και την Πειραιώς δεν εμφανίζει αληθή αποτελέσματα, διότι τόσο ο αριθμητής, όσο και ο παρονομαστής αποτελούνται από αρνητικές τιμές με αποτέλεσμα να μην μπορεί να γίνει λόγος για αποδοτικότητα. Παρ' όλα αυτά οι μεγάλες τιμές που εμφάνισε ο δείκτης ήταν αποτέλεσμα των μεγάλων ζημιών και των αντίστοιχων μεγάλων μειώσεων που παρουσίασαν τα πιστωτικά ιδρύματα. Στη συνέχεια, το 2013-2014 ο δείκτης κινήθηκε ανοδικά γι' όλα τα πιστωτικά ιδρύματα εξ αιτίας των αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου που πραγματοποίησαν για εκείνο το έτος, αλλά και τα βελτιωμένα αποτελέσματα χρήσης. Αντίθετη πορεία σημείωσε ο δείκτης για τους ομίλους Εθνική και Πειραιώς λόγω των συνεχώς αυξανόμενων ζημιών.

Σχεδιάγραμμα 28- Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων

Καθαρά Κέρδη Προ Φόρων/ (Χορηγήσεις + Καταθέσεις)

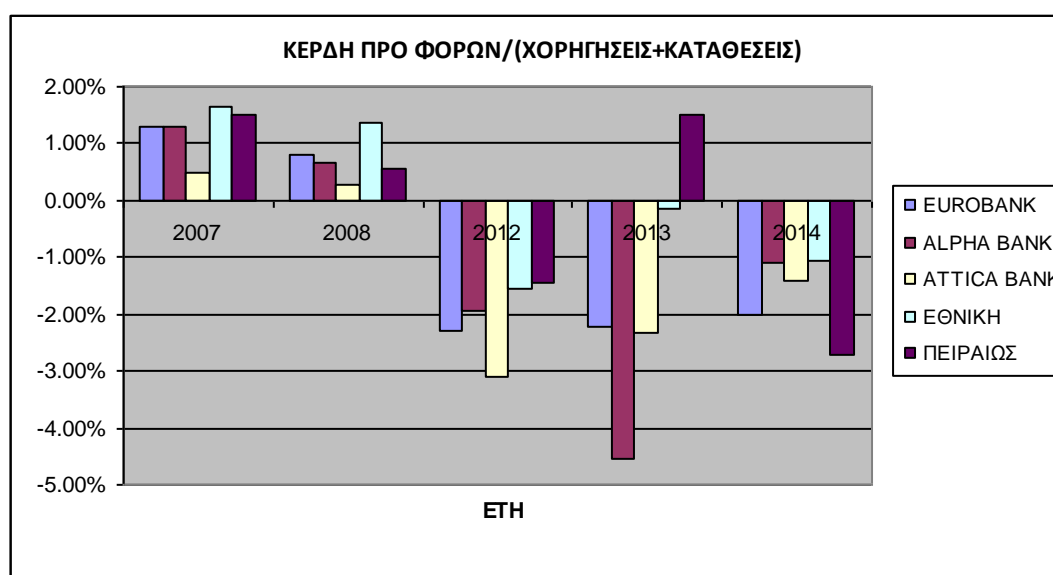
Υπολογίζει τα κέρδη προ φόρων της τράπεζας σε σχέση με τις βασικές πηγές εσόδων της, οι οποίες είναι οι χορηγήσεις και οι καταθέσεις.

	2007	2008	2012	2013	2014
EUROBANK	1.28%	0.81%	-2.28%	-2.21%	-2.02%
ALPHA BANK	1.28%	0.67%	-1.95%	-4.55%	-1.11%
ATTICA BANK	0.48%	0.27%	-3.12%	-2.32%	-1.40%
ΕΘΝΙΚΗ	1.65%	1.38%	-1.55%	-0.14%	-1.07%

ΠΕΙΡΑΙΩΣ	1.49%	0.54%	-1.45%	1.50%	-2.72%
----------	-------	-------	--------	-------	--------

Πίνακας 27- Τιμές αριθμοδείκτη ανά τραπεζικό ίδρυμα και ανά έτος

Τα Καθαρά Κέρδη Προ Φόρων προς τις χορηγήσεις συν τις καταθέσεις παρουσίασε σταδιακή πτώση καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο και για τα πέντε εξεταζόμενα πιστωτικά ιδρύματα. Η τάση αυτή του δείκτη οφείλεται στη συνεχόμενη μείωση των αποτελεσμάτων χρήσης προ φόρων για κάθε οικονομικό έτος αντίστοιχα. Οι αρνητικές τιμές που εμφανίζονται κατά την περίοδο αυτή είναι λόγω των ζημιών που αναγνώρισαν τα πιστωτικά ιδρύματα τα αντίστοιχα έτη. Η μεγάλη μείωση που παρουσίασε ο δείκτης το 2013 για την Alpha Bank προήλθε από την μεγάλη αύξηση των ζημιών, τις οποίες υπέστη η τράπεζα εκείνο το έτος. Η έντονη αυξομείωση που εμφάνισε η Πειραιώς οφείλεται στην εξίσου μεγάλη αυξομείωση των εσόδων της.

Σχεδιάγραμμα 29- Κέρδη προ φόρων/ (Χορηγήσεις + καταθέσεις)

3.4.2 Δείκτες Ρευστότητας

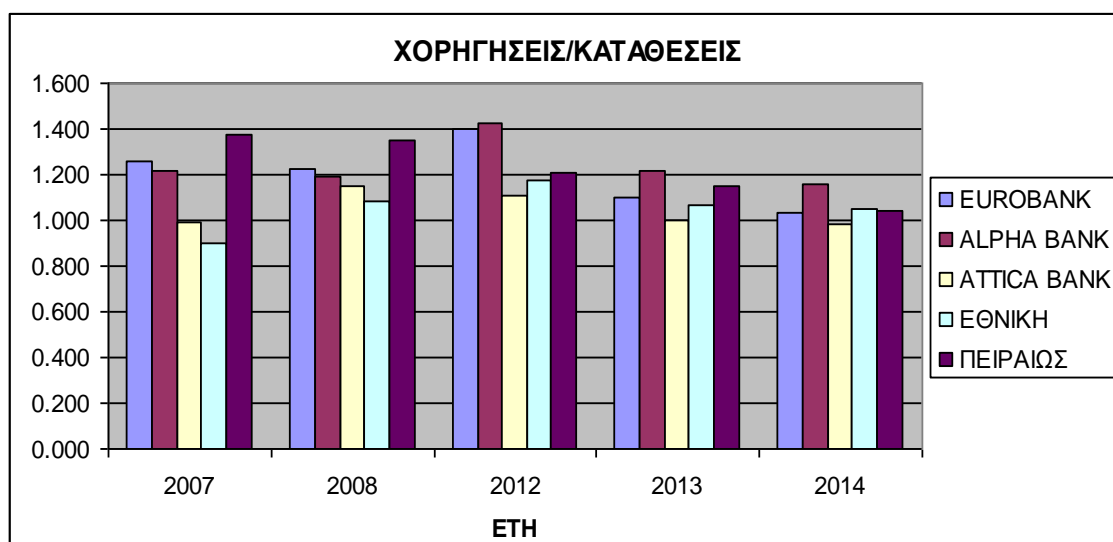
Χορηγήσεις/Καταθέσεις

Ο δείκτης αυτός εμφανίζει την ανάγκη των τραπεζικών ιδρυμάτων σε ρευστότητα αναφορικά με τα δάνεια και τις καταθέσεις τους. Χωρίς τα απαιτούμενα κεφάλαια η τράπεζα δε θα μπορεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της, με κίνδυνο να αποτύχει.

	2007	2008	2012	2013	2014
EUROBANK	1.262	1.224	1.404	1.098	1.031
ALPHA BANK	1.214	1.192	1.423	1.216	1.155
ATTICA BANK	0.995	1.147	1.111	0.996	0.981
ΕΘΝΙΚΗ	0.904	1.080	1.177	1.070	1.049
ΠΕΙΡΑΙΩΣ	1.373	1.350	1.207	1.149	1.044

Πίνακας 28- Τιμές αριθμοδείκτη ανά τραπεζικό ίδρυμα και ανά έτος

Παρατηρώντας το γράφημα βλέπουμε πως τα πρώτα εξεταζόμενα έτη (2007, 2008, 2012) οι όμιλοι Eurobank, Alpha Bank και Πειραιώς υπερέβησαν την μονάδα, φανερώνοντας κάποιο πρόβλημα ρευστότητας λόγω των αυξημένων χορηγήσεων. Το 2007 με βάση το δείκτη ο όμιλος Εθνικής και Attica Bank δείχνουν να μην αντιμετώπισαν κάποιο πρόβλημα ρευστότητας. Στη συνέχεια το 2008 η πορεία του δείκτη για την Attica Bank και την Εθνική υπερέβη τη μονάδα δείχνοντας κάποια προβλήματα ρευστότητα. Το 2012 ο δείκτης παρουσίασε τις υψηλότερες τιμές και για τα πέντε εξεταζόμενα πιστωτικά ιδρύματα. Οι αυξημένες τιμές του δείκτη προήλθαν από τις χορηγήσεις που υπερέβησαν το ποσό των καταθέσεων φανερώνοντας την ανάγκη των αντιστοιχών πιστωτικών ιδρυμάτων για ρευστότητα προκειμένου να καλύψει τις υπερβάλλουσες χορηγήσεις. Την επόμενη διετία ο δείκτης εμφάνισε καλύτερη εικόνα για όλα τα πιστωτικά ιδρύματα μετά από την προσπάθεια των πιστωτικών ιδρυμάτων να περιορίσουν τις χορηγήσεις.

Σχεδιάγραμμα 30- Χορηγήσεις / καταθέσεις

Σύνολο Ενεργητικού/Σύνολο Χορηγήσεων

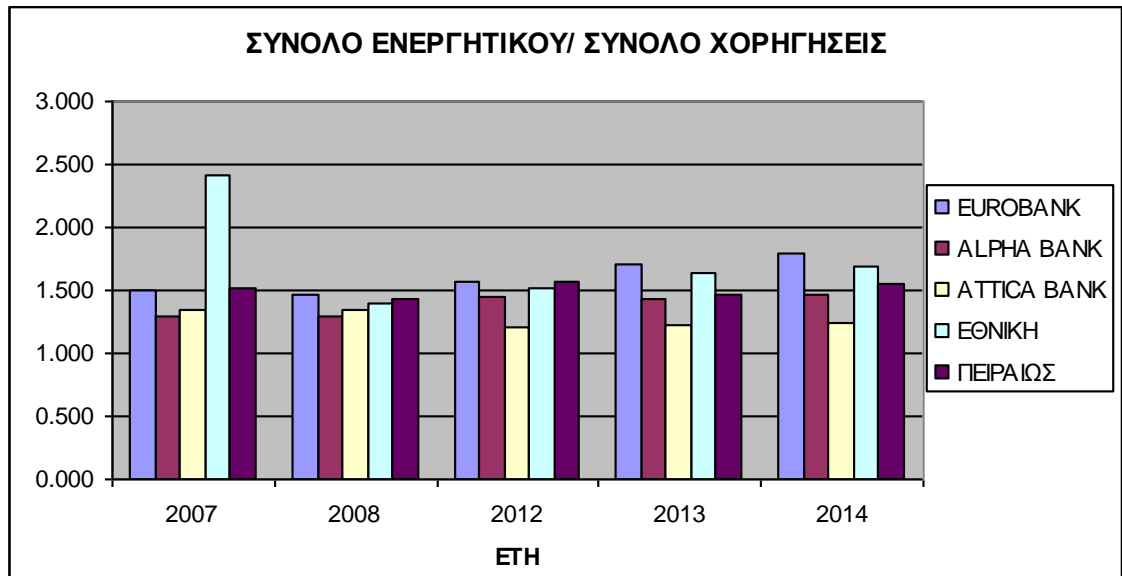
Δείχνει την αναλογία των απαιτήσεων μιας τράπεζας σε σχέση με το σύνολο του ενεργητικού της. Η υψηλή τιμή του δείκτη εμφανίζει χαμηλή αποδοτικότητα και χαμηλό κίνδυνο.

	2007	2008	2012	2013	2014
EUROBANK	1.499	1.471	1.567	1.701	1.786
ALPHA BANK	1.298	1.286	1.441	1.426	1.471
ATTICA BANK	1.351	1.341	1.203	1.228	1.239
ΕΘΝΙΚΗ	2.410	1.394	1.516	1.646	1.692
ΠΕΙΡΑΙΩΣ	1.526	1.427	1.569	1.469	1.556

Πίνακας 29-Τιμές αριθμοδείκτη ανά τραπεζικό ίδρυμα και ανά έτος

Ο δείκτης του συνολικού ενεργητικού προς των συνολικών χορηγήσεων κινήθηκε σε υψηλά επίπεδα καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο, παρουσιάζοντας μειωμένη απόδοση του ενεργητικού και χαμηλό κινδύνου που εκτίθεται. Τη μεγαλύτερη τιμή και κατ' επέκταση τη χαμηλότερη απόδοση ενεργητικού εμφάνισε η Εθνική το 2007 ενώ, μετά παρουσίασε μείωση βελτιώνοντας κάπως την απόδοση του ενεργητικού.

Για την Πειραιώς και την Attica Bank ο δείκτης κινήθηκε στα ίδια επίπεδα καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο. Σε αντίθεση, με τη Eurobank και Alpha Bank των οποίων, οι τιμές τους ανεβαίνουν συνεχώς μειώνοντας την αποδοτικότητά τους.

Σχεδιάγραμμα 31- Σύνολο ενεργητικού / Συνολικές χορηγήσεις

3.4.3 Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας

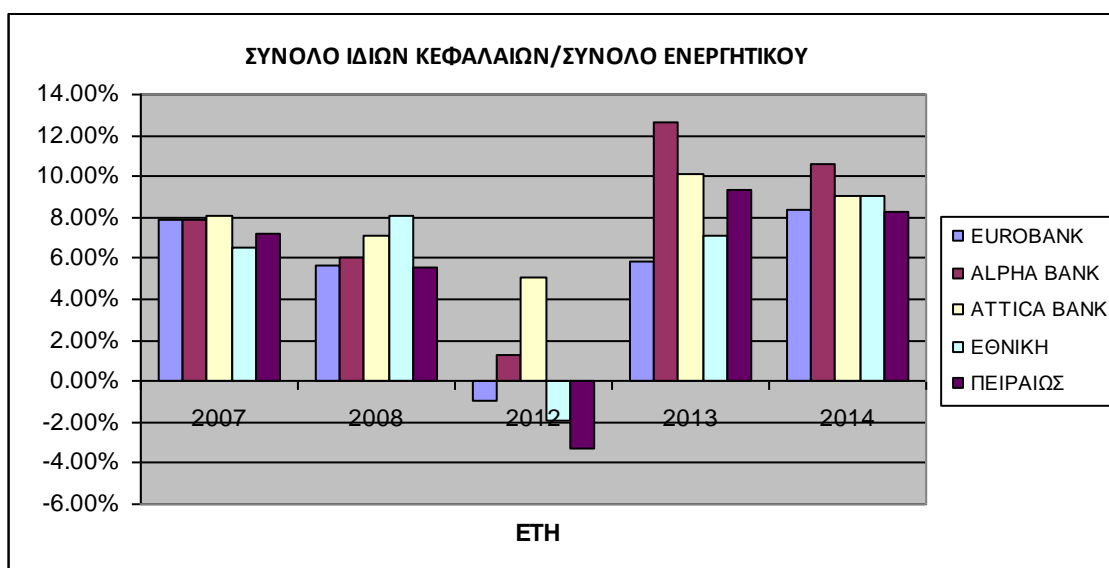
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων/ Σύνολο Ενεργητικού

Ο δείκτης αυτός εμφανίζει τη σχέση των ιδίων κεφαλαίων με τα στοιχεία του ενεργητικού μιας τράπεζας. Μια υψηλή τιμή του δείκτη μας μαρτυρά μεγάλη αποδοτικότητα και χαμηλή ανάγκη του πιστωτικού ιδρύματος για αναζήτηση εξωτερικής χρηματοδότησης.

	2007	2008	2012	2013	2014
EUROBANK	7.84%	5.62%	-0.97%	5.83%	8.38%
ALPHA BANK	7.86%	6.04%	1.32%	12.63%	10.57%
ATTICA BANK	8.11%	7.14%	5.04%	10.12%	9.09%
ΕΘΝΙΚΗ	6.48%	8.12%	-1.95%	7.11%	9.08%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ	7.16%	5.53%	-3.31%	9.32%	8.23%

Πίνακας 30- Τιμές αριθμοδείκτη ανά τραπεζικό ίδρυμα και ανά έτος

Ο αριθμοδείκτης σύνολο ιδίων κεφαλαίων προς σύνολο ενεργητικού τα πρώτα έτη 2007, 2008, 2012 κινήθηκε πτωτικά για όλα τα εξεταζόμενα πιστωτικά ιδρύματα εμφανίζοντας μικρή αποδοτικότητα. Η πτώση του δείκτη το 2012 για όλα τα πιστωτικά ιδρύματα μείωσε τις τιμές κοντά στο μηδέν, με την Εθνική, την Πειραιώς και την Eurobank να σχηματίζουν αρνητική τιμή κάνοντας εμφανή την ανάγκη τους για εξωτερική χρηματοδότηση. Η παραπάνω μεταβολή του δείκτη κατά κύριο λόγο οφείλεται στις αρκετά αυξημένες προβλέψεις που εμφάνισαν οι τραπεζικοί όμιλοι. Οι όμιλοι που παρουσίασαν αρνητική τιμή επιβαρύνθηκαν επιπλέον με ζημίες από απομειώσεις ομολόγων ελληνικού δημοσίου δημιουργώντας τους την ανάγκη για εξωτερική χρηματοδότηση. Το 2013 μετά την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου των τραπεζικών ιδρυμάτων ο δείκτης κινήθηκε ανοδικά συνεχίζοντας έτσι και το 2014. Η συνεχής άνοδος του δείκτη μας δείχνει τη βελτίωση της αποδοτικότητας των τραπεζών με την πάροδο των ετών, κατά συνέπεια τη διαρκή μείωση της ανάγκης τους για εξωτερική χρηματοδότηση.

Σχεδιάγραμμα 32- Σύνολο ιδίων κεφαλαίων / Σύνολο ενεργητικού

Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων/ Χορηγήσεις

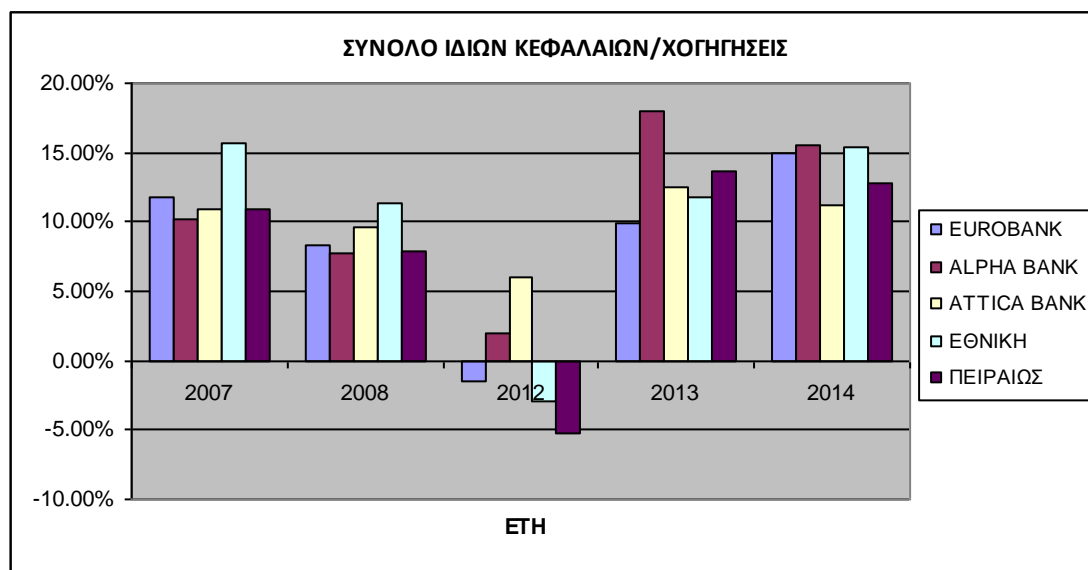
Ο δείκτης αυτός δείχνει τα δάνεια που χρηματοδοτούνται από τα ίδια κεφάλαια.

	2007	2008	2012	2013	2014
EUROBANK	11.74%	8.27%	-1.52%	9.92%	14.96%
ALPHA BANK	10.20%	7.77%	1.91%	18.01%	15.55%
ATTICA BANK	10.95%	9.58%	6.06%	12.44%	11.27%
ΕΘΝΙΚΗ	15.62%	11.31%	-2.95%	11.71%	15.37%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ	10.93%	7.90%	-5.19%	13.70%	12.81%

Πίνακας 31- Τιμές αριθμοδείκτη ανά τραπεζικό ίδρυμα και ανά έτος

Ο δείκτης συνολικών ιδίων κεφαλαίων προς τις χορηγήσεις τα πρώτα εξεταζόμενα έτη (2007,2008,2012) παρουσίασε πτωτική πορεία εξ' αιτίας της σταδιακής μείωσης των ιδίων κεφαλαίων και για τα πέντε εξεταζόμενα πιστωτικά ιδρύματα. Με τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων μειωνόταν και η ικανότητα των ιδρυμάτων να καλύψουν τις χορηγήσεις. Το 2012 η αρνητική τιμή που εμφάνισε ο δείκτης για την Εθνικής (-2.95%), την Eurobank (-1.52%) και την Πειραιώς (-5.19%) ήταν αποτέλεσμα

των αρνητικών κεφαλαίων που είχαν διαμορφώσει γι' εκείνο το έτος λόγω των ζημιών που αναγνώρισαν από υψηλές προβλέψεις και απομειώσεις ΟΕΔ. Τα επόμενα δύο έτη (2013,2014) ο δείκτης κινείται ανοδικά για όλα τα εξεταζόμενα πιστωτικά ιδρύματα. Η ανοδική τάση αυτή προέκυψε από τις ανακεφαλαιώσεις που πραγματοποίησαν τα πιστωτικά ιδρύματα και φανερώνει τη βελτίωση των ιδρυμάτων ως προς ικανότητας τους να καλύπτουν τις χορηγήσεις τους με βάση τα ίδια κεφάλαια τους.

Σχεδιάγραμμα 33- Σύνολο ιδίων κεφαλαίων / Χορηγήσεις

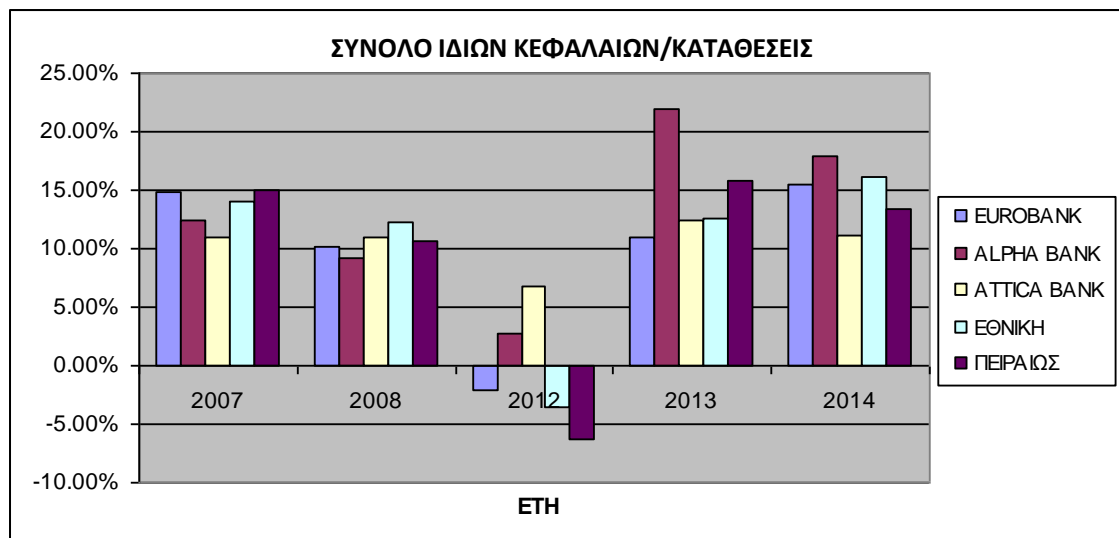
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων/ Καταθέσεις

Ο δείκτης αυτός παρουσιάζει τις καταθέσεις σε σχέση με το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της τράπεζας.

	2007	2008	2012	2013	2014
EUROBANK	14.82%	10.13%	-2.13%	10.89%	15.42%
ALPHA BANK	12.38%	9.26%	2.72%	21.91%	17.96%
ATTICA BANK	10.90%	10.99%	6.74%	12.39%	11.06%
ΕΘΝΙΚΗ	14.11%	12.22%	-3.48%	12.52%	16.12%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ	15.00%	10.66%	-6.26%	15.74%	13.38%

Πίνακας 32- Τιμές αριθμοδείκτη ανά τραπεζικό ίδρυμα και ανά έτος

Ο δείκτης συνολικών ιδίων κεφαλαίων προς τις καταθέσεις το 2007, το 2008 και το 2012 παρουσίασε πτωτική πορεία εξ' αιτίας της ανάλογης πορείας των ιδίων κεφαλαίων. Η αρνητική τιμή που εμφάνισε ο δείκτης το 2012 για την Εθνική (-3.48%), τη Eurobank (-2.13%) και την Πειραιώς (-6.26%) οφείλεται στα αρνητικά κεφάλαια των πιστωτικών ιδρυμάτων για εκείνο το έτος. Τα αρνητικά κεφάλαια των ομίλων για τη χρήση 2012 οφείλονται σε ζημίες που αναγνώρισαν από απομειώσεις ΟΕΔ και στις υψηλές προβλέψεις που είχαν σχηματιστεί. Στη συνέχεια, το 2013 ο δείκτης παρουσιάζει μια μεγάλη άνοδο, η οποία οφείλεται στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου που πραγματοποίησαν οι τράπεζες εκείνο το έτος. Τέλος το 2014 ο δείκτης κυμάνθηκε στα ίδια επίπεδα.

Σχεδιάγραμμα 34- Σύνολο ιδίων κεφαλαίων / Καταθέσεις

3.4.4 Δείκτης Ποιότητας Ενεργητικού

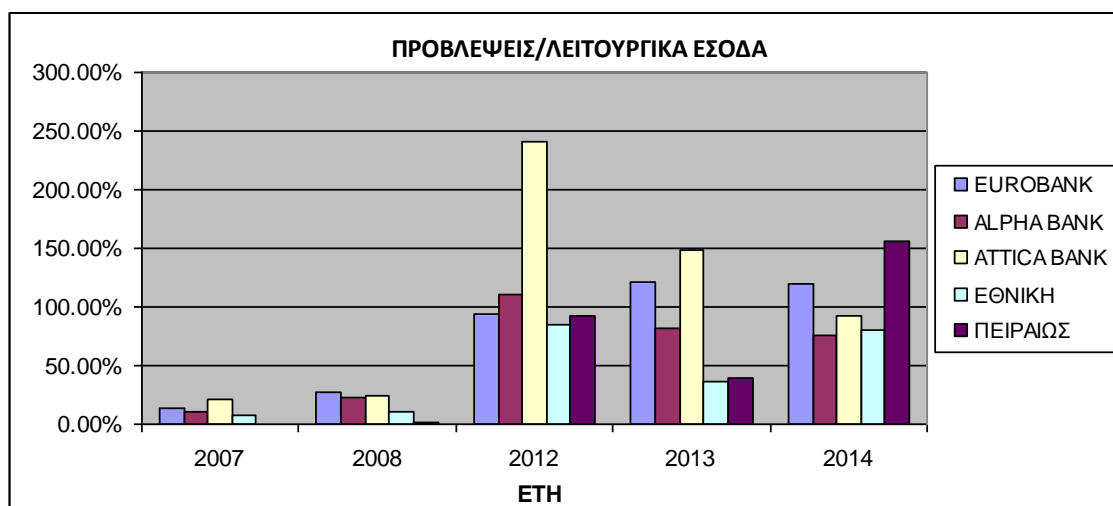
Προβλέψεις/ Λειτουργικά Έσοδα

Ο δείκτης δείχνει το ποσό των λειτουργικών εσόδων που μπορούν να προβλεφθούν.

	2007	2008	2012	2013	2014
EUROBANK	14.24%	27.04%	94.30%	120.98%	119.85%
ALPHA BANK	10.14%	23.16%	110.81%	81.48%	75.84%
ATTICA BANK	20.66%	23.83%	240.74%	149.13%	91.69%
ΕΘΝΙΚΗ	7.24%	10.59%	84.12%	36.41%	80.39%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ	0.23%	1.46%	92.78%	39.76%	155.40%

Πίνακας 33- Τιμές αριθμοδεικτών ανά τραπεζικό ίδρυμα και ανά έτος

Ο δείκτης προβλέψεις προς τα λειτουργικά έσοδα το 2007, το 2008 και το 2012 κινήθηκε ανοδικά λόγω των μεγάλων προβλέψεων, συγκριτικά με τα λειτουργικά έσοδα τα οποία ήταν χαμηλότερα. Το 2012 ο δείκτης εμφάνισε μια ραγδαία αύξηση σχηματίζοντας τιμές κοντά στο 100% γι' όλα τα πιστωτικά ιδρύματα εκτός της Attica Bank όπου ανήλθε στο 240.74% εμφανίζοντας τη μεγαλύτερη τιμή. Η μεγάλη μεταβολή του δείκτη τόσο για την Attica Bank όσο και για τα υπόλοιπα πιστωτικά ιδρύματα οφείλεται στην αντίστοιχα μεγάλη αύξηση των προβλέψεων και στη παράλληλη μείωση των λειτουργικών εσόδων εκείνου του έτους. Το 2013 βελτίωση εμφανίζουν η Alpha Bank και η Πειραιώς εξ' αιτίας της αύξησης των λειτουργικών εσόδων τους αλλά και η Εθνική λόγω μείωσης των προβλέψεων δικαιολογώντας τη μείωση του δείκτη. Τέλος, το επόμενο έτος ο δείκτης κυμάνθηκε στα ίδια επίπεδα. Η Πειραιώς εμφάνισε μια ραγδαία αύξηση εξ αιτίας της μεγάλης μείωσης των εσόδων σχεδόν στα μισά και της παράλληλης αύξησης των προβλέψεων της.

Σχεδιάγραμμα 35- Προβλέψεις / Λειτουργικά Έσοδα

Προβλέψεις/ Σύνολο Ενεργητικού

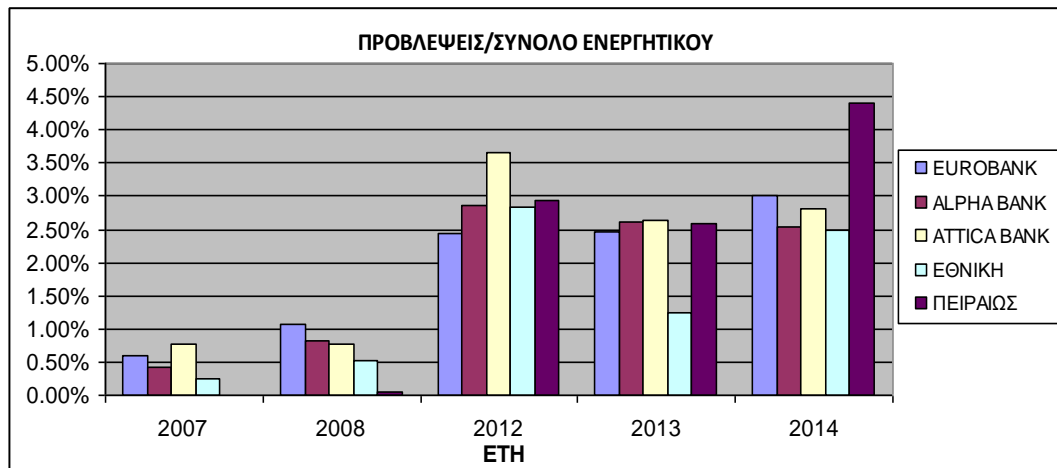
Μια υψηλή τιμή του δείκτη σημαίνει κακή ποιότητα ενεργητικού. Η κακή ποιότητα Ενεργητικού έχει επίπτωση στην αποδοτικότητα εφόσον υπάρχει μείωση των εσόδων από τόκους, υψηλότερες προβλέψεις και μείωση καθαρών κερδών.

	2007	2008	2012	2013	2014
EUROBANK	0.59%	1.08%	2.45%	2.47%	3.01%
ALPHA BANK	0.42%	0.83%	2.86%	2.61%	2.54%
ATTICA BANK	0.78%	0.76%	3.67%	2.64%	2.81%
ΕΘΝΙΚΗ	0.25%	0.51%	2.83%	1.24%	2.49%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ	0.01%	0.04%	2.94%	2.58%	4.41%

Πίνακας 34- Τιμές αριθμοδείκτη ανά τραπεζικό ίδρυμα και ανά έτος

Λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα, ο δείκτης εμφάνισε χαμηλές τιμές σε όλα τα εξεταζόμενα έτη δείχνοντας τη καλή ποιότητα του ενεργητικού και για τα πέντε πιστωτικά ιδρύματα. Τα πρώτα εξεταζόμενα έτη 2007 και 2008 ο δείκτης κινήθηκε σχεδόν σε μηδενικό επίπεδο εμφανίζοντας άριστη ποιότητα ενεργητικού για όλες τις εξεταζόμενες τράπεζες. Το 2012 ο δείκτης κινήθηκε ανοδικά και για τα πέντε

πιστωτικά ιδρύματα που εξετάζουμε, με αποτέλεσμα η ποιότητα του ενεργητικού να μειωθεί. Η αύξηση του δείκτη ήταν αποτέλεσμα των αυξημένων προβλέψεων και τις ταυτόχρονης προσπάθειας των ομίλων να περιορίσουν τα στοιχεία του ενεργητικού τους. Την επόμενη διετία ο δείκτης κυμάνθηκε στα ίδια επίπεδα. Το 2014 ο δείκτης για τον όμιλο Πειραιώς εμφάνισε μια ραγδαία αύξηση αντίστοιχη με την μεταβολή που σημείωσαν οι προβλέψεις του για εκείνο το οικονομικό έτος.

Σχεδιάγραμμα 36- Προβλέψεις / Σύνολο ενεργητικού

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σκοπός της παρούσας εργασίας ήταν να διερευνηθούν οι επιπτώσεις που επέφερε η οικονομική κρίση στον ελληνικό χρηματοπιστωτικό κλάδο. Προκειμένου να υλοποιηθεί ο εν λόγω σκοπός θεωρήθηκε αναγκαίο να αναφερθούν τα κύρια χαρακτηριστικά του χρηματοπιστωτικού συστήματος και οι λόγοι που συντέλεσαν στη διαμόρφωση του ρόλου που διαδραματίζει στο οικονομικό κύκλωμα. Στη συνέχεια έγινε ειδική παρουσίαση στον ελληνικό χρηματοπιστωτικό κλάδο καθώς και στη πορεία του έως το 2008. Επιπλέον, έγινε ανάλυση της οικονομικής κρίσης σε διεθνές επίπεδο καταλήγοντας στην ελληνική οικονομία και τη μετέπειτα εξέλιξη της από το 2008 και μετά ώστε να εμφανιστεί η επιρροή του εξωτερικού περιβάλλοντος σε αυτή. Στο τέλος ακολούθησε το βασικό κομμάτι της εργασίας που είχε να κάνει με τη διαχρονική ανάλυση των στοιχείων του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσης για τα πέντε εξεταζόμενα πιστωτικά ιδρύματα. Η ανάλυση των ιδρυμάτων ολοκληρώθηκε με την χρήση αριθμοδεικτών.

Το βασικό συμπέρασμα της έρευνας ήταν ότι η χρονική περίοδο 2007-2008 και 2012 οι ελληνικές τράπεζες παρουσίασαν προβλήματα ρευστότητας και κεφαλαιακής επάρκειας εξ' αιτίας των μειωμένων χρηματοδοτήσεων και καταθέσεων. Τα παραπάνω προβλήματα οδήγησαν τα πιστωτικά ιδρύματα στην αύξηση των προβλέψεων για τον περιορισμό του πιστωτικού κινδύνου. Για τη δυσμενή θέση που βρέθηκαν τα πιστωτικά ιδρύματα υπαιτιότητα είχαν οι άσχημες οικονομικές συνθήκες που επικρατούσαν καθ' όλη τη διάρκεια της προαναφερόμενης περιόδου. Η κερδοφορία των τραπεζών παρουσίαζε συνεχή μείωση με αποτέλεσμα πολλά τραπεζικά ιδρύματα να συγχωνευτούν, να εξαγοραστούν ή ακόμα να διακοπεί η λειτουργία τους.

Πιο αναλυτικά, η Πειραιώς η οποία κατέχει τη μεγαλύτερη κεφαλαιακή βάση στον ελληνικό χρηματοπιστωτικό κλάδο παρουσίασε σταδιακή πτώση στα αποτελέσματα χρήσης κατά την διάρκεια των ετών 2007-2012 και 2012 κλείνοντας με ζημία. Το 2012 ήταν μια χρονιά, κατά την οποία συνέβησαν γεγονότα που άλλαξαν την εικόνα του

ελληνικού χρηματοπιστωτικού κλάδου. Ο όμιλος Πειραιώς απέκτησε το «υγιή» τμήμα της ΑΤΕ, την Γενική Τράπεζα και τα στοιχεία που αποτελούσαν το πάγιο και κυκλοφορούν ενεργητικό των Κυπριακών τραπεζών στην Ελλάδα. Το ίδιο έτος ο όμιλος παρουσίασε αρνητική καθαρή θέση, επηρεασμένη από τη ζημία που εμφάνισε εκείνη τη χρήση. Η ζημία του 2012 προήλθε από τη συνεχή αύξηση τόσο των λειτουργικών εξόδων όσο και των προβλέψεων για την προαναφερόμενη περίοδο. Το γεγονός που επιδείνωσε την αρνητική πορεία των αποτελεσμάτων χρήσης ήταν η απομείωση των ομολόγων ελληνικού δημοσίου. Ενδεικτικά για την πορεία της τράπεζας ήταν τα αποτελέσματα των αριθμοδεικτών. Χαρακτηριστικό ήταν το αποτέλεσμα του δείκτη απόδοσης ενεργητικού ο οποίος, παρουσίασε αρνητική τιμή ($ROA_{2012} = -0.007$) λόγω των αρνητικών αποτελεσμάτων όπως και ο δείκτης απόδοσης ιδίων κεφαλαίου σημειώνοντας θετική τιμή ($ROE_{2012} = 0.226$) λόγω των αρνητικών αποτελεσμάτων χρήσης αλλά και των αρνητικών ιδίων κεφαλαίων. Άλλοι αριθμοδείκτες που επιβεβαίωσαν την δυσμενή θέση του πιστωτικού ιδρύματος για τη χρήση 2012 ήταν οι δείκτες ρευστότητας οι οποίοι σχημάτισαν σχεδόν τις υψηλότερες τιμές του ιδρύματος όπως και οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας εξ' αιτίας των αρνητικών ιδίων κεφαλαίων της χρήσης. Στη συνέχεια, ο όμιλος πραγματοποίησε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, περιόρισε τα λειτουργικά του έξοδα στοχεύοντας στην αντιμετώπιση των δυσμενών οικονομικών συνθηκών.

Κατά τη διάρκεια 2007-2012 παρατηρείται σταδιακή πτώση των αποτελεσμάτων χρήσης της Εθνικής Τράπεζας Ελλάδος. Το 2012 σχηματίστηκε η χαμηλότερη τιμή των αποτελεσμάτων χρήσης τα οποία έκλεισαν με ζημία € 2,14 δις. Τη ζημία προκάλεσαν η μειωμένη λειτουργική δραστηριότητα του ομίλου η οποία, με τη σειρά της οφείλεται στη μείωση των καταθέσεων κατά 30,3% και των δανείων κατά 16,4%. Πιο συγκεκριμένα η αρνητική μεταβολή των λειτουργικών εσόδων τα οποία, σε συνδυασμό με τις αυξημένες προβλέψεις και τις ζημίες από απομειώσεις των ομολόγων ελληνικού δημοσίου ήταν τα κύρια αίτια για τη διαμόρφωση της ζημίας του 2012. Αρνητικά επηρεάστηκε και ο ισολογισμός ο οποίος, λόγω των ζημιών της χρήσης εμφάνισε αρνητικά αποτελέσματα εις νέον προκαλώντας τον σχηματισμό

αρνητικής καθαρής θέσης. Με αποτέλεσμα ο δανεισμός του ομίλου από την ΕΚΤ και τη ΤτΕ να παρουσιάσει αύξηση 250%. Ενδεικτική σχετικά με την άσχημη κεφαλαιακή βάση του ομίλου ήταν οι αριθμοδείκτες κεφαλαιακής επάρκειας οι οποίοι λόγω της αρνητικής καθαρής θέσης της ΕΤΕ για το 2012 εμφάνισαν αρνητική τιμή. Σε μη ικανοποιητικά επίπεδα κυμάνθηκαν οι δείκτες αποδοτικότητας και ρευστότητας. Έπειτα από την άνοδο των αποτελεσμάτων χρήσης το 2013-2014 άρχισαν να κινούνται ανοδικά λόγω της μείωσης των λειτουργικών εξόδων αλλά και των προβλέψεων.

Η Alpha Bank εμφάνισε πτωτική πορεία για τα έτη 2007,2008 και 2012 με αποτέλεσμα το 2012 να κλείσει με ζημία € 1,08 δις. Η εξέλιξη αυτή προήλθε από την μείωση της λειτουργικής της δραστηριότητα εξ' αιτίας των ελαττωμένων καταθέσεων κατά 33% και των χορηγήσεων κατά 20%. Εκτός από τη μειωμένη λειτουργική δραστηριότητα άλλοι παράγοντες που συντέλεσαν στη παραπάνω εξέλιξη ήταν οι αυξημένες προβλέψεις και άλλες ζημίες που αναγνώρισε ο όμιλος, όπως οι ζημίες από απομειώσεις ΟΕΔ. Τα αρνητικά αποτελέσματα της χρήσης επηρέασαν την καθαρή θέση του ομίλου η οποία εμφανίστηκε εξίσου αρνητική. Η άσχημη εικόνα του ομίλου για εκείνη τη χρήση οδήγησε στην αύξηση της εξωτερικής χρηματοδότησης. Την δύσκολη οικονομική κατάσταση του ομίλου επιβεβαιώνουν οι αριθμοδείκτες που χρησιμοποιήθηκαν στη παρούσα εργασία. Ο δείκτης Απόδοσης Ενεργητικού ($ROA_{2012} = -0.010$) σημείωσε αρνητική τιμή λόγω της ζημίας που αναγνώρισε όπως και ο δείκτης Απόδοσης Ιδίων Κεφαλαίων ($ROE_{2012} = -0.254$). Ανάλογη ήταν και η πορεία των δεικτών που αφορούν τη ρευστότητα του ιδρύματος και την κερδοφορία. Αξίζει να σημειωθεί ότι μετά από την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου που πραγματοποιήθηκε, ο όμιλος εμφάνισε μια πιο ισχυροποιημένη κεφαλαιακή βάση. Από την άλλη τα αποτελέσματα χρήσης δεν παρουσίασαν άμεση βελτίωση λόγω των αρκετά αυξημένων προβλέψεων και απομειώσεων που εμφάνισε η Alpha Bank το 2013-2014. Οι συνέπειες της οικονομικής ύφεσης έγιναν εμφανή και το 2013, όπου η Alpha Bank εξαγόρασε την Εμπορική Τράπεζα καθώς απέκτησε και τις καταθέσεις των συνεταιριστικών τραπεζών, των οποίων η ΤτΕ είχε αναστείλει τη λειτουργία τους.

Όσο αναφορά τη Eurobank τα αποτελέσματα χρήσης τα πρώτα τρία εξεταζόμενα έτη κινήθηκαν πτωτικά με το 2012 να διαμορφώνει ζημία ύψους € 1,3 δις. Η παραπάνω ζημία υπαγορεύτηκε αρχικά από τη μειωμένη λειτουργική δραστηριότητα λόγω της αβεβαιότητας που επικρατούσε στην αγορά καθώς και των αυξημένων προβλέψεων, των ζημιών από απομειώσεις των ομολόγων ελληνικού δημοσίου και άλλων λοιπών ζημιών που αναγνώρισε ο όμιλος εκείνη τη χρήση. Η μειωμένη λειτουργική δραστηριότητα κατά ένα μέρος οφείλεται στην απόφαση του ομίλου να πουλήσει τις δραστηριότητες του στην Πολωνία και την Τουρκία. Τα ζημιογόνα αποτελέσματα χρήσης συνέβαλαν στην αρνητική τιμή των ιδίων κεφαλαίων προκαλώντας αύξηση την εξωτερικής χρηματοδότησης. Η δυσμενή οικονομική κατάσταση του ομίλου Eurobank έγινε εμφανή μέσω των αριθμοδεικτών της αποδοτικότητας οι οποίοι πήραν αρνητικές τιμές, της ρευστότητας καθώς και της κεφαλαιακής επάρκειας. Τα επόμενα δύο εξεταζόμενα έτη η εικόνα του ομίλου εμφάνισε βελτίωση τόσο στα αποτελέσματα χρήσης όσο και στη καθαρή του θέση. Το 2013 η Eurobank προχώρησε στην απόκτηση του Ταχυδρομικού ταμιευτηρίου και της Proton Bank, καθώς κατάφερε να μειώσει και την εξωτερική χρηματοδότηση.

Η Attica Bank είναι ο όμιλος που εμφάνισε τις μικρότερες μεταβολές όσο αφορά τα οικονομικά στοιχεία του ισολογισμού. Από την άλλη οι αυξομειώσεις των αποτελεσμάτων χρήσης ήταν μεγάλες. Πιο συγκεκριμένα, τα πρώτα τρία έτη 2007,2008 και 2012 τα αποτελέσματα χρήσης μεταβλήθηκαν αρνητικά με το 2012 να διαμορφώνει ζημία € 181,6 εκατ. Η ζημία οφείλεται στη μείωση των λειτουργικών εσόδων και στη παράλληλη αύξηση των προβλέψεων. Οι δείκτες αποδοτικότητας κινήθηκαν ανάλογα με τις μεταβολές των αποτελεσμάτων χρήσης που εμφάνισε ο όμιλος καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο. Σε αντίθεση με τους δείκτες ρευστότητας και κεφαλαιακής επάρκειας που κυμάνθηκαν σε πολύ καλά επίπεδα σε σχέση με τα υπόλοιπα πιστωτικά ιδρύματα. Τα επόμενα έτη η Attica Bank εμφάνισε σταδιακή μείωση της ζημίας εξ' αιτίας των αυξανόμενων λειτουργικών εσόδων και τη σταδιακή μείωση των προβλέψεων. Η καθαρή θέση του ομίλου κρατήθηκε σε σταθερό επίπεδο.

Λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα που προέκυψαν στην παρούσα εργασία μπορούμε να πούμε ότι στα έτη 2007,2008 και 2012 παρατηρήθηκε αρνητική εξέλιξη της κατάστασης των ελληνικών τραπεζών γεγονός το οποίο αποδεικνύεται από τους δείκτες αποδοτικότητας. Η βασική αιτία που προκάλεσε αυτά τα αποτελέσματα ήταν οι δύσκολες οικονομικές συνθήκες που υπήρχαν στην αγορά για εκείνα τα έτη δημιουργώντας αστάθεια και ανάγκη για συνεχή υποστήριξη. Τα παραπάνω γεγονότα είχαν ως αντίκτυπο τη μείωση των λειτουργικών εσόδων, την αύξηση των προβλέψεων και την εμφάνιση απομειώσεων των ομολόγων ελληνικού δημοσίου που κατείχαν οι τράπεζες. Οι παραπάνω επιπτώσεις ήταν αρκετές για να συγχωνευτούν-εξαγοραστούν αρκετά πιστωτικά ιδρύματα, ενώ άλλα σταμάτησαν να λειτουργούν δημιουργώντας ένα «νέο» ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα. Έπειτα από την ένταξη των ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων στα προγράμματα αποτελεσματικότητας έγινε εμφανής η μείωση των δαπανών και η απόκτηση μιας πιο σταθερής κεφαλαιακής βάσης.

Για μια πιο πλήρη εικόνα σχετικά με τη πορεία του ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος θα μπορούσε να συμπεριληφθεί η ανάλυση και των άλλων πιστωτικών ιδρυμάτων που απαρτίζουν το ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα. Επιπρόσθετα θα μπορούσε να γίνει ανάλυση των ετών πριν το 2007 με σκοπό τη λήψη μιας πιο ολοκληρωμένης εικόνας του χρηματοπιστωτικού συστήματος για το πριν και το μετά την οικονομική κρίση. Τέλος για την εξαγωγή πιο αξιόπιστων συμπερασμάτων προτείνεται, στην ανάλυση των οικονομικών στοιχείων να συμπεριληφθεί η μέθοδος CAMELS την οποία χρησιμοποιούν οι κεντρικές τράπεζες για την αξιολόγηση των πιστωτικών ιδρυμάτων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική Βιβλιογραφία

- Αγγελόπουλος Π.Χ. (2013), Τράπεζες και χρηματοπιστωτικό σύστημα, 8^η έκδοση Σταμούλη.
- Θωμαδάκης Σ., Ξανθάκης Μ., (2006), Αγορές χρήματος & κεφαλαίου, Εκδόσεις Σταμούλη.
- Νιάρχος Ν.Α. (2004) Χρηματοοικονομική ανάλυση λογιστικών καταστάσεων 7^η έκδοση 2004.
- Προβόπουλος Γ., Καπόπουλος Π., (2001), Η δυναμική του χρηματοπιστωτικού συστήματος, Εκδόσεις Κριτική
- Σχοινιωτάκης Ν., Συλλιγάρδος Γ., (2010), Διαχείριση τραπεζικών και χρηματοοικονομικών κινδύνων, Εκδόσεις Δισιγμα
- Χριστόπουλος Α., Ντόκας Ι. (2012), Θέματα τραπεζικής και χρηματοοικονομικής θεωρίας, Εκδόσεις Κριτική Α.Ε.

Μελέτες

- Αβραμίδου Π., (2013), Το e-banking στην Ελλάδα 2007 – 2011. Η περίπτωση της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, Αλεξάνδρειο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης.
- Βούλγαρης Σ. και Τριανταφυλλόπουλος Ν., (2009), Η κρίση των ενυπόθηκων στεγαστικών δανείων υψηλού επιχειρηματικού κινδύνου : τα αίτια και οι μηχανισμοί της, Σειρά Ερευνητικών Εργασιών
- Ελληνική Ένωση Τραπεζών (2008), Η συμβολή του τραπεζικού συστήματος στην Ελληνική οικονομία
- Καρακασιάδη Σ. και Κατέβα Α., (2012), Παγκόσμια οικονομική κρίση και οι επιπτώσεις της στην ελληνική οικονομία, Λευκάδα, Φεβρουάριος 2012.

- Μάρκου Α, (2012), Στη δημοσιότητα οι όροι του PSI
- Μερτζάνης Χ., (2008), Η τρέχουσα χρηματοπιστωτική κρίση: χαρακτηριστικά και προκλήσεις.
- Οικονόμου Μ., (2014), Εξαγορές και συγχωνεύσεις στο Ελληνικό Τραπεζικό Σύστημα. Χρηματοοικονομική ανάλυση με τη χρήση αριθμοδεικτών.
- Παπανικολάου Κ., (2013), Κρίση Χρέους της Ζώνης του Ευρώ: Επιπτώσεις στην Εξωτερική Διάσταση της Ε.Ε., Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής & Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ)
- Σερετίδου Δ., (2012), Οικονομική κρίση στην Ελλάδα: πως φθάσαμε και που πάμε; Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων, Σεπτέμβριος 2012
- Σκλιάς, Π., Ρουκανάς, Σ. και Μαρής, Γ. (2012) Η Πολιτική των Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σχέσεων, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα
- Στούπας Κ., (2012), Το μνημόνιο 2 σε 63 προτάσεις
- Χατζή Δ., (2014), Η οικονομική κρίση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Τ.Ε.Ι.) Πειραιά.

Διαδικτυακές Αναφορές

- Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος: www.nbg.gr
- Η καθημερινή: www.kathimerini.gr
- Η ροδιάκη: www.rodiki.gr
- Τράπεζα της Ελλάδος: www.bankofgreece.gr
- Τράπεζα Πειραιώς: www.piraeusbank.gr
- Alpha Bank: <http://www.alpha.gr>
- Attica Bank: www.atticabank.gr
- CNN Greece: www.cnn.gr
- Deal news: www.dealnews.gr

- Eurobank Ergasias: www.eurobank.gr
- Europa: ec.europa.eu
- Euro 2 day: www.euro2day.gr
- SigmaLive: www.sigmalive.com

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ ΤΟΥ
ΟΜΙΛΟΥ EUROBANK

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	2007	2008	2012	2013	2014
ΤΑΜΕΙΟ & ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ	2,732,000	4,041,000	2,065,000	1,986,000	1,948,000
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ	4,577,000	4,613,000	4,693,000	2,567,000	3,059,000
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	960,000	1,012,000	710,000	375,000	360,000
ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ	738,000	1,518,000	1,888,000	1,264,000	2,134,000
ΔΑΝΕΙΑ & ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΕΛΑΤΕΣ (ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ)	45,638,000	55,878,000	43,171,000	45,610,000	42,133,000
ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΤΙΤΛΩΝ	10,477,000	12,200,000	9,469,000	3,113,000	5,626,000
ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ ΔΙΑΡΩΤΟΥΜΕΝΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΗ ΛΗΞΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΤΙΤΛΩΝ	618,000	0	0	741,000	657,000
ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΔΑΝΕΙΑΚΟΥ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ	0	0	0	14,862,000	11,566,000
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	0	0	0	0	0
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	46,000	36,000	0	0	0
ΙΔΙΟΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	1,120,000	1,231,000	1,306,000	770,000	702,000
ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ	0	0	0	728,000	876,000
ΆΥΛΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	735,000	731,000	406,000	266,000	150,000
ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ			2,106,000	3,063,000	3,894,000
ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	748,000	942,000	1,839,000	2,241,000	2,143,000
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	68,389,000	82,202,000	67,653,000	77,586,000	75,248,000
ΠΑΘΗΤΙΚΟ					
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ	2,012,000	2,792,000	29,047,000	16,907,000	12,610,000

ΙΔΡΥΜΑΤΑ					
ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ	0	0	2,772,000	10,192,000	10,256,000
ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ					
ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΕΠΑΝΑΓΟΡΑΣ ΧΡΕΟΓΡΑΦΩΝ ΜΕ	10754000	15925000	0	0	0
ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ					
ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ	1,050,000	3,077,000	2,677,000	1,558,000	2,475,000
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΕΛΑΤΕΣ	36,151,000	45,656,000	30,752,000	41,535,000	40,878,000
ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ & ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΝΕΙΑΚΕΣ	11,238,000	8,565,000	1,365,000	789,000	811,000
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	1,825,000	1,564,000	1,695,000	2,082,000	2,020,000
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	63,030,000	77,579,000	68,308,000	73,063,000	69,050,000
ΊΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	1,432,000	1,378,000	1,222,000	1,641,000	4,412,000
ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΠΟ ΕΚΔΟΣΗ ΜΕΤΟΧΩΝ ΥΠΕΡ ΤΟ	2,820,000	2,209,000	-3,471,000	1,574,000	197,000
ΑΡΤΙΟ & ΛΟΙΠΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ					
ΊΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΟΥ ΑΝΑΛΟΓΟΥΝ ΣΤΟΥΣ	4,252,000	3,587,000	-2,249,000	3,215,000	4,609,000
ΚΑΤΟΧΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ					
ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ	0	0	950,000	950,000	950,000
ΥΒΡΙΔΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ - ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΙ ΤΙΤΛΟΙ	777,000	705,000	367,000	77,000	77,000
ΜΕΙΟΝ: ΊΔΙΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ	0		0	0	0
ΊΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΟΥ ΑΝΑΛΟΓΟΥΝ ΣΤΟΥΣ	5,029,000	4,292,000	-932,000	4,242,000	5,636,000
ΜΕΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΙ					
ΤΙΤΛΟΙ					
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ	330,000	331,000	277,000	281,000	668,000
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	5,359,000	4,623,000	-655,000	4,523,000	6,304,000
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	68,389,000	82,202,000	67,653,000	77,586,000	75,354,000

	2007	2008	2012	2013	2014
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ	2,004,000	2,385,000	1,461,000	1,294,000	1,515,000
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	558,000	543,000	200,000	203,000	200,000
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	53,000	46,000	30,000	36,000	36,000
ΈΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	23,000	29,000	32,000	34,000	48,000
ΈΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	13,000	20,000	4,000	3,000	3,000
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	33,000	172,000	51,000	-15,000	-5,000
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥΣ ΤΙΤΛΟΥΣ	105,000	47,000	-22,000	41,000	85,000
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	28,000	35,000	-1,000	-9,000	7,000
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	2,817,000	3,277,000	1,755,000	1,587,000	1,889,000
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	-1,374,000	-1,566,000	-1,052,000	-1,071,000	-1,055,000
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΓΙΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ	1,443,000	1,711,000	703,000	516,000	834,000
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ	-401,000	-886,000	-1,655,000	-1,920,000	-2,264,000
ΖΗΜΙΕΣ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗΣ ΑΠΟ ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΧΡΕΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	0	0	-363,000	65,000	0
ΛΟΙΠΕΣ ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΖΗΜΙΕΣ ΑΠΟ ΑΠΟΤΙΜΗΣΕΙΣ	0	0	-331,000	-585,000	-248,000
ΈΣΟΔΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΣΕ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	8,000	-7,000	-42,000	-2,000	0
ΚΕΡΔΗ/(ΖΗΜΙΕΣ) ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	1,050,000	818,000	-1,688,000	-1,926,000	-1,678,000

ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	-219,000	-141,000	334,000	787,000	714,000
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ/(ΖΗΜΙΕΣ) ΧΡΗΣΗΣ	831,000	677,000	-1,354,000	-1,139,000	-964,000

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

ΕΝΟΠΙΗΜΕΝΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ
ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ALPHA BANK

Ενεργητικό	2007	2008	2012	2013	2014
Ταμείο & Διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	3,263,612	3,450,947	1,437,260	1,688,182	2,019,017
Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	3,509,696	2,829,970	3,382,784	2,566,230	2,771,739
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	266,047	81,135	20,132	8,836	4,189
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	383,432	485,026	736,693	797,393	1,148,476
Δάνεια & απαιτήσεις από πελάτες (μετά από προβλέψεις)	42,072,071	50,704,702	40,495,343	51,678,313	49,556,985
Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων	3,156,901	752,526	6,037,298	4,966,934	5,688,286
Χαρτοφυλάκιο δημοκρατούμενων ως τη λήξη επεν/κών τίτλων	0	4,488,709	1,535,572	1,369,786	310,818
Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου			0	4,308,556	4,299,101
Συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις			0	0	0
Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	5,320	59,260	39,405	50,044	46,383
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	1,173,275	1,254,240	1,155,190	1,122,470	1,083,348
Επενδύσεις σε ακίνητα	73,560	66,875	517,776	560,453	567,212
Άυλα πάγια στοιχεία	134,497	159,961	142,617	242,914	331,424
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	0	333,499	1,799,893	2,788,688	3,689,446
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	555,933	549,299	1,049,180	1,542,830	1,365,066
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	54,594,344	65,216,149	58,349,143	73,691,629	72,881,490
Παθητικό					
Υποχρεώσεις					
Υποχρεώσεις Προς χρημ/τικά ιδρύματα	4,437,736	8,963,796	25,217,125	19,082,724	17,300,114
Εξασφαλισμένες υποχρεώσεις προς	0	0	0	0	0

χρηματοπιστωτικά ιδρύματα					
Συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	0	0	0	0	0
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	384,139	805,346	1,518,881	1,373,500	1,948,541
Υποχρεώσεις προς πελάτες	34,665,158	42,546,777	28,451,478	42,484,860	42,900,633
Πιστωτικοί τίτλοι & λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	9,189,297	7,241,185	778,909	782,936	1,523,521
Λοιπές υποχρεώσεις	1,619,177	1,718,890	1,479,534	1,326,628	1,284,396
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	50,295,507	61,275,994	57,445,927	65,050,648	64,957,205
Ίδια κεφάλαια					
Μετοχικό κεφάλαιο	1,602,809	1,931,590	1,100,281	4,216,872	3,830,718
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο & λοιπά αποθεματικά	629,695	188,404	3,025,968	4,843,095	4,963,928
Αποτελέσματα εις νέον	1,138,195	969,815	-3,513,096	-747,572	-1,142,801
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους κατόχους κοινών μετοχών της Τράπεζας	3,370,699	3,089,809	613,153	8,312,395	7,651,845
Προνομιούχες μετοχές	0	0	0	940,000	0
Υβριδικά κεφάλαια - Προνομιούχοι τίτλοι	887,894	887,306	147,554	31,700	31,464
Μείον: Ίδιες μετοχές	-188	-68,985	0	0	0
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας και προνομιούχοι τίτλοι	4,258,405	3,908,130	760,707	9,284,095	7,683,309
Δικαιώματα μειοψηφίας	32,859	32,567	11,904	23,640	23,266
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	4,291,264	3,940,697	772,611	9,307,735	7,706,575
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	54,586,771	65,216,691	58,218,538	74,358,383	72,663,780

	2007	2008	2012	2013	2014
Καθαρά έσοδα από τόκους	1,605,253	1,798,602	1,397,312	1,657,821	1,938,531
Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	464,590	464,414	272,750	370,307	397,139
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές υπηρεσίες	0	0	0	0	0
Έσοδα από μη τραπεζικές υπηρεσίες	0	0	0	0	0
Έσοδα από μερίσματα	2,254	2,591	998	1,048	1,573
Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών	0	0	0	0	0
Αποτελέσματα από επενδυτικούς τίτλους	82,542	-6,848	-232,335	256,551	41,289
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	81,432	79,944	67,325	74,626	64,995
Λειτουργικά έσοδα	2,236,071	2,338,703	1,506,050	2,360,353	2,443,527
Λειτουργικά έξοδα	-	-	-	-	-
	1,025,345	1,178,316	1,178,680	1,425,852	1,645,111
Λειτουργικά κέρδη προ προβλέψεων για πιστωτικούς κινδύνους	1,210,726	1,160,387	327,370	934,501	798,416
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους	-226,683	-541,751	-	-	-
			1,668,856	1,923,213	1,853,205
Ζημίες απομείωσης από έκθεση σε χρέος ελληνικού δημοσίου	0	0	0	0	0
Λοιπές έκτακτες ζημίες από αποτιμήσεις	0	0	0	-	40,287
				3,283,052	
Έσοδα συμμετοχών σε συγγενείς επιχειρήσεις	1,220	6,997	-3,377	-16,194	-10,759
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων	985,263	625,633	-	-	-
			1,344,863	4,287,958	1,025,261
Φόρος εισοδήματος	-214,565	-112,186	258,993	701,195	695,553
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) Χρήσης	770,698	513,447	-	-	-329,708
			1,085,870	3,586,763	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ ΤΟΥ
ΟΜΙΛΟΥ ΑΤΤΙΚΑ BANK

Ενεργητικό	2007	2008	2012	2013	2014
Ταμείο & Διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	164,829.24	120,744.16	110,062.64	71,168.47	107,269.35
Απαιτήσεις από χρημ/ικά ιδρύματα	559,855	627,124.55	52,399.22	82,870.67	43,214.4
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	22,021.09	0	12.88	59,256.68	41,944.25
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	35.77	312.84	509.03	485.29	1,116.85
Δάνεια & απαιτήσεις από πελάτες (μετά από προβλέψεις)	2,900,606.5	3,385,814.6	3,240,904.7	3,300,523.94	3,193,064.26
Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων	67,246.82	114,798.65	141,708.27	145,749.46	84,173.56
Χαρτοφυλάκιο δημοκρατούμενων μέχρι τη λήξη επενδυτικών τίτλων	21,961.21	11,957.86	19,868.4	6,752.4	10,207.26
Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφ/κίου	0	0	0	0	0
Συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις	60	0	0	0	0
Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	0	9,334.52	21,443.31	21,600.37	14,747.7
Ιδιοχρησιμοπ. ενσώματα πάγια στοιχεία	34,518.97	42,449.05	35,106.58	33,418.92	29,788.77
Επενδύσεις σε ακίνητα	21,091.01	28,767.71	43,339.08	45,841.49	46,510.28
Άυλα πάγια στοιχεία	7,828.64	12,627.59	22,996.54	27,063.24	31,940.69
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	15,831	21,659	46,474	82,995	137,932
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	103,696.75	166,337.3	163,454.23	176,851.4	214,390.45

ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	3,919,582	4,541,927.9	3,898,278.9	4,054,577.33	3,956,299.82
Παθητικό					
Υποχρεώσεις					
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	447,832.77	1,068,225.3	730,931.14	181,153.65	203,311.95
Εξασφαλισμένες υποχρεώσεις προς χρημ/κά ιδρύματα	0	0	0	0	0
Συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων με χρημ/κά ιδρύματα	0	0	0	0	0
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	73.78	30.26	0	0	0
Υποχρεώσεις προς πελάτες	2,915,849.9	2,951,270.1	2,917,703.6	3,312,532.45	3,254,342.55
Πιστωτικοί τίτλοι & λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	183,370.89	124,406.31	114,116	105,778	110,621
Λοιπές υποχρεώσεις	38,872.46	51,978.74	38,188	45,411	32,942
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	3,585,999.8	4,195,910.7	3,800,938.7	3,644,875.1	3,601,217.5
Ίδια κεφάλαια					
Μετοχικό κεφάλαιο	46,243.63	47,616.64	185,910	410,102	413,938
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο & λοιπά αποθεματικά	271,507.06	276,751.26	-90,881	-101,296.42	-155,802
Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο	0	0	0	99,407	0
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους κατόχους κοινών μετοχών της Τράπεζας	317,750.69	324,367.9	95,029	308,805.58	258,136
Προνομιούχες μετοχές	0	0	100,200	100,200	100,200
Υβριδικά κεφάλαια - Προνομιούχοι τίτλοι	0	0	0	0	0
Μείον: Ίδιες μετοχές	0	-10.52	0	0	0
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας και	317,750.69	324,357.38	195,229	409,005.58	358,336

προνομιούχοι τίτλοι					
Δικαιώματα μειοψηφίας	0.55	0.78	1,310.55	1,489.4	1,432.34
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	317,751.24	324,358.16	196,539.55	410,494.98	359,768.34
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	3,903,751	4,520,268.9	3,997,478.3	4,055,370.08	3,960,985.84

	2007	2008	2012	2013	2014
Καθαρά έσοδα από τόκους		93,389.76	103,466.54	42,138.04	46,297.28
Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες		35,388.67	35,268.63	19,277.88	20,151.2
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές υπηρεσίες		0		0	0
Έσοδα από μη τραπεζικές υπηρεσίες		0		0	0
Έσοδα από μερίσματα		407.19	354.66	0	0
Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών		4,910.52	-719.25	1,113.3	6,957.12
Αποτελέσματα από επενδυτικούς τίτλους		2,359.41	-612.13	159.92	880.29
Λοιπά λειτουργικά έσοδα		10,716.25	7,367.85	-3,338.03	-2,597.96
Λειτουργικά έσοδα		147,171.8	14,5126.3	5,9351.11	71,687.93
Λειτουργικά έξοδα		-88,567.38	-95,765	-107,038	-118,108
Λειτουργικά κέρδη προ προβλέψεων για πιστωτικούς κινδύνους		58,604.42	49,361.3	-47,686.89	-46,420.07
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους		-30,400	-34,589.74	-142,884	-106,909
Ζημίες απομείωσης από έκθεση σε χρέος ελληνικού δημοσίου		0	0	0	0
Λοιπές έκτακτες ζημίες από αποτιμήσεις		0	0	0	0
Έσοδα συμμετοχών σε συγγενείς επιχειρήσεις		0	2,044.06	-1,448.19	3
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων		28,204.42	16,815.62	-192,019.1	-153,326.07

Φόρος εισοδήματος	-7,356.73	-4,205.36	10,419.51	41,069.53
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) Χρήσης	20,847.69	12,610.26	-181,599.6	-112,256.54

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ ΤΟΥ
ΟΜΙΛΟΥ ΕΘΝΙΚΗ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	2007	2008	2012	2013	2014
ΤΑΜΕΙΟ & ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ	6,109,648	4,145,395	4,499,849	5,910,000	5,837,000
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΧΡΗΜ/ΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ	3,689,849	2,490,064	4,318,193	2,847,000	3,324,000
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	12,139,287	2,190,604	5,429,325	3,087,000	2,408,000
ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ	394,904	1,590,320	3,693,023	3,671,000	5,943,000
ΔΑΝΕΙΑ & ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΕΛΑΤΕΣ (ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ)	54,693,204	73,076,469	69,135,388	67,250,000	68,109,000
ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΤΙΤΛΩΝ	46,265,488	9,730,709	8,315,366	17,477,000	16,715,000
ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ ΔΗΜΟΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΗ ΛΗΞΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΤΙΤΛΩΝ	0	0	0	0	0
ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΔΑΝ. ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ	0	0	0	0	0
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	0	0	0	0	0
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	73,586	55,683	158,649	143,000	141,000
ΙΔΙΟΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	1,936,815	1,982,768	1,968,722	1,755,000	2,109,000
ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ	153,628	148,073	280,388	535,000	912,000
ΆΥΛΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	2,933,103	2,473,994	2,137,732	1,709,000	1,756,000
ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	3,407,708	3,954,549	4,862,138	6,325,000	7,985,000
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	131,797,220	101,838,628	104,798,773	110,709,000	115,239,000
ΠΑΘΗΤΙΚΟ					
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΧΡΗΜ/ΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ	10,373,844	14,840,030	33,972,333	27,897,000	22,226,000

ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ	0	0	0	0	0
ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΕΠΑΝΑΓΟΡΑΣ ΧΡΕΟΓΡΑΦΩΝ ΜΕ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ	0	0	0	0	0
ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ	1,071,806	1,567,815	4,770,211	3,029,000	6,258,000
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΕΛΑΤΕΣ	60,530,411	67,656,948	58,721,940	62,876,000	64,929,000
ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ & ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΝΕΙΑΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	4,012,781	3,736,551	3,771,503	3,806,000	5,991,000
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	5,854,797	5,770,230	5,450,349	5,439,000	5,587,000
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	81,843,639	93,571,574	106,686,336	103,047,000	104,991,000
ΊΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	2,385,992	2,490,771	6,138,000	2,073,000	2,414,000
ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΠΟ ΕΚΔΟΣΗ ΜΕΤΟΧΩΝ ΥΠΕΡ ΤΟ ΑΡΤΙΟ & ΛΟΙΠΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	4,106,029	3,626,113	-8,422,000	5,040,000	7,198,000
ΊΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΟΥ ΑΝΑΛΟΓΟΥΝ ΣΤΟΥΣ ΚΑΤΟΧΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ	6,492,021	6,116,884	-2,284,000	7,113,000	9,612,000
ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ	0	0	0	0	0
ΥΒΡΙΔΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ - ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΙ ΤΙΤΛΟΙ	1,563,626	1,453,039	172,000	80,000	82,000
ΜΕΙΟΝ: ΊΔΙΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ	-21,601	-145,277	0	-2,000	0
ΊΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΟΥ ΑΝΑΛΟΓΟΥΝ ΣΤΟΥΣ ΜΕΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΙ ΤΙΤΛΟΙ	8,034,046	7,424,646	-2,112,000	7,191,000	9,694,000
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ	507,889	842,408	70,000	683,000	772,000
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	8,541,935	8,267,054	-2,042,000	7,874,000	10,466,000
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	90,385,574	101,838,628	104,644,336	110,921,000	115,457,000

	2007	2008	2012	2013	2014
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ	3,051,117	3,579,534	3,365,000	3,157,000	3,129,000
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	772,525	772,069	493,849	529,000	531,000
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΣΦ/ΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	93,151	122,880	131,175	67,000	86,000
ΈΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	0	0	0	0	0
ΈΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	11,262	0	0	0	0
ΑΠΟΤ/ΤΑ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	479,901	409,517	-430,943	-95,000	-187,000
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥΣ ΤΙΤΛΟΥΣ	0	0	0	0	0
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	151,254	24,059	-32,912	113,000	5,000
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	4,559,210	4,908,059	3526169	3,771,000	3,564,000
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	-2,343,294	-2,422,254	-2,362,475	-2,572,000	-2,122,000
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΓΙΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ	2,215,916	2,485,805	1,163,694	1,199,000	1,442,000
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ	-330,197	-519,859	-2,966,372	-1,373,000	-2,865,000
ΖΗΜΙΕΣ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗΣ ΑΠΟ ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΧΡΕΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	0	0	-186,628	0	0
ΛΟΙΠΕΣ ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΖΗΜΙΕΣ ΑΠΟ ΑΠΟΤΜΗΣΕΙΣ	0	0	0	0	0
ΈΣΟΔΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΣΕ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	17,210	-28,932	2230	-5,000	1,000
ΚΕΡΔΗ/(ΖΗΜΙΕΣ) ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	1,902,929	1,937,014	-1,987,076	-179,000	-1,422,000
ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	-258,808	-352,071	-157,724	986,000	1,528,000
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ/(ΖΗΜΙΕΣ) ΧΡΗΣΗΣ	1,644,121	1,584,943	-2,144,800	807,000	106,000

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ
ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	2007	2008	2012	2013	2014
ΤΑΜΕΙΟ & ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ	3,400,169	3,740,708	3,307,503	2,874,771	3,837,541
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ	2,611,891	2,348,289	380,384	293,035	297,109
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	508,137	89,224	7,833	17,183	299,562
ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ	83,216	366,253	441,317	325,032	508,928
ΔΑΝΕΙΑ & ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΕΛΑΤΕΣ (ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ)	30,288,785	38,312,669	44,612,686	62,365,774	57,143,022
ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΤΙΤΛΩΝ	1,383,628	875,892	4,836,475	1,377,749	2,533,587
ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ ΔΙΑΡΩΤΟΥΜΕΝΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΗ ΛΗΞΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΤΙΤΛΩΝ	110,356	3,372,205	74,006	58,041	27,180
ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΔΑΝΕΙΑΚΟΥ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ	4,506,731	1,828,218	8,378,865	15,825,151	14,400,421
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	0	0	0	0	0
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	116,946	219,399	301,696	304,967	298,672
ΙΔΙΟΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	863,430	970,990	1,324,491	1,416,404	1,435,942
ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ	692,799	710,374	1,078,513	902,859	989,504
ΆΥΛΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	264,635	302,994	409,755	300,345	313,072
ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	1,381,799	1,545,620	4,839,228	5,583,501	6,835,932
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	46,212,522	54,682,835	69,992,752	91,644,812	88,920,472
ΠΑΘΗΤΙΚΟ					
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ	10,705,784	14,121,872	32,561,322	26,274,952	23,690,330
ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ	0	0	21,953	549	1,853
ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΕΠΑΝΑΓΟΡΑΣ ΧΡΕΟΓΡΑΦΩΝ ΜΕ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ	0	0	0	0	0
ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ	87,038	369,692	423,519	329,618	544,026
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΕΛΑΤΕΣ	22,067,315	28,380,817	36,971,208	54,279,320	54,732,834
ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ & ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΝΕΙΑΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	8,584,403	7,254,184	857,843	561,365	926,297
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	1,476,065	1,512,486	1,257,861	1,981,548	1,525,627
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	42,920,605	51,639,051	72,093,706	83,427,352	81,420,967
ΊΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	1,617,977	1,571,923	1,092,998	2,271,770	1,830,594
ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΠΟ ΕΚΔΟΣΗ ΜΕΤΟΧΩΝ ΥΠΕΡ ΤΟ ΑΡΤΙΟ & ΛΟΙΠΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	1,153,842	750,189	2,948,701	10,091,338	11,282,075
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟΝ	561,058	721,359	-6,485,632	-3,939,086	-5,902,508
ΊΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΟΥ ΑΝΑΛΟΓΟΥΝ ΣΤΟΥΣ ΚΑΤΟΧΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ	3,332,877	3,043,471	-2,443,933	8,424,022	7,210,161
ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ	0	0	0	0	0
ΥΒΡΙΔΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ - ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΙ ΤΙΤΛΟΙ	0	0	0	0	0
ΜΕΙΟΝ: ΊΔΙΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ	-250,863	-167,321	-36	-113	0
ΊΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΟΥ ΑΝΑΛΟΓΟΥΝ ΣΤΟΥΣ ΜΕΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΙ ΤΙΤΛΟΙ	3,082,014	2,876,150	-2,443,969	8,423,909	7,210,161
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ	227,565	149,051	128,495	118,990	112,081
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	3,309,579	3,025,201	-2,315,474	8,542,899	7,322,242
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	46,230,184	54,664,252	69,778,232	91,970,251	88,743,209

	2007	2008	2012	2013	2014
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ	916,969	1,159,770	1,027,520	1,662,154	2,000,446
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	226,467	241,647	217,589	286,683	333,294
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			0	0	0
ΈΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			0	0	0
ΈΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	10,307	25,887	7,295	15,368	15,390
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΑΡΤ/ΚΙΟΥ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	61,296	7,358	189,133	92,355	-104,321
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΕΠΕΝΔ. ΤΙΤΛΟΥΣ	172,385	297	446,358	54,329	74,950
ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	245,686	216,737	329,445	3,834,570	204,145
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	1,633,110	1,651,696	2,217,340	5,945,459	2,523,904
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	-852,722	-1,284,777	-909,477	-1,637,323	-1,532,976
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΓΙΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ	780,388	366,919	1,307,863	4,308,136	990,928
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ	-3,750	-24,160	-2,057,154	-2,363,801	-3,922,250
ΖΗΜΙΕΣ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗΣ ΑΠΟ ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΧΡΕΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	0	0	0	0	0
ΛΟΙΠΕΣ ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΖΗΜΙΕΣ ΑΠΟ ΑΠΟΤΙΜΗΣΕΙΣ	0	0	-450,741	-167,853	-120,797
ΈΣΟΔΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΣΕ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	4,927	18,868	14,666	-28,770	5,021
ΚΕΡΔΗ/(ΖΗΜΙΕΣ) ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	781,565	361,627	-1,185,366	1,747,712	-3,047,098
ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	-133,854	-54,521	663,104	768,535	1,068,254
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ/(ΖΗΜΙΕΣ) ΧΡΗΣΗΣ	647,711	307,106	-522,262	2,516,247	-1,978,844

